VEILIGHEIDSREGIO
BRABANT-NOORD

Veiligheidsregio Brabant-Noord
Postbus 218
5201 AE 's-Hertogenbosch

T 088 02 08 208

Jaarverantwoording
2016

De Veiligheidsregio Brabant-Noord omvat de Brandweer, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio, het Gemeenschappelijk Meldcentrum en Bevolkingszorg. In de veiligheidsregio werken 19 gemeenten, de GGD en de Nationale Politie met hen samen op het gebied van brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, meldkamer en bevolkingszorg. Voorts werken ook het Waterschap Aa en Maas, het Waterschap De Dommel en het Regionaal Militair Commando-Zuid in de veiligheidsregio samen.

COLOFON

Titel : Jaarverantwoording 2016
Subtitel : Veiligheidsregio Brabant-Noord
Versie : Zienswijze, 4-5-2017

©2016, Veiligheidsregio Brabant-Noord. Auteursrecht voorbehouden. Bronvermelding verplicht.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord **7**

1. Terugblik op ontwikkelingen 2016 ..... **9**

1.1 Algemene Ontwikkelingen Veiligheidsregio 9

1.2 Brandweer Brabant-Noord 10

1.3 GHOR Brabant-Noord 11

1.4 GMC Brabant-Noord 12

1.5 Bevolkingszorg Brabant-Noord 13

1.6 Maatregelen 2014-2016 n.a.v. bestuursconferentie 2012 13

1.7 Maatregelen 2016 n.a.v. bestuursconferentie 2014 13

2. Algemene uitgangspunten **14**

2.1 Technische uitgangspunten Jaarrekening 2016 14

2.2 Gemeentelijke bijdrage 2016 14

2.3 Compensabele BTW 14

3. Programma's **15**

3.1 Risicobeheersing 15

3.2 Incidentbestrijding 17

3.3. Crisisbeheersing en Rampenbestrijding 20

3.4 Bedrijfsvoering, BBN 22

3.5 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio 27

3.6 Gemeenschappelijk Meldcentrum 30

3.7 Bevolkingszorg 34

4. Paragrafen **37**

4.1 Weerstandsvermogen 37

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 40

4.3 Financiering 41

4.4 Bedrijfsvoering 43

4.5 Verbonden partijen 46

5. Jaarrekening **47**

5.1 Balans 47

5.2 Overzicht van baten en lasten 51

5.3 Toelichtingen op de Balans en het Overzicht van baten en lasten 52

5.4 Single information single audit 84

5.5 Controleverklaring 85

Bijlage 1: BBN – Kengetallen Inkoop **88**

Bijlage 2: GHOR - Kengetallen **89**

Bijlage 3: Lijst met afkortingen **91**

Voorwoord

Voor u ligt de Jaarverantwoording 2016 van de Veiligheidsregio Brabant-Noord.

In de Jaarverantwoording 2016 legt het bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord rekenschap af over de uitvoering van de Programmabegroting 2016 en de daarin opgenomen programma's.

In 2016 heeft het Algemeen Bestuur na rijp beraad en met inachtneming van de door colleges van Burgemeester en Wethouders en Gemeenteraden op het Beleidskader 2017 ingediende zienswijzen de nieuwe eenduidige verdeelsleutel gemeentelijke bijdragen in de kosten van de door de veiligheidsregio uitgevoerde brandweerzorg vastgesteld. Met ingang van de Programmabegroting 2017 zal daarmee de tot dat moment voor elke gemeente gehanteerde afzonderlijke verdeelsleutel, die op de gefixeerde inbreng op basis van de gemeentebegrotingen 2009 was gebaseerd, worden losgelaten. Gedurende een ingroeiperiode van zes jaar zullen de nadeelgemeenten worden gecompenseerd door de voordeelgemeenten.

In 2016 werd ook de vernieuwde repressie bij Brandweer Brabant-Noord doorgevoerd. Hierdoor is de incidentbestrijding gemoderniseerd doordat afhankelijk van aard en omvang van het incident menskracht, materieel en uitrusting van de brandweer flexibel wordt ingezet. In samenhang daarmee zijn – soms met pijn in het brandweerhart - ook de opgedragen bezuinigingen gerealiseerd.

Met het oog op de verdere vergroting van de doelmatigheid en effectiviteit zal het aantal kantoorlocaties van de veiligheidsregio worden teruggebracht naar één hoofdvestiging in 's-Hertogenbosch en een nevenvestiging in de driehoek Mill, Zeeland, Uden. Het Algemeen Bestuur heeft daartoe in 2016 een Visie op kantoor-huisvesting vastgesteld die in de komende jaren in concrete voorstellen zal worden uitgewerkt.

Bij de GHOR Brabant-Noord is in 2016 het nieuwe landelijke model voor Grootschalige Geneeskundige Bijstandsverlening doorgevoerd. Uitgangspunt hierbij is dat sterker dan voorheen bij rampenbestrijding en crisisbeheersing wordt aangesloten op de reguliere geneeskundige hulpverlening door ambulancezorg en traumacentra. Daarbij zullen de vrijwilligers van het Rode Kruis zich richten op de verzorging van lichtgewonden. Naar aanleiding daarvan is onderzocht op welke wijze de crisisorganisatie van de GHOR zal moeten worden aangepast. Hierbij zal ook de samenwerking van de GHOR en GGD op de schaal van de Veiligheidsregio's Brabant-Noord en Midden en West-Brabant worden versterkt.

Naar aanleiding van de landelijke heroriëntatie op de vorming van de landelijke meldkamerorganisatie zijn de veiligheidsregio's en niet langer meer de landelijke kwartiermakersorganisatie gevraagd om de bestaande meldkamers samen te brengen in de tien beoogde meldkamers die uiteindelijk samen de landelijke meldkamerorganisatie gaan vormen. Deze landelijke beleidswijziging heeft vooralsnog geen gevolgen voor de reeds in gang gezette vorming van de Meldkamer Oost-Brabant waarin de bestaande meldkamers van politie, brandweer en ambulancezorg van de Veiligheidsregio's Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost zullen worden samengebracht.

In 2016 is voorts hard gewerkt aan de verdere doorvoering en versterking van het Programma Bevolkingszorg waarin de gemeenten in Brabant-Noord gezamenlijk vorm en inhoud geven aan de uitvoering van gemeentelijke rampenbestrijdings- en crisisbeheersingstaken.

Samenvattend kan 2016 worden gekenschetst als een jaar waarin door de Veiligheidsregio Brabant-Noord en alle hierin samenwerkende partners hard is gewerkt om zowel de opgedragen bezuinigingen door te voeren als in het belang van de veiligheid van onze burgers in de gemeenten van Brabant-Noord zo goed mogelijk uitvoering te geven aan de opgedragen taken. Dit laatste is in 2016 ook bevestigd in het rapport: "Staat van de Rampenbestrijding" van de Inspectie V&J.

's-Hertogenbosch, 7 juli 2017

mr. dr. A.G.J.M. Rombouts,
Voorzitter Veiligheidsregio Brabant-Noord

1. Terugblik op ontwikkelingen 2016

Vanuit het perspectief van de Veiligheidsregio Brabant-Noord (VR) en de hiervan deel uitmakende Brandweer Brabant-Noord (BBN), de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio Brabant-Noord (GHOR), het Gemeenschappelijk Meldcentrum (GMC) en de strategische veiligheidspartners wordt in dit hoofdstuk teruggekeken op de ontwikkelingen in 2016.

1.1 Algemene Ontwikkelingen Veiligheidsregio

Uitwerking heroriëntatie landelijke meldkamerorganisatie
Naar aanleiding van het eind 2015 uitgevoerde interdepartementale Gateway Review is vastgesteld dat realisatie van het Project landelijke meldkamerorganisatie (LMO) niet tot het beoogde resultaat zal leiden. De landelijke bestuurlijke regiegroep LMO en de landelijke stuurgroep LMO hebben daarop tot een heroriëntatie besloten waarin niet langer de landelijke kwartiermaker maar de veiligheidsregio's worden gevraagd de regie op zich te nemen. De veiligheidsregio's zijn gevraagd uiterlijk in 2020 de bestaande meldkamers van politie, brandweer en ambulancezorg samen te voegen en te integreren op de 10 LMO-locaties. Het bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord is bereid om daartoe samen met de besturen van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en van de Regionale Ambulancevoorzieningen Brabant Midden-West-Noord en Brabant-Zuidoost en de eenheid Oost-Brabant van de politie de Meldkamer Oost-Brabant in 's-Hertogenbosch tot stand te brengen. Gestreefd wordt om de Meldkamer Oost-Brabant in het tweede kwartaal 2018 operationeel in gebruik te nemen. In de periode tot de in de landelijke heroriëntatieplannen omstreeks 2020 voorziene overdracht van het beheer van de Meldkamer Oost-Brabant aan de politie zullen alle meldkamerwerkprocessen landelijk worden geharmoniseerd en zal een landelijke begrotingssystematiek worden doorgevoerd. Tegelijkertijd zullen in deze periode het Communicatiesysteem C2000 en het Geïntegreerd Meldkamersysteem door nieuwe systemen moeten vervangen. Met het oog op de overdracht van het beheer over de meldkamers zal de bestaande wetgeving (Wet veiligheidsregio's, Tijdelijke Wet ambulancezorgen Politiewet 2012) moeten worden aangepast. In samenhang met de vorming van de landelijke meldkamerorganisatie zullen de in het landelijke Transitieakkoord Meldkamer van de toekomst voorziene besparingen worden gerealiseerd. Aan de hand van een landelijk onderzoek wordt nagegaan of de eerder geraamde besparingen ad € 50 mio haalbaar zijn. Met het oog op landelijke afstemming is inmiddels een landelijk Bestuurlijk Afstemmingsoverleg LMO gevormd waarin de 10 voorzitters van de per LMO-locatie gevormde stuurgroep zitting hebben. Namens LMO-locatie Oost-Brabant heeft de burgemeester van Nuenen, voorzitter van de Bestuurlijke Begeleidingsgroep Projectorganisatie Oost-Brabant LMO hierin zitting. De Dagelijkse Besturen van de Veiligheidsregio's Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost hebben in een gezamenlijke reactie aan het Veiligheidsberaad laten weten onder voorwaarde van het daadwerkelijk in 2017 beschikbaar komen van de door de politie beheerde landelijke ICT waarop de Meldkamer Oost-Brabant zal moeten worden aangesloten en de beschikbaarheid van voldoende financiële middelen om eventuele vertragingen op te vangen in te stemmen met de "Beslisnotitie heroriëntatie vorming landelijke meldkamer" en de "Uitwerking landelijk kader".

Evenementenveiligheid – Rapport "Meer aandacht nodig van gemeenten bij vergunningverlening en handhaving"
In 2012 hebben de inspecties Veiligheid & Justitie en Gezondheidszorg naar aanleiding van hun onderzoeken het rapport "Veiligheid en gezondheidsbescherming bij publieksevenementen moeten verbeteren" gepubliceerd. In de periode 2014 – 2015 heeft door beide inspecties een vervolgonderzoek plaatsgevonden waarvan in 2016 het rapport "Meer aandacht nodig van gemeenten bij vergunningverlening en handhaving" is uitgebracht. Aan het onderzoek hebben ook de eenheid Oost-Brabant van de politie, Veiligheidsregio's Brabant-Zuidoost en Brabant-Noord inclusief de GHOR-bureaus en de volgende hierin samenwerkende gemeenten deelgenomen: Bergeijk, Deurne, Geldrop-Mierlo, Son en Breugel en Eindhoven, Boxtel, Grave, Landerd, Sint Michielsgestel en 's-Hertogenbosch. De inspecties hebben vastgesteld dat door gemeenten te weinig gebruikt wordt gemaakt van advisering door de hulpverleningsdiensten. Voorts wordt door de gemeenten onvoldoende gevolg gegeven aan de uitgebrachte veiligheidsadviezen. De inspecties adviseren om voor elk publieksevenement door de gezamenlijke hulpverleningsdiensten een geïntegreerd advies uit te brengen. Veiligheidsregio Brabant-Noord is van mening dat het uitbrengen van een integraal veiligheidsadvies zich zou moeten richten op risico evenementen (categorie C) of als er sprake is van tegenstrijdige adviezen door de hulpverleningsdiensten. Overigens wordt in Brabant-Noord sedert 2012 een Regionale checklist evenementenveiligheid gehanteerd, die door de gemeenten en hulpverleningsdiensten samen met de landelijke Handreiking evenementenveiligheid en de Handreiking geneeskundige advisering publieksevenementen grondslag vormen voor multidisciplinaire en integrale advisering door de veiligheidsregio.

1.2 Brandweer Brabant-Noord

Vaststelling verdeelsleutel kosten brandweerzorg
In zijn vergadering op 11 april 2016 heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord in het kader van het Beleidskader 2017 en met inachtneming van de daartoe door de gemeenteraden en colleges ingediende zienswijzen de nieuwe verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdragen in de door Brandweer Brabant-Noord verzorgde brandweerzorg vastgesteld. Was de bijdrage totdat moment gebaseerd op de gefixeerde inbreng vanuit de gemeentebegrotingen 2009, met ingang van 2017 zal een voor alle gemeenten gelijk bedrag per inwoner gelden. Reden van deze beleidswijziging is dat door harmonisatie van de brandweerzorg als gevolg van de overdracht in 2011 van de gemeenten aan de veiligheidsregio en de sedertdien doorgevoerde bezuinigingen de gemeentelijke bijdragen niet langer representatief waren. Een daartoe in het leven geroepen bestuurlijke werkgroep heeft verschillende alternatieven afgewogen en is uiteindelijk tot de voorgestelde nieuwe verdeelsleutel gekomen. Bij de vaststelling van de nieuwe verdeelsleutel is tevens besloten om een ingroeiperiode van zes jaar te hanteren waarin de nadeelgemeenten worden gecompenseerd ten laste van de voordeelgemeenten.

Grootschalig Brandweer Optreden en Specialistisch Optreden
Als opvolging van de Brandweercompagnie als organisatie eenheid voor het optreden van de brandweer in groter verband is in 2016 besloten het Grootschalig Brandweer Optreden (GBO) en het Specialistisch Optreden (SO) door te voeren. Het GBO heeft betrekking op het brandweeroptreden bij opgeschaalde situaties in de eigen veiligheidsregio (grote branden of ongevallen en rampen) op ingeval van bijstandsverlening aan andere veiligheidsregio's. Hoewel het grootschalig brandweeroptreden steeds zal worden afgestemd op enerzijds de specifieke risico's in het verzorgingsgebied wordt wel voorzien in standaardisatie van materieel, operationele voorbereidingen als operationeel optreden. Bij het SO gaat het om situaties die zelden voorkomen doch wel gespecialiseerde kennis, materieel en uitrusting verlangen. Gedachte achter het specialistisch optreden is om daarvoor opgeleide en uitgeruste brandweereenheden als onderdelen van vier tot zes deelnemende veiligheidsregio's over het land te spreiden. Hiermee kan worden voorkomen dat alle 25 veiligheidsregio's hierin afzonderlijk zelf zullen moeten voorzien. Het GBO wordt door de veiligheidsregio's zelf georganiseerd en gefinancierd. Veiligheidsregio's ontvangen hiertoe een niet kosten dekkende rijksbijdrage. Het SO wordt kostendekkend georganiseerd en gefinancierd uit de Rijksbijdrage Instituut Fysieke Veiligheid. Voor de Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft dit tot gevolg dat geen uitgaven meer hoeven te worden gedaan voor aanvullende technische hulpverlening.

Doorvoering vernieuwde repressie
In 2016 heeft de uitrol plaatsgevonden van de vernieuwde repressie bij Brandweer Brabant-Noord. In 2015 is hiertoe door het Algemeen Bestuur het beleid inzake flexibel uitrukken vastgesteld. Dit betreft het afhankelijk van aard en omvang van een incident uitrukken met een standaard of een aangepaste brandweereenheid. Onder een standaard brandweereenheid wordt een tankautospuit met een bezetting van 6 brandweerlieden inclusief bevelvoerder verstaan. Onder een aangepaste brandweereenheid wordt een TS Flex of een TS Light verstaan. Een TS Flex is een standaard tankautospuit met een bezetting van 4 brandweerlieden inclusief bevelvoerder. Een TS Light is een aangepaste tankautospuit met een bezetting van 4 brandweerlieden inclusief bevelvoerder. De TS Light en de TS Flex rukken uit voor kleinere incidenten. Andere onderdelen van de vernieuwde repressie zijn de invoering van 6 watertankauto's om overal in het verzorgingsgebied van Brandweer Brabant-Noord over voldoende bluswater te kunnen beschikken. Voorts zijn de drie grootschalig watertransportsystemen aangepast en nu elk van 2.500 meter 150 mm slangen voorzien. Op de uitrukposten Vlijmen, Schaijk, Geffen, Mill, Sint Oedenrode en Boxmeer zijn nieuwe hulpverleningsteams gevormd waardoor de hulpverleningsvoertuigen op de overige uitrukposten zullen worden afgestoten. Op de uitrukposten Heusden, Lith, Grave, Cuijk en Vierlingsbeek zijn hulpverleningsvaartuigen geplaatst voor redding, hulpverlening en brandbestrijding op groot water en rivieren. Naast de duikploeg op de uitrukpost 's-Hertogenbosch Centrum beschikt Brandweer Brabant-Noord op de uitrukpost Mill over een oppervlakte reddingsteam voor hulpverlening bij waterongevallen.

Huisvestingsplan brandweer, kazernes
In zijn vergadering op 7 juli 2016 heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord besloten om een eventueel besluit over de overdracht van thans nog in gemeentelijk eigendom zijnde brandweerkazernes aan de veiligheidsregio op te schorten tot 2019/2020. Tevens is besloten dat gemeenten het kwaliteitsniveau van onderhoud van zowel hun eigen als reeds in de afgelopen jaren reeds aan de veiligheidsregio overgedragen brandweerkazernes op niveau 3 van de NEN 2767 norm brengen. In samenhang daarmee werd ook besloten om de in het Huisvestingsplan brandweer, kazernes opgenomen "Samenvatting Meerjarenonderhoudsplannen 2016 – 2035" als uitgangspunt voor het uitvoeren en eventueel wegwerken van achterstallig onderhoud voor de jaren 2016 to0t en met 2019 te hanteren. Gemeenten zijn daartoe gevraagd naast het realiseren van onderhoudsniveau 3 ook voor de kapitaallasten toe te groeien naar een gelijke noemer voor wat betreft afschrijvingstermijn en rekenrente. De stand van zaken met betrekking tot het uitgevoerde onderhoud aan de brandweerkazernes zal jaarlijks aan het Algemeen Bestuur worden teruggekoppeld. Voorafgaand aan deze terugkoppeling zullen alle gemeenten eerst worden geconsulteerd.

Eindrapport Taskforce Natuurbranden
Naar aanleiding van natuurbranden op de Stabrechtse Heide (2010) en op de Kalmthoutse Heide (2011) is op initiatief van de Commissaris van de Koning in de provincie Noord-Brabant de Taskforce Natuurbranden gevormd. Hierin werken de drie Brabantse veiligheidsregio's samen met natuurterreinbeheerders. De taskforce had als opdracht op de aanbevelingen van de Inspectie Veiligheid & Justitie naar aanleiding van onderzoek naar genoemde natuurbranden te

vertalen naar daadwerkelijke verbeteringen bij zowel het voorkomen als bestrijden van natuurbranden. Gekozen is voor een gebiedsgerichte aanpak voor alle relevante natuurgebieden in Noord-Brabant. Hiertoe zijn Risico Index Kaarten Natuurbranden opgesteld voor 20 natuurgebieden. Per natuurgebied is een maatregelenpakket opgesteld om risico's op het ontstaan van brand terug te dringen. Er wordt nog gewerkt aan verbetering van de mobiele telefonische bereikbaarheid en die van C2000 in de betrokken natuurgebieden. Bij sommige natuurgebieden moet de ontsluiting worden verbeterd om verkeersopstoppingen bij het gelijktijdig verlaten tijdens een natuurbrand te voorkomen. De provincie heeft een coördinerende rol op zich genomen en wenst die ze ook naar de toekomst toe voortzetten. Voorts is voor elk van de 20 natuurgebieden een driemanschap gevormd bestaande uit een burgemeester (trekker), brandweer en natuurbeheerder. De driemanschappen coördineren de doorvoering van risico reducerende maatregelen. Binnen het verzorgingsgebied van Brabant-Noord betreft het de volgende 5 driemanschappen:

- Loonse en Drunense Duinen (trekker: Wim Luijendijk, Loon op Zand)
- Maashorst/Reekerheide (trekker: Marieke Moorman, Bernheze)
- Boswachterij Sint Anthonis inclusief Stippelberg (trekker: Marleen Sijbers, Sint Anthonis)
- Vughtse Landgoederen (trekker: Roderick van de Mortel, Vught)
- Overloonse Duinen (trekker: Karel van Soest, Boxmeer)

Namens het Algemeen Bestuur is de burgemeester van Landerd, Marnix Bakermans. Als portefeuillehouder Natuurbrandbestrijding aangewezen. In het Regionaal beleidsplan 2016 – 2019 zijn natuurbranden als prioritair risico aangewezen. De voorstellen en afspraken van de Taskforce Natuurbranden worden hierbij als verbetermaatregelen doorgevoerd. Daarnaast zullen natuurgebieden bij kwetsbare objecten nog aan een nadere beoordeling worden onderworpen. In het 2016 uitgebrachte Eindrapport Natuurbranden Provincie Noord-Brabant "Door het vuur voor veilige Natuur" wordt verslag gedaan van de inspanningen tot nu toe.

Beleidsregels Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening
In de afgelopen jaren hebben zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan waardoor een heroriëntatie noodzakelijk is op het gebied van de bereikbaarheid van elke willekeurige locatie ten behoeve van het operationeel optreden door de hulpdiensten, de behoefte aan bluswater en de benodigde hoeveelheid bluswater bij een incident. Op grond van de Drinkwaterwet zijn in het belang van de volksgezondheid bepalingen opgenomen voor een duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening. Als gevolg daarvan verkleinen drinkwaterbedrijven de diameter van de leidingen van het waterdistributienetwerk om de doorstroomsnelheid van het leidingwater te vergroten. Door vermindering van het aantal brandkranen neemt het risico van vervuiling van het drinkwater af. Dit heeft uiteraard consequenties voor de primaire bluswatervoorziening. Levering van bluswater is voor drinkwaterbedrijven geen wettelijke taak. De verantwoordelijkheid voor bluswatervoorziening berust ingevolge de Wet veiligheidsregio's bij de colleges van B&W. Gemeenten kunnen zelf in de bluswatervoorziening voorzien en/of eisen aan derden stellen bij de totstandkoming van bouwwerken en infrastructuur (kunstwerken). De eisen voor bluswatervoorziening en bereikbaarheid zijn opgenomen in het Bouwbesluit 2012. In de Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid van Brandweer Nederland (2012) wordt van deze regelgeving een praktische uitwerking gegeven. Op grond van het Bouwbesluit 2012 adviseert Brandweer Brabant-Noord de colleges van B&W over de beschikbaarheid en bereikbaarheid van bluswater, de bereikbaarheid voor de hulpverleningsdiensten en opstelplaatsen voor brandweervoertuigen zodat een doeltreffende verbinding tussen die voertuigen en de bluswatervoorziening kan worden gelegd. Uit oogpunt van een eenduidige en efficiënte advisering van de gemeenten en in aanmerking genomen dat het verzorgingsgebied van Brabant Water nagenoeg samenvalt met die van de Provincie Noord-Brabant hebben de drie Brabantse veiligheidsregio's samen met gemeentelijke ambtenaren belast met de uitvoering van het Bouwbesluit 2012 de handen inéengeslagen en de Beleidsregels bereikbaarheid en bluswatervoorziening opgesteld en uiteraard getoetst op houdbaarheid en uitvoerbaarheid. Deze beleidsregels zijn door het Algemeen Bestuur geaccordeerd en ter vaststelling aan de colleges van B&W van alle Brabantse gemeenten aangeboden.

Visie huisvesting kantoorlocaties Brandweer Brabant-Noord
Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft in 2016 ingestemd met de Visie huisvesting kantoorlocaties Brandweer Brabant-Noord. Uitgangspunt in deze visie is dat uit doelmatigheids- en effectiviteitsoverwegingen het aantal kantoorlocaties zal worden teruggebracht tot een hoofdvestiging aan het "Veiligheidsplein" in 's-Hertogenbosch en één nevenlocatie in Uden. Het visiedocument is opgesteld door de Bestuurlijke Werkgroep Huisvesting en heeft uitsluitend betrekking op de kantoorlocaties, opleidingslocaties en werkplaatsen. Het visiedocument zal worden uitgewerkt in een plan van aanpak inclusief investerings- en dekkingsplan waarover zo mogelijk in 2017 bestuurlijke besluitvorming zal kunnen plaatsvinden.

1.3 GHOR Brabant-Noord

Operationele crisisorganisatie GHOR
Grootschalige Geneeskundige Bijstand (GGB)
Per 18 januari 2016 is het nieuwe model voor Grootschalige Geneeskundige Bijstandsverlening in werking getreden. In het nieuwe model zijn de verantwoordelijkheden van geneeskundige partners herverdeeld als gevolg van wijzigingen in wet- en regelgeving. Uitgangspunt hierbij is dat er veel sterker dan voorheen aangesloten wordt op de reguliere hulpverlening die ambulancezorg en traumacentra bieden. Dit betekent dat de mogelijkheden van de ambulancezorg zijn vergroot en dat aanvullende voorzieningen zijn getroffen om de zorgcapaciteit aldaar te vergroten. Zo zal het Rode Kruis met een georganiseerde inzet van vrijwilligers de verzorging van lichtgewonde slachtoffers op zich nemen, waardoor de ambulancezorg zich kan richten op de zwaargewonde slachtoffers. De GHOR coördineert het geheel aan activiteiten en de samenwerking tussen de partijen, ook in de voorbereidende fase op crises.

Flexibilisering crisisorganisatie GHOR
Naast een herverdeling van verantwoordelijken in het kader van Grootschalige Geneeskundige Bijstandsverlening, is in het najaar ook een onderzoek gedaan naar flexibilisering van de crisisorganisatie GHOR. Zo zijn de pools van sleutelfunctionarissen, piketregelingen en operationele werkwijzen tegen het licht gehouden. Uitkomsten van dit onderzoek worden in 2017 geïmplementeerd.

Outbreak, ketenoverleg en informatiemanagement binnen de geneeskundige hulpverlenging
In januari heeft de meerdaagse intersectorale ketenoefening Outbreak plaatsgevonden in Brabant. In heel Brabant beoefenden de GHOR-en, GGD-en, ziekenhuizen, ambulancediensten en huisartsenkringen de eigen crisisorganisatie én onderlinge samenwerking tijdens de uitbraak van een infectieziekte. De oefening is geëvalueerd, waarna een traject is opgestart om verbeterpunten te implementeren. Zo zal bijvoorbeeld het ketenoverleg van de acute zorgsector o.l.v. de GHOR/DPG een structureel karakter krijgen, en zal onderzoek worden gedaan naar de haalbaarheid om netcentrisch te kunnen werken (informatiemanagement) binnen deze acute zorgketen.

Verdere samenwerking GGD/GHOR op schaal Brabant-Midden-West-Noord
Naast doorontwikkeling van de operationele GHOR-organisatie, heeft ook het GHOR-bureau zich verder ontwikkeld. Zo is er ad-interim kwartiergemaakt om het huidige samenwerkingsverband van de beide GHOR-en en GGD-en op de schaal van Brabant-Noord en Midden- en West-Brabant verder te versterken. De incidentele financiële consequenties zijn beperkt en worden binnen de exploitatie opgevangen.

1.4 GMC Brabant-Noord

Bestuurlijke Begeleidingsgroep Projectorganisatie Locatie Oost-Brabant LMO
De Bestuurlijke Begeleidingsgroep Projectorganisatie Locatie Oost-Brabant LMO vormt het bestuurlijk aanspreekpunt voor de Regionaal Kwartiermaker Oost-Brabant LMO en adviseert de Dagelijkse Besturen van de Veiligheidsregio's Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost over de vorming van de Locatie Oost-Brabant van de LMO en het daartoe noodzakelijke transitietraject. De uitvoering van de samenvoeging vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de bestuurlijke begeleidingsgroep en zal naar verwachting medio 2018 zijn afgerond. Conform het door de Bestuurlijke Begeleidingsgroep geaccordeerde voorstel is in het tweede deel van 2015 het project gestart om de GMS-systemen van de Meldkamer Brabant-Zuidoost en het GMC Brabant-Noord te harmoniseren. Gestreefd werd om het geharmoniseerde meldkamersysteem eind 2016 op te leveren. Dit bleek technisch niet mogelijk. Realisatie vindt plaats per datum tijdelijke verhuizing van het GMC naar Eindhoven in 2017. Vanuit de Bestuurlijke Begeleidingsgroep zal gedurende 2016 invulling worden gegeven aan het ontwikkelen van de inrichting van de bestuurlijke samenwerking na samenvoegen van de bestaande meldkamers in de Veiligheidsregio's Brabant-Zuidoost en Brabant-Noord.

Regionaal kwartiermaker en LMO-ontwikkelingen
De heer Jos van der Heijden is als regionaal kwartiermaker locatie Oost-Brabant LMO aangesteld door de Bestuurlijke Begeleidingsgroep. Naast het inrichten van de projectorganisatie voor de toekomstige locatie Oost-Brabant van de LMO heeft de regionaal kwartiermaker als belangrijkste prioriteiten het opstellen van een plan van aanpak en een businesscase voor het samenvoegen van de huidige Gemeenschappelijke Meldkamer Brabant-Zuidoost (GMK) en het Gemeenschappelijk Meldcentrum Brabant-Noord (GMC). De regionaal kwartiermaker heeft een plan van aanpak en de businesscase voor de vorming van de meldkamer Oost Brabant ontwikkeld. Deze documenten zijn in 2016 met de Bestuurlijke Begeleidingsgroep besproken en doorontwikkeld, mede naar aanleiding van de Heroriëntatie op LMO[1]. Dit houdt onder meer in dat de besturen van de Veiligheidsregio's verantwoordelijk zijn voor de samenvoeging van de meldkamers en dat slechts op onderdelen centrale regie plaatsvindt door LMO. Ter voorbereiding op de samenvoeging van de beide meldkamers in 's-Hertogenbosch, zal het GMC tijdelijk inhuizen bij het GMK in Eindhoven, om gelegenheid te scheppen voor de noodzakelijke aanpassingen. Hiervoor wordt in 2016 een afzonderlijke projectorganisatie opgetuigd, onder verantwoordelijkheid van de regionaal kwartiermaker. Tevens is in 2016 het communicatieplan doorontwikkeld en uitgevoerd; verder is er overleg gevoerd over de afstemming van de medezeggenschap vanuit de huidige organisatie van GMC en GMK.

In 2016 is één gezamenlijk Strategisch Management Team en één gezamenlijk Operationeel Managementteam over de meldkamers van de veiligheidsregio Brabant Noord en Brabant Zuid Oost ingesteld, onder verantwoordelijkheid van de directeuren GMC en GMK. In deze MT's zijn alle strategisch c.q. operationeel managers van de betrokken disciplines vertegenwoordigd. Omdat beide meldkamers steeds meer naar elkaar toe moeten groeien, hebben de directeuren GMC en GMK tevens besloten om **het sectorhoofd GMK aan te stellen** als manager bedrijfsvoering, die fungeert als (technisch) voorzitter van de MT's. De manager bedrijfsvoering en de regionaal kwartiermaker trekken samen op in de ontwikkeling naar één MeldKamer Oost Brabant (MKOB).

Financieel beleid in verband met LMO
In verband met de komende LMO ontwikkelingen voert het GMC de laatste jaren een terughoudend uitgaven- en investeringsbeleid. Dit houdt in dat investeringen zo lang (als technisch) verantwoord worden uitgesteld, invulling van vacatures zoveel mogelijk worden beperkt en overige uitgaven worden getoetst op duurzaamheid. Tegelijk dient de bestaande dienstverlening te worden gecontinueerd. In financiële zin kan worden geconstateerd dat onder invloed

[1] Kamerbrief van de minister VenJ d.d. 4 januari 2016, kenmerk 717878.

van het terughoudende uitgaven- en investeringsbeleid de kosten over 2016 ruim binnen de begroting blijven. Dit financiële voordeel is overigens tevens ontstaan doordat de activa van het GMC vanaf ultimo 2013 zijn gefinancierd met een langlopende lening van de politie tegen een zeer laag rentepercentage. Deze herfinanciering levert een jaarlijks financieel voordeel op van bijna € 100.000 (ten opzichte van de "oude" leningen). Met betrekking tot de toekomstige locatie meldkamers van de Veiligheidsregio's Brabant Zuid-Oost en Brabant-Noord is besloten om deze samen te huisvesten in het daartoe te verbouwen Gemeenschappelijk Meldcentrum in 's-Hertogenbosch. Hierdoor dienen de beide meldcentra in 2017-2018 tijdelijk gehuisvest te worden in Eindhoven Mathildelaan wat de nodige frictiekosten met zich mee zal brengen. Voorstel is om het resultaat 2016 te reserveren voor de daarvoor benodigde frictiekosten 2017/2018.

1.5 Bevolkingszorg Brabant-Noord

Programma Bevolkingszorg structureel vanaf 2016
Vanaf 8 april 2015 is het Programma Bevolkingszorg als onderdeel van de Veiligheidsregio Brabant-Noord van start gegaan. Het programma geeft in intergemeentelijk verband uitvoering aan de wettelijke gemeentelijke rampenbestrijdings- en crisisbeheersingstaken op het gebied van bevolkingszorg. Uitgangspunt is om de kwaliteit en efficiency van Bevolkingszorg te verhogen en de kosten voor individuele gemeenten te beperken. Binnen de volgende verdeling wordt gewerkt aan een verdere professionalisering van de operationele taken van de gemeentelijke kolom:

- De veiligheidsregio coördineert Bevolkingszorg Brabant-Noord en neemt het regionale team Bevolkingszorg en het proces Crisiscommunicatie voor haar rekening (inclusief OTO = Opleiden, Trainen en Oefenen van functionarissen);
- De expertteams Bevolkingszorg nemen de organisatie en uitvoering (inclusief OTO = Opleiden, Trainen en Oefenen van functionarissen) van hun eigen hoofdproces voor hun rekening;
- De lokale Ambtenaar Openbare orde en Veiligheid (AOV) neemt de basiskennis crisisbeheersing van de functionarissen van de eigen gemeente (inclusief collegeleden) voor zijn/ haar rekening.

In 2016 is dit vooral verder geïmplementeerd en gecontinueerd.

1.6 Maatregelen 2014-2016 n.a.v. bestuursconferentie 2012

Brandweer Brabant-Noord
Van de oorspronkelijke taakstelling van 4 miljoen euro resteert ultimo 2016 nog € 250.000. Dit komt doordat de resterende bezuiniging van 5fte in verband met de samenvoeging van de meldkamers nog niet is gerealiseerd. Omdat dit proces landelijk wordt gecoördineerd, is op dit moment **niet** duidelijk of een besparing van 5 fte mogelijk is. Verdere analyse zal deel uitmaken van het begrotingsproces 2018.

GHOR Brabant-Noord
De taakstelling op de gemeentelijke bijdrage is ingevuld door € 61.000 te bezuinigen op de bijdrage van de GHOR aan de zorginstellingen als het gaat om Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO). Door de veranderde wet en rol is de GHOR namelijk niet meer geheel verantwoordelijk voor de uitvoering van het OTO-programma van zorginstellingen. Het betreft hier met name opleiding en training van personeel van deze instellingen als voorbereiding op de bestrijding van rampen en crises. Voor multidisciplinaire OTO activiteiten die door de zorginstellingen worden ingevuld, blijft de GHOR wel verantwoordelijk.

1.7 Maatregelen 2016 n.a.v. bestuursconferentie 2014

Brandweer Brabant-Noord
De opdrachten die het bestuur de brandweer heeft gegeven naar aanleiding van de bestuursconferentie van 12 maart 2014, te weten de herallocatie van middelen en het beargumenteerd afwijken van de wettelijke vereisten door Veiligheidsregio en Brandweer, waren ultimo 2015 reeds geheel verwerkt.

GHOR Brabant-Noord
De Directeur Publieke Gezondheid Brabant-Noord heeft van het Algemeen Bestuur VRBN de opdracht gekregen om een bezuiniging van € 50.000 te realiseren met ingang van 2015. Deze bezuiniging is grotendeels geëffectueerd binnen de bedrijfsvoering van de GHOR (€ 43.000 op huisvesting, kapitaalslasten en bedrijfskosten) en € 7.000 door haar inzet te minderen waar het gaat om multidisciplinaire project- en coördinatiegroepen. De bezuinigingstaakstelling is verwerkt in de 1e begrotingswijzing op de Programmabegroting 2015 VRBN.

GMC Brabant-Noord
Gelet op de landelijke financiële taakstelling ten aanzien van de meldkamers heeft het bestuur besloten het GMC niet te betrekken in de besprekingen tijdens de bestuursconferentie van maart 2014.

2. Algemene uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de algemeen gehanteerde uitgangspunten ten aanzien van de wijze van begroting en resultaatbepaling in 2016 geformuleerd.

2.1 Technische uitgangspunten Jaarrekening 2016

Voor 2016 is uitgegaan van de volgende technische uitgangspunten:

- de rekenrente voor nieuwe investeringen is 4,0%. Het GMC hanteert geen rekenrente. De GHOR bezit géén activa;
- afschrijvingen: Investeringen beneden € 10.000 worden niet geactiveerd. Investeringen boven € 10.000 worden op grond van economische levensduur tegen historische aanschafwaarde lineair afgeschreven;
- de door Brandweer Brabant-Noord betaalde BTW inzake brandweertaken is vanaf 2014 niet meer compensabel;
- de door Brandweer Brabant-Noord betaalde BTW inzake taken die vallen onder Bevolkingszorg is daarentegen wel compensabel;
- waar in dit document bedragen in duizenden euro's worden getoond, worden deze bedragen in feite niet tussentijds afgerond; weergegeven totalen zijn daarom de optelling van de exacte bedragen.
- Per programma worden afwijkingen van meer dan € 25.000 toegelicht.

2.2 Gemeentelijke bijdrage 2016

De veiligheidsregio ontvangt in het totaal een gemeentelijke bijdrage van € 31.220.000. Hiervan is € 2.888.000 afhankelijk van het aantal inwoners. Jaarlijks vindt de definitieve berekening daarvan plaats als de nieuwe inwoneraantallen bekend zijn. Onderstaande tabel bevat de bijgestelde bedragen.

	BBN*	GHOR	GMC	BZ fiestruct.**	BZ overig	BZ Totaal	Totaal
Bijdrage per inwoner		***€ 1,784***	***€ 2,043***	***€ 0,531***	***€ 0,238***	***€ 0,769***	
Vast bedrag	€ 28.332.270						€ 28.332.270
Inwoners afhankelijk bedrag*		€ 1.151.863	€ 1.319.090	€ 262.725	€ 153.890	€ 416.615	€ 2.887.568
Totaal	**€ 28.332.270**	**€ 1.151.863**	**€ 1.319.090**	**€ 262.725**	**€ 153.890**	**€ 416.615**	**€ 31.219.838**

* Dit is exclusief de bijdragen voor de in eigendom overgedragen kazernes, waar van toepassing.
** Gebaseerd op het inwonersaantal van 1 januari 2015, zijnde 645.663 inwoners; voor Functiestructuur BZ (exclusief 's-Hertogenbosch) 494.774 inwoners.

2.3 Compensabele BTW

Met ingang van 1 januari 2014 is de brandweertaak een wettelijke taak van de veiligheidsregio en zodoende is compensatie via de zogenoemde transparantieregel voor deze taken niet langer aan de orde. De veiligheidsregio's zijn hiervoor structureel gecompenseerd door middel van een verhoging van de BTW-compensatie via de BDUR. Voor onze veiligheidsregio betekende dit een verhoging van de aan de deelnemende gemeenten doorbetaalde BTW-compensatie via de BDUR van € 574 duizend in 2013 (alleen m.b.t. multi-taken) naar € 2,3 miljoen vanaf 2014 (m.b.t. multi-taken én brandweertaken). In 2016 betrof het exacte bedrag € 2.305.094. Naar aanleiding van de herijking die vanaf 2017 van kracht is, zal dit bedrag vanaf dat moment in mindering worden gebracht op de gemeentelijke bijdragen. De doorbetaling vanuit de BDUR vervalt op dat moment.

Voor het programma Bevolkingszorg blijft de BTW compensabel doordat dit een gemeentelijke taak is. Het betreft een bescheiden bedrag en hiervan wordt jaarlijks opgave gedaan aan de deelnemende gemeenten.

3. Programma's

Achtereenvolgens beschrijven BBN, GHOR, GMC en BZ in dit hoofdstuk wat zij wilden bereiken in 2016 (doel) en hoe hieraan is gewerkt (activiteiten). Vervolgens is aangegeven wat er daadwerkelijk in 2016 aan resultaat is opgeleverd.

3.1 Risicobeheersing

Risicobeheersing is gericht op het voorkomen en beperken van brand en de schadelijke gevolgen van brand en het maakt deel uit van de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor brandweerzorg als bedoeld in de Wet veiligheidsregio's. De resultaten die risicobeheersing nastreeft, passen binnen dit verantwoordelijkheidskader.

Doel
De taken die zijn gericht op het voorkomen en beperken van brand door risicobeheersing kunnen worden onderverdeeld naar de volgende drie uitputtende aandachtsgebieden:

- Veilige objecten
  Dit aandachtsgebied beslaat alle inspanningen die zijn gericht op het realiseren van een intrinsiek brandveilig object door middel van bouwkundige, installatietechnische of organisatorische voorzieningen. Een 'object' kan een gebouw zijn, een milieu-inrichting, maar ook een in tijd en plaats afgebakende activiteit (bijv. evenement).
- Veilige omgeving
  Dit aandachtsgebied beslaat alle inspanningen die zijn gericht op het realiseren van een ruimtelijke omgeving waarin de kans op een brand of andere calamiteit is geminimaliseerd en waar de effecten van een mogelijke brand of andere calamiteit adequaat kunnen worden bestreden.
- Maatschappelijke aandacht voor brandveiligheid
  Dit aandachtsgebied beslaat alle inspanningen die zijn gericht op het verhogen van het risicobewustzijn van (actoren in) de samenleving en het stimuleren van het juiste handelingsperspectief voor actoren.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. Verhogen van de zelfredzaamheid en het voorkomen van incidenten bij burgers en bedrijven.	• Uitgangspunt hierbij is dat burgers en bedrijven een eigen verantwoordelijkheid hebben voor veilig leven en veilig werken. • De Veiligheidsregio versterkt dit zelfbewustzijn en ziet hier ook op toe. o *Per gemeente zijn er afspraken gemaakt over de te behalen doelen en de inzet van RB- capaciteit.*	• Programma Maatschappij heeft een meerjarenplan opgesteld. Hierin richt men zich op een specifiek aantal doelgroepen, te weten jeugd, ouderen, bedrijven en zorginstellingen. Het plan geeft aan op welke manieren en middels welke activiteit deze doelgroepen benaderd worden.
2. De VR draagt op verzoek bij aan de integrale handhavingsplannen van verschillende gemeenten.	• De regionale brandweer doet in 2016 een beleidsvoorstel voor brandveiligheid als input voor de gemeentelijke handhaving beleidsplannen. • Hiervoor gebruikt de brandweer de in 2015 per gemeente uitgevoerde risico analyse. o *Vaststellen Regionaal toezichtbeleid Brandveiligheid.* o *Toezichtproces gestandaardiseerd.* o *Bevindingen uniform, digitaal, geregistreerd.*	• Begin 2016 is de brandweer in samenwerking met de gemeenten gestart met het opstellen van een risicogerichte toezichtstrategie brandveiligheid. Met deze strategie wordt bereikt dat het toezicht in het kader van de brandveiligheid zodanig is ingericht, dat er een maximale veiligheidswinst behaald wordt op de bestuurlijke doelstelling: 'Het voorkomen van slachtoffers'. • De uitkomsten van de risicoanalyse zijn vertaald naar een 4-jaarlijkse toezichtstrategie welke via de ambtelijke weg is ontworpen en wordt gedragen. Hierbij zijn de bouwwerken met het hoogste risico ook als zodanig geprioriteerd. Tevens zijn er keuzes gemaakt in inspectie-onderwerpen die het meeste bijdragen in het voorkomen van slachtoffers. • In oktober is het programma "Toezichtstrategie brandveiligheid" ter vaststelling voorgelegd aan de 19 colleges. • De opdracht vanuit de gemeenten aan de regionaal commandant beschrijft digitaal toezicht als randvoorwaarde om systematisch overtredingen te kunnen registreren en deze onder te kunnen brengen in een database. De voorbereidingen om van start te gaan zijn getroffen. Continuering vraagt echter een investering waar nog geen besluitvorming over heeft plaatsgevonden.

Lasten en baten

BBN Risicobeheersing				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2016 Primair**	**Begroting 2016 na wijziging**	**Werkelijk 2016**	**Werkelijk 2015**
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	2.464	2.504	2.514	2.332
Overige goederen en diensten	53	53	48	43
Kapitaallasten				
Totaal lasten	**2.517**	**2.557**	**2.562**	**2.375**
Baten				
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten		5	10	2
Overige goederen en diensten				
Kapitaallasten				
Subsidies		60	74	72
Totaal baten	**-**	**65**	**84**	**73**
Saldo	***-2.517***	***-2.492***	***-2.478***	***-2.302***

Toelichting

Subsidies: € 14.000 voordeel
De subsidie Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018 betreft een instrument om bij te dragen aan een kwaliteitsimpuls van de omgevingsveiligheid. Het programma heeft een looptijd van vier jaar (van 2015 tot en met 2018) en hieraan wordt door de 3 Brabantse veiligheidsregio's gezamenlijk deelgenomen. Het voordeel op de inkomsten uit de subsidie is het gevolg van een te lage raming van de ingezette declarabele uren in dit jaar, die leidde tot een onderschatting van het subsidiebedrag.

3.2 Incidentbestrijding

Binnen het programma Incidentbestrijding vinden activiteiten plaats op het gebied van preparatie (meldkamer, materieel, vakbekwaamheid repressief personeel), planvorming, repressie en nazorg.

Doel
Incidentbestrijding draagt door middel van een effectieve en efficiënte organisatie bij aan een adequate voorbereiding op en een kwalitatief en kwantitatief hoogwaardige uitvoering van brandweerzorg.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. Organisatie aanpassen op de uitkomsten van het project vernieuwde repressie.	• De beleidskeuzes en de bijbehorende keuzes (aankopen en afstoten materieel, aanpassing personele inzet) implementeren. ○ *Het implementeren van de visie betreft een meerjarenplan. In 2016 worden de onderdelen HV, Waterwagen, Flexibel uitrukken en TS light geïmplementeerd.*	Onderdelen v.d. visie (HV, Waterwagen, Flexibel uitrukken en TS light) zijn volgens planning geïmplementeerd en operationeel.
2. Aansluiten op landelijke ontwikkelingen en op onderdelen de werkwijze standaardiseren.	• Implementeren van landelijke visies zoals visie grootschalig brandweeroptreden en de standaardisatie van inzetvoorstellen t.b.v. de LMO. ○ *Visies geïmplementeerd en inzetvoorstellen gestandaardiseerd op landelijke schaal.*	De standaardisaties die beschikbaar zijn gekomen vanuit het landelijk project zijn conform de landelijk norm ingevoerd.
3. Aanpassen/vernieuwen Kazerne Volgorde Tabel Brabant Noord.	• Project uitvoeren om de uitgangspunten vast te stellen en op basis hiervan de Kazerne Volgorde Tabel vast te stellen en in ICT systemen vast te leggen. ○ *Vastgesteld dekkingsplan en "ingespoelde" Kazerne Volgorde Tabel.*	De uitgangspunten van de KVT zijn bepaald en de nieuwe inspoeling is gerealiseerd.

Lasten en baten

BBN Incidentbestrijding				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2016 Primair**	**Begroting 2016 na wijziging**	**Werkelijk 2016**	**Werkelijk 2015**
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	8.636	9.086	9.270	8.583
Vrijwilligersvergoedingen	3.506	3.496	3.540	3.498
Overige vrijwilligerskosten	138	191	155	135
Materieel & materiaal*	1.544	1.505	1.558	1.394
Opleiden en oefenen*	1.303	1.401	1.510	1.359
Overige goederen en diensten	1.546	1.501	1.396	1.431
Kapitaallasten	3.740	2.552	2.622	2.347
Totaal lasten	**20.413**	**19.732**	**20.050**	**18.747**
Baten				
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	194	278	307	201
Vrijwilligersvergoedingen				
Overige vrijwilligerskosten				
Materieel & materiaal	50	125	174	20
Opleiden en oefenen	100	100	31	84
Overige goederen en diensten	349	353	344	347
Kapitaallasten	875	568	615	529
Subsidies				
Inkomens- en vermogensoverdrachten				
Totaal baten	**1.568**	**1.424**	**1.470**	**1.181**
Saldo	***-18.845***	***-18.308***	***-18.580***	***-17.567***

**) Opm.: de bedragen van Materieel & materiaal en van Opleiden & Oefenen zijn bij de vaststelling van de 3e wijziging Programmabegroting 2016 omgewisseld gepresenteerd; dit is in deze tabel hersteld.*

Toelichting

Salarissen: € 155.000 nadeel
Het nadeel van € 155.000 is met name ontstaan door:

- Incidentele kosten vanwege de getroffen regeling in verband met bovenformativiteit enerzijds en anderzijds in verband met extra kosten van inactieve medewerker, resulterend in een nadeel van € 185.000.
- De inkomsten uit doorbelaste FLO-kosten waren hoger dan voorzien, resulterend in een voordeel van € 26.000.

Op totaalniveau bekeken, na de onttrekkingen uit de reserve Vakantiegeld (in verband met IKB) en uit de reserve Convenantsgelden (dekkingstekort door ongerealiseerde bezuiniging meldkamer), is het verschil op de Salarissen (BBN) minimaal: € 29.000 voordeel, gelijk aan 0,18% van de begroting.

Vrijwilligersvergoedingen: € 44.000 nadeel
In 2015 ontstond een voordeel dat voor een belangrijk deel bepaald werd door het terugdringen van OMS-meldingen. Uit analyse van de beschikbare statistische gegevens over 2016 bleek dat het effect, minder uitrukken na OMS-meldingen, beperkt was. Daarnaast is het aantal uitrukken mede afhankelijk van andere externe actoren die van jaar tot jaar tot fluctueren (zoals weer- en seizoensinvloeden). Het verlagen van de begroting met € 87.000 was optimistisch.

Overige vrijwilligerskosten: € 36.000 voordeel
Dit voordeel bestaat uit de onbenutte ruimte in de activiteitenbudgetten van vrijwilligers, doordat zij de keuze hebben een deel van deze budgetten te bewaren voor een volgend jaar. Overschotten en tekorten worden jaarlijks meegenomen naar het volgende boekjaar en daardoor heeft deze afwijking geen effect op het resultaat.

Opleiden en oefenen: € 178.000 nadeel
De nadelige afwijking op Opleiden en oefenen is voornamelijk opgebouwd uit de volgende componenten:

- Een nadeel van € 109.000 op de kosten van Opleiden brandweerpersoneel/vrijwilligers, doordat o.a. 1 ‘leergang manschap’ meer is georganiseerd dan gepland en er hebben meer opleidingen van specialisten plaatsgevonden ten gevolge van de nieuwe visie op repressie (rijbewijzen, specialistische opleidingen zoals WO, THV).
- Een nadeel van € 69.000 op de baten van Opleiden. De opbrengsten van opleidingen zijn altijd afhankelijk van het aantal externe kandidaten, waarvan het niet in te schatten is hoeveel er jaarlijks aansluiten. Dit jaar zijn het er aanzienlijk minder geweest.

Overige goederen en diensten: € 96.000 voordeel

Het overschot op overige goederen en diensten is voornamelijk opgebouwd uit de volgende componenten:

- Een voordeel van € 58.000 op Database Operationele Informatievoorziening, doordat sector OBP heeft besloten DOIV niet door te ontwikkelen.
- Een incidenteel voordeel van € 21.000 op Verzekeringen, doordat minder schades geclaimd zijn op het budget voor eigen risico; meerjarig is een premieverhoging voorzien.
- Een voordeel van € 16.000 op Meldkameropbrengsten, door variatie in de aantallen aansluitingen en meldingen.

Kapitaallasten materiaal: € 23.000 nadeel
De post kapitaallasten materieel geeft saldi op enkele posten in de jaarrekening. Onder Incidentbestrijding is dit een beperkt nadeel. In totaliteit is er echter geen afwijking. Het restant op dit budget is gedoteerd aan de hiervoor bestemde reserve kapitaallasten materieel.

3.3. Crisisbeheersing en Rampenbestrijding

Crisisbeheersing en Rampenbestrijding regisseert en faciliteert de multidisciplinaire voorbereiding van grootschalig optreden in brede zin: coördinatie, afstemming, multidisciplinair informatiemanagement en samenwerking met en tussen veiligheidspartners.

Doel
Slagvaardig optreden bij een ramp of crisis vraagt om een goede multidisciplinaire voorbereiding en samenwerking. Dat betekent kennis hebben over typen crises, de impact daarvan en de benodigde inzet. Maar het betekent ook elkaar kennen en gekend worden. Daarvoor maken brandweer, politie, GHOR en gemeenten afspraken met elkaar en wordt er geoefend. Het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing faciliteert en regisseert de multidisciplinaire voorbereiding en samenwerking, waarbij de basis van de taken in de Wet Veiligheidsregio is verankerd. Deze regie- en ondersteunende rol krijgt vorm door middel van:

- Multidisciplinaire (strategische) beleidsontwikkeling
- Advisering
- Planvorming
- Multidisciplinair Opleiden Trainen en Oefenen (MOTO)
- Operationele informatievoorziening
- Versterken samenwerking

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. In 2015 is het nieuwe Regionaal Beleidsplan vastgesteld. Het beleidsplan zal geconcretiseerd moeten worden in jaarlijkse uitvoeringsplannen, te beginnen in 2016.	• Opstellen van een jaarplan 2016 waarin de beleidskeuzes uit het regionaal beleidsplan vertaald zijn naar concrete prestaties. • Uitvoering geven aan het jaarplan 2016. • *Jaarplan 2016 opgesteld.* • *Activiteiten uit jaarplan 2016 uitgevoerd.*	Jaarplan 2016 is opgesteld (en vastgesteld door de veiligheidsdirectie). De geplande activiteiten zijn nagenoeg geheel volgens plan gerealiseerd. Uitzondering hierop zijn geweest dat het coördinatieplan terrorismegevolg-bestrijding nog niet is opgeleverd maar dat hiervoor in de plaats kennisbijeenkomsten zijn geweest voor functionarissen. Er is nog geen samenhangende aanpak geformuleerd voor de bevordering van zelfredzaamheid maar zijn er “losse” activiteiten geweest in de verschillende kolommen. Voor evenementenveiligheid in de loop van 2016 toegevoegd het organiseren van een leergang evenementenveiligheid voor functionarissen binnen gemeenten en de operationele diensten (vooruitlopend op een doorontwikkeling van een gezamenlijk beleid en aanpak binnen de veiligheidsregio).
2. Naast de regionale bestuurlijke ambities, die vastgelegd worden in het beleidsplan, zal de uitvoering van de wettelijke taken (op grond van de Wet veiligheidsregio’s) moeten plaatsvinden. De controle op de voortgang van de uitvoering van de wettelijke taken vindt periodiek plaats via de regionale rapportage “Uitvoering op orde in Brabant-Noord”. Planvorming. De multidisciplinaire planvorming is op orde conform het meerjaren-uitvoeringsplan planvorming.	• Uitvoering geven aan de wettelijk vereiste taken op grond van de Wet veiligheidsregio’s (planvorming en het opleiden, trainen en oefenen van de regionale hoofdstructuur, operationele informatievoorziening). • *Voldaan aan de wettelijke vereisten, en dit inzichtelijk gerapporteerd in de regionale voortgangsrapportage “Uitvoering op orde in Brabant-Noord”.*	Brabant-Noord heeft de basis op orde. Dit blijkt, naast periodieke monitoring, ook uit de Staat van de rampenbestrijding 2016. Brabant-Noord scoort op 2 onderdelen zelfs bovengemiddeld (lerend vermogen en samenwerking gemeenten). Hoewel nergens onvoldoende wordt gepresteerd, worden voor drie onderdelen wel aanbevelingen gedaan. Deze verbetermogelijkheden waren reeds onderkend en meegenomen in het meerjarenbeleidsplan of binnen het project samenvoeging meldkamers ZOB-BN (t.a.v. de CaCo-functie).

Lasten en baten

BBN Crisisbeheersing en Rampenbestrijding				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2016 Primair**	**Begroting 2016 na wijziging**	**Werkelijk 2016**	**Werkelijk 2015**
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	466	491	505	471
Opleiden en oefenen	183	163	151	131
Overige goederen en diensten	139	154	189	136
Totaal lasten	**788**	**808**	**846**	**738**
Baten				
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten				
Opleiden en oefenen				
Overige goederen en diensten			17	
Subsidies		-9	-9	11
Totaal baten	**-**	**-9**	**8**	**11**
Saldo	***-788***	***-817***	***-838***	***-728***

Toelichting

Salarissen: € 14.000 nadeel
Een beperkt nadeel van € 14.000 veroorzaakt door extra inhuur voor het beschrijven van processen, hetgeen gedekt was door het vacaturebudget (Bedrijfsvoering).

Opleiden en oefenen: € 11.000 voordeel
Een beperkt voordeel van € 11.000 voornamelijk veroorzaakt door voorzichtige inschatting ten tijde van de bestuursrapportage.

Overige goederen en diensten: € 18.000 nadeel
Een nadeel van € 18.000 ontstaan doordat de extra kosten van incidentele activiteiten op het gebied van planvorming en evenementenveiligheid maar gedeeltelijk doorbelast konden worden.

Subsidies: geen afwijking
Een nadeel voortvloeiend uit een lagere beschikking over 2015 was vroegtijdig bekend en zodoende al in de gewijzigde begroting verwerkt.

3.4 Bedrijfsvoering, BBN

Bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de primaire processen (Risicobeheersing, Incidentbestrijding en Crisisbeheersing en Rampenbestrijding) op de domeinen P&O, Financiën & Control, ICT, Juridische Control, Communicatie en strategische beleidsontwikkeling.

Doel
Doel van Bedrijfsvoering is het (randvoorwaardelijk) faciliteren van een effectieve en efficiënte uitvoering van de primaire processen op de domeinen P&O, Financiën & Control, ICT, Juridische control, Communicatie en strategische beleidsontwikkeling.
Deze ondersteuning krijgt vorm door middel van:

- (Strategische) beleidsontwikkeling;
- Advisering;
- Informatieverstrekking en control (uitvoering Planning- en controlcyclus);
- Beheersmatige activiteiten;
- Bestuurs- en managementondersteuning.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. Optimaliseren producten uit Planning- en controlcyclus t.b.v. bestuurlijke sturing.	• Behoeftepeiling bestuur. • Optimaliseren producten en diensten. • *Bestuurlijke tevredenheid.*	• Door een extern adviesbureau zijn adviezen uitgebracht m.b.t. onder andere de positionering van de controlfunctie binnen bedrijfsvoering. Implementatie en doorontwikkeling hiervan zal de komende jaren tot stand moeten komen in een context waarbij ook de mogelijkheden tot samenwerking met VR Brabant-Zuidoost worden onderzocht. • Van optimalisatie van producten en diensten is het in 2016 niet gekomen vanwege het ontbreken van capaciteit. Beheersing vraagt alle aandacht. • Hoewel het bestuur tevreden lijkt, is in 2016 het bestuur wel medegedeeld dat de organisatie door het spreekwoordelijke ijs dreigt te zakken.
2. Relevante (keten)processen (bijvoorbeeld tussen VR en gemeenten, RUD) qua informatiestromen gedigitaliseerd.	• Basis beschreven in geactualiseerd Informatiebeleidsplan. • Pilots benoemd. • Uitvoering op basis van PvA's. • *Pilots uitgevoerd.*	• Er is geen geactualiseerd informatiebeleidsplan vastgesteld. • Binnen project BBN 360º is een pilot uitgevoerd op basis waarvan is besloten dat de organisatie niet klaar is voor verdere implementatie.
3. Kwaliteitszorg als bedrijfsvoeringsfunctie geïntegreerd in P&C-cyclus.	• Versterking bewustzijn. • Pilots uitvoeren en evalueren. • BBN-eigen systematiek ontwikkelen. o *Pilots uitgevoerd en uitkomsten beschikbaar.* o *Verbeterplannen zijn onderdeel van de nieuwe P&C-cyclus.*	• Het kwaliteitsstelsel dient in Brabant Noord ter ondersteuning van het verbeteren van de dagelijkse bedrijfsvoering. Hiervoor is in 2016 de huidige situatie geborgd door middel van de jaarplancyclus. • In 2016 is voorts vooral ingezet op de voorbereiding van de visitatie die wordt gehouden in maart 2017. • Hiervoor is zowel een veiligheidsregiobrede Quick-scan gehouden alsmede een INK-positiebepaling bij de brandweer. • De uitkomsten van deze onderzoeken en de visitatie zelf geven inzicht in wat we goed doen en wat beter kan. Op basis daarvan zullen verdere verbeteracties worden geformuleerd.

Lasten en baten

BBN Bedrijfsvoering				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2016 Primair**	**Begroting 2016 na wijziging**	**Werkelijk 2016**	**Werkelijk 2015**
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	4.369	4.312	5.062	4.301
Overige personeelskosten	609	566	704	614
Opleiden en oefenen	314	321	359	243
Overige goederen en diensten*	2.298	1.885	1.950	1.953
Kapitaallasten	1.158	969	985	909
BDUR doorbetaling	2.306	2.306	2.305	2.306
Convenantgelden	428	578	490	212
Huisvestingkosten	1.967	2.192	2.055	2.000
Inkomens- en vermogensoverdrachten		223	262	196
Totaal lasten*	**13.449**	**13.352**	**14.172**	**12.733**
Baten				
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	131	148	150	295
Overige personeelskosten				
Opleiden en oefenen				
Overige goederen en diensten	15	15	25	2
Kapitaallasten	384	391	413	407
BDUR doorbetaling				
Convenantgelden				
Huisvestingkosten	69	71	76	71
Subsidies				
Totaal baten	**599**	**625**	**664**	**775**
Saldo	***-12.850***	***-12.727***	***-13.508***	***-11.959***

*) Inclusief saldo financieringsfunctie ad € 369.000 (in 2015 € 394.000); dit is in het totaaloverzicht conform BBV is weergegeven onder Algemene Middelen.

Toelichting

Salarissen: € 748.000 nadeel
Het nadeel van € 748.000 is voornamelijk ontstaan door:

- Door de stelselwijziging van het individueel keuze budget zijn de kosten verhoogd met 7 maanden vakantiegeld (€ 655.000). Bij het opmaken van de bestuursrapportage was niet voorzien dat de verwerking in 2016 plaatsvond. Dit nadeel wordt grotendeels gedekt door de onttrekking aan de reserve vakantiegeld die hiervoor gevormd is.
- Incidentele kosten vanwege de getroffen regeling in verband met bovenformativiteit/afvloeiing van medewerkers, resulterend in een nadeel van € 218.000.
- Vanwege het feit dat inhuur ten laste van de corresponderende afdelingen wordt geboekt, vertoont het vacaturebudget onder bedrijfsvoering een batig saldo van € 204.000.
- Een nadeel op inhuur van € 69.000. Het nadeel wordt nagenoeg geheel gedekt door de extra ontvangen BDUR uitkering.

Op totaalniveau bekeken, na de onttrekkingen uit de reserve Vakantiegeld (in verband met IKB) en uit de reserve Convenantsgelden (dekkingstekort door ongerealiseerde bezuiniging meldkamer), is het verschil op de Salarissen (BBN) minimaal: € 29.000 voordeel, gelijk aan 0,18% van de begroting. Overigens wordt dit voordeel gecompenseerd door een nadeel op Reis- en verblijfskosten (zie hieronder).

Overige personeelskosten: € 138.000 nadeel
Het nadeel van € 138.000 is voornamelijk ontstaan door:

- Een boekhoudkundig nadeel op Reis- en verblijfkosten van € 30.000, hetgeen wegvalt tegen het totaalvoordeel op de salarisposten. Deze afwijkingen hebben slechts een technische oorzaak (bij de prognoses werd gewerkt met een opslagpercentage dat licht afweek van de werkelijke boekingsgang).
- Op het budget Arbokosten is een nadeel van € 60.000 ontstaan doordat in verband met arbeidshygiëne onvoorziene aanpassingen noodzakelijk bleken. Een kleiner deel van deze kosten zal van structurele aard blijken, waarvan de hoogte nog moet blijken.
- Een nadeel van € 39.000 op de post Gratificaties, Jubilea, Afscheid en Recepties, hetgeen is voornamelijk ontstaan doordat geen rekening was gehouden met 2 jubileumuitkeringen naar aanleiding van ontslag (€ 21.000) en met de organisatie van het 5-jarige jubileum van de regionale brandweer (€ 10.000).

Opleiden en oefenen: € 38.000 nadeel
Een nadeel van 38.000 op de post Opleiden en oefenen van vast personeel is ontstaan doordat er bovenmatig is gecompenseerd voor het grote percentage opleidingen in het opleidingsplan dat in het verleden moest worden doorgeschoven. Om deze redenen werd in 2016 een ambitieus plan uitgevoerd waarin onder andere het volledige leiderschapstraject voor postcommandanten werd doorlopen. Het aantal vervallen opleidingen is uiteindelijk lager uitgevallen dan verwacht.

Overige goederen en diensten: € 55.000 nadeel
Het nadeel op de post overige goederen en diensten is opgebouwd uit meerdere afwijkingen, waarvan de voornaamste de volgende zijn:
- Na aanbesteding en migratie van de werkplekken zijn de kosten daarvan gestegen doordat enerzijds meer werkplekken nodig werden en anderzijds meer kosten werden geïntegreerd in de werkplektarieven, zoals netwerklijnen en multifunctionals. De totale kosten van werkplekken en applicaties vertonen daarom een nadeel van € 80.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting. Door het samenbrengen van kosten zal dit budget structureel sterk stijgen, hetgeen evenwel via herschikking binnen de ICT-begroting opgelost wordt (zie ook Telefonie).
- De kosten op post Telefonie zijn sterk gedaald door voordelen uit aanbesteding en dit uit zich voor 2016 al in een voordeel van € 68.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting. De daling zal structureel nog groter zijn en zal de kostenstijging van werkplekken en applicaties compenseren. Deze verschuiving zal vanaf 2017 (via begrotingswijzingen) worden verwerkt.
- Op de kosten van Digitale informatievoorziening is een nadeel ontstaan van € 42.000 doordat meer externe inhuur noodzakelijk bleek omdat een vaste collega ziek werd en overleed.

Convenantsgelden: € 88.000 voordeel
Op de kosten van convenantprojecten is een voordeel ontstaan van € 88.000. Van het pan voor de afbouw van de reserve Convenantsgelden voor 2016/2017 is in 2016 zo'n 43% besteed. De lopende projecten worden op dit moment opnieuw geïnventariseerd zodat het plan tot afbouw van de reserve kan worden bijgesteld met het oog op de opheffing van de reserve na 2017. Doordat deze kosten worden onttrokken aan de reserve heeft deze afwijking geen effect op het resultaat.

Huisvestingkosten, facilitair/inventaris: € 77.000 voordeel (inclusief advies)
- Een bedrag van € 23.000,00 wordt structureel overgeboekt naar het team DAO in verband met het structureel verplaatsen van beheerswerkzaamheden die gerelateerd zijn aan het netwerk.
- Daarnaast zien we dat de resultaten van de aanbesteding multifunctioneels (kopieermachines) zijn vruchten begint af te werpen. Ten opzichte van 2015 is hier een bedrag van € 30.000,00 minder aan uit gegeven. Het restant van € 24.000 wat overblijft komt voort uit incidentele meevallers, beter contractmanagement en gunstige kleinere aanbestedingen.

Huisvestingkosten, kazernes in eigendom: € 56.000 voordeel
Een voordeel van € 56.000 werd behaald op de eigenaarslasten van de in eigendom overgenomen kazernes. De bijdragen van de betreffende gemeenten hiervoor zijn overeenkomstig lager geweest behoudens een correctie voor verschil in afschrijvingstermijnen, zodat deze afwijking grotendeels neutraal is ten aanzien van het resultaat.

Inkomens- en vermogensoverdrachten: € 39.000 nadeel
Dit nadeel in 2016 is ontstaan omdat bij het opstellen van de bestuursrapportage niet alle eenmalige bijdragen aan landelijke projecten, welke op basis van externe besluitvorming tot stand komen, waren voorzien. De structurele stijgingen van bijdragen aan het IFV worden vooralsnog gedekt door de normale indexering, maar de wisselende samenstelling van eenmalige bijdragen op basis van externe besluitvorming maakt het lastig nauwkeurig te begroten. Vanaf 2018 zal ook de bijdrage aan het landelijke GEO-project (€ 26000) structureel worden; naar verwachting zal deze gedekt kunnen worden uit besparingen op de individuele inkoop van GEO-data.

Totale kosten Brandweer

Lasten en baten

BBN Totaal				bedragen * €1.000
Lasten	Begroting 2016 Primair	Begroting 2016 na wijziging	Werkelijk 2016	Werkelijk 2015
Risicobeheersing	2.517	2.557	2.562	2.375
Incidentbestrijding	20.413	19.732	20.050	18.747
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	788	808	846	738
Bedrijfsvoering*	13.449	13.352	13.803	12.339
Totaal lasten	**37.167**	**36.449**	**37.261**	**34.200**
Baten				
Risicobeheersing	-	65	84	73
Incidentbestrijding	1.568	1.424	1.470	1.181
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	-	-9	8	11
Bedrijfsvoering	599	625	664	775
Totaal baten	**2.167**	**2.105**	**2.226**	**2.039**
Saldo Programma's	**-35.000**	**-34.344**	**-35.035**	**-32.161**
Algemene middelen				
BDUR	5.181	5.204	5.267	5.196
Gemeentelijke bijdrage	28.343	28.332	28.332	27.926
Gemeentelijke bijdrage-kazernes	709	721	665	685
Saldo financieringsfunctie			-369	-394
Totaal algemene middelen	**34.233**	**34.257**	**33.896**	**33.413**
(Gerealiseerd) Totaal saldo van baten en lasten	**-767**	**-87**	**-1.139**	**1.252**
Dotatie aan reserves	45	672	691	850
Onttrekkingen aan reserves	812	759	1.604	691
Saldo verrekening reserves	**767**	**87**	**913**	**-158**
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**-226**	**1.093**

*) Exclusief saldo financieringsfunctie ad € 369.000; dit is in dit totaaloverzicht conform BBV is weergegeven onder Algemene Middelen; voor 2015 betrof dit € 394.000.

Algemene Middelen
De afwijking onder Algemene middelen wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het gerealiseerde saldo financieringsfunctie enkel in het totaaloverzicht conform voorschriften onder Algemene middelen wordt benoemd (de kosten vallen onder bedrijfsvoering, waar op deze post geen noemenswaardig verschil valt toe te lichten).
De werkelijk gerealiseerde inkomsten vertonen een nadelig verschil van € 8.000. Dit verschil bestaat enerzijds uit een neutraal nadeel van € 56.000 op de bijdragen voor kazernes in eigendom, hetgeen gelijk is aan het corresponderende voordeel in de kosten, en anderzijds uit een voordeel van € 63.000 op de BDUR-ontvangsten in 2016, als het gevolg van een niet eerder aangekondigde indexering. Deze eenmalig uitgekeerde compensatie zal overigens vanaf 2017 structureel verwerkt worden.

Dotaties en onttrekkingen reserves
De gerealiseerde dotaties en onttrekkingen laten per saldo een totaal voordeel ten opzichte van de begroting zien van € 826.000. Onderstaande opsomming geeft de belangrijkste afwijkingen van dotaties en onttrekkingen weer ten opzichte van de begroting:

Dotaties € 19.000 nadeel
- Een € 36.000 hogere reservering als gevolg van het overschot door de onbenutte ruimte in de activiteitenbudgetten van vrijwilligers. Deze afwijking heeft geen effect op het resultaat aangezien hier eenzelfde onderschrijding op de kostenbudgetten tegenover staat.
- Een € 16.000 lagere reservering van kapitaallasten materieel. Het overschot aan kapitaallasten met betrekking tot materieel en materiaal ad € 610.000 is gestort in de daartoe gevormde bestemmingsreserve; dit was € 16.000 minder dan begroot, aangezien het werkelijke overschot minder groot is dan voorzien.

Onttrekkingen € 845.000 voordeel
- Een € 205.000 hogere onttrekking uit de Reserve convenantsgelden was benodigd door twee afwijkingen:
  - Doordat voor de convenantsprojecten lagere uitgaven zijn gerealiseerd, is de corresponderende onttrekking in dit opzicht 88.000 lager. Dit verschil is niet van invloed op het resultaat.
  - Bij de bestuursrapportage werd nog aangenomen dat het dekkingstekort in de primaire begroting (vanwege de niet-gerealiseerde bezuiniging op de meldkamer) grotendeels gecompenseerd zou worden door incidentele overschotten. Dit is niet uitgekomen, zodat in afwijking van de gewijzigde begroting de kosten van 5 fte meldkamerpersoneel geheel zijn onttrokken. Hierdoor steeg de onttrekking met 293.000 en dit komt ten voordele van het resultaat.
- Een onttrekking van € 630.000 uit de Reserve vakantiegeld was niet voor 2016 begroot, maar voor 2017. Conform nadere aanwijzingen zijn de werkelijke kosten ad € 655.000 al in 2016 ten laste van de exploitatie gebracht, zodat met deze onttrekking het volledige saldo aan de reserve is onttrokken en deze zal worden opgeheven. De boeking van de kosten heeft daarmee nagenoeg geen effect op het resultaat.

Op totaalniveau bekeken, is na de onttrekkingen uit de reserve Vakantiegeld (in verband met IKB) en uit de reserve Convenantsgelden (dekkingstekort door ongerealiseerde bezuiniging meldkamer), het verschil op de Salarissen (BBN) minimaal, namelijk € 29.000 voordeel ofwel 0,18% van de begroting.

Na dotaties en onttrekkingen aan reserves resteert een nadelig resultaat voor Brandweer Brabant-Noord van € 226.000. Dit resultaat wordt, in samenhang met het nadelige resultaat van Bevolkingszorg Brabant-Noord, nader geanalyseerd in paragraaf 5.3.3 Toelichting op het Overzicht van baten en lasten.

BBN EMU	Bedragen x € 1.000,-
Lasten	**Werkelijk 2016**
Saldo van baten en lasten	-1.139
Bij:	
Afschrijvingen ten laste van exploitatie	2.582
Dotaties aan voorzieningen	417
Af:	
Investeringen	6.251
Voorzieningen voorzover transacties met derden	176
Totaal EMU-saldo	**-4.566**

3.5 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio

Doel
De GHOR Brabant-Noord draagt ten behoeve van de gezondheid van (potentiële) slachtoffers van rampen en zware ongevallen samen met de geneeskundige keten en in afstemming met de brandweer, politie en gemeenten zorg voor de processen: Acute Zorg (AZ) en Publieke Gezondheid (PG). Daarnaast heeft de GHOR als taak afspraken te maken met de zorginstellingen in de regio over hun voorbereiding op- en inzet bij zware ongevallen, rampen en crisissituaties (Zorgcontinuïteit).

Anders gezegd
Onder het motto 'Veiligheid met zorg geregeld' zorgt de GHOR ervoor dat iedereen binnen de geneeskundige sector erop voorbereid is om slachtoffers goed te helpen als zich een calamiteit voordoet.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. Voldoen aan de vereisten uit: • Wet veiligheidsregio's • Wet publieke gezondheid • Regionale- en landelijke kaders (denk hierbij aan het Regionaal Risicoprofiel, Beleidsplan en Crisisplan en het nieuwe landelijke model t.b.v. grootschalige geneeskundige bijstand).	Relatiebeheer, implementatie en advies m.b.t. alle schakels van de veiligheidsketen op het gebied van: • Acute Zorg • Publieke Gezondheid • Zorgcontinuïteit Aan deze inhoudelijke portefeuilles zal ondersteuning worden geboden vanuit de clusters: • Opleiden, Trainen en Oefenen • Beleid, bestuursondersteuning en kwaliteit • Communicatie, informatie- en communitymanagement. ○ *Jaarlijkse rapportage aan het Algemeen Bestuur op basis van landelijke prestatie-indicatoren 'Aristoteles'.*	○ Als bijlage bij deze jaarverantwoording is een document opgenomen met daarin operationele informatie op basis van de landelijke prestatie-indicatoren 'Aristoteles'. Deze rapportage laat zien dat geen van de prestatie-indicatoren onder de norm scoort.
2. Verstevigen van de relatie GGD-GHOR in het kader van publieke gezondheid bij rampen en crises op de schaal van Brabant-Noord en Midden- en West-Brabant..	• Implementatie en borging van (deel)processen publieke gezondheid bij rampen en crises onder het Bureau Grootschalige Publieke Gezondheid (BGPG). • Verder verstevigen van de positie van het meldpunt crises publieke gezondheid binnen de witte kolom. • Verdere samenwerkingsverbanden aangaan ten aanzien van ondersteuning en bijstand op de schaal van Zeeland, Brabant en Limburg. ○ *Organisatie e van een brede ketenoefening zorg & veiligheid.* ○ *Verdere implementatie van de afspraken gemaakt in het convenant publieke gezondheid.* ○ *Verbreden bekendheid meldpunt crises publieke gezondheid bij ketenpartners zowel binnen het gezondheid- als veiligheidsdomein.*	○ Begin 2016 heeft de Brabantbrede en intersectorale ketenoefening Outbreak plaatsgevonden. ○ In 2016 zijn diverse werkafspraken op basis van het convenant publieke gezondheid gewijzigd, waaronder werkafspraken t.a.v. opleiden, trainen en oefenen. De werkwijze van het meldpunt crises publieke gezondheid is bijgesteld en verbeterd op basis van opgedane ervaringen en casuïstieken.
3. Het nieuwe landelijk vastgestelde model ten aanzien van Grootschalige Geneeskundige Bijstand verder implementeren.	• In 2015 start een brede projectgroep bij de GHOR die van start gaat met implementatie van het landelijke model. Dit gaat met name over de overheveling van taken en verantwoordelijkheden van de GHOR naar ketenpartners. • In 2016 zal het operationele apparaat van de GHOR moeten worden ingericht volgens de nieuwe werkwijze. Dit wil o.a. zeggen dat sleutelfunctionarissen moeten worden opgeleid, getraind en beoefend volgens het nieuwe model en zullen verschillende plannen, protocollen en procedures moeten worden bijgesteld. ○ *In 2016 is het operationele apparaat van de GHOR ingericht volgens de nieuwe werkwijze Grootschalige Geneeskundige Bijstand.*	De werkwijze Grootschalige Geneeskundige Bijstand is per 18 januari 2016 in werking gesteld.
4. Uitbreiden van de gezamenlijke slagkracht van de hulpverlening door niet alleen de eigen organisatie verder te professionaliseren, maar ook de kennis en kunde van de buitenwereld en burgers optimaal te benutten.	• Nieuwe relaties leggen in het zorgnetwerk met nauwe aansluiting van veiligheidspartners zoals brandweer en politie. • Vergroten van de zelfredzaamheid van niet-zelfredzame burgers. • Anticiperen op burgerparticipatie in de rampenbestrijding (het benutten van de burger	○ De bestuursrapportage zorgcontinuïteit volgt in 2017. ○ In het najaar 2016 is een oriëntatie gestart naar wensen, behoeftes en best-practices van collega GHOR-bureaus t.a.v. het zorgrisicoprofiel. Burgerparticipatie en zelfredzaamheid zijn benoemd

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
	als eerste hulpverlener). o *Prestaties van het zorgnetwerk zullen kenbaar worden gemaakt in een bestuursrapportage zorgcontinuïteit.* o *Doorvertaling van regionale risico's in een zorgrisicoprofiel.* o *Eigen hulpverleners zijn opgeleid, getraind en beoefend op de inzet van burgers bij rampen en crises.*	als centraal beleidsthema's in het Regionaal Beleidsplan Veiligheidsregio Brabant-Noord 2016-2019, waarmee het de komende jaren expliciet multidisciplinaire aandacht zal krijgen.

Lasten en Baten

GHOR				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2016 Primair**	**Begroting 2016 na wijziging**	**Werkelijk 2016**	**Werkelijk 2015**
Onvoorzien				
Personeelslasten	1.210	1.210	1.159	1.123
Kapitaallasten	98	98	10	36
Huisvestingskosten	230	230	182	214
Bedrijfskosten	549	549	384	516
Overhead incl. bestuurskosten	414	414	414	414
Toevoeging voorziening	-	-	169	-
Totaal lasten	**2.501**	**2.501**	**2.318**	**2.302**
Baten				
Onvoorzien				
Overige baten				
Totaal baten	**-**	**-**	**-**	**-**
Bedrijfsresultaat	**2.501**	**2.501**	**2.318**	**2.302**
Bijzondere baten en lasten				
Bijzondere lasten				
Bijzondere baten			11	3
Bijzondere baten en lasten	**-**	**-**	**11**	**3**
Te verdelen kosten	**2.501**	**2.501**	**2.307**	**2.299**
BDUR				
Gemeentelijke bijdrage (inwonerbijdrage)				
Bijdrage kosten gemene rekening VR (94,9%)	2.373	2.373	2.190	2.158
Bijdrage kosten gemene rekening GGD HvB (5,1%)	128	128	118	116
	2.501	**2.501**	**2.307**	**2.274**
(Gerealiseerd) Totaal saldo van baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**25**
Dotatie aan reserves				
Onttrekkingen aan reserves				25
Saldo verrekening reserves	**-**	**-**	**-**	**25**
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting
Opgemerkt wordt dat GGD HvB/GHOR BN vanuit Veiligheidsregio BN met betrekking tot de activiteiten GHOR BN gebaseerd op de primaire begroting een hoger voorschot heeft ontvangen, waardoor er in totaal een terug te betalen bedrag van €198.402 openstaat per 31-12-2016.

Daarnaast zal het vrijvallende restsaldo van de Reserve vakbekwaamheidstraject sleutelfunctionarissen, ad € 16.264, gerestitueerd worden.

In paragraaf 5.3.3 zullen de verschillen binnen de posten nader worden toegelicht.

3.6 Gemeenschappelijk Meldcentrum

Doel
Het GMC heeft tot doel het in stand houden van een gemeenschappelijk meldcentrum voor het stroomlijnen van de hulpverlening in het werkgebied door politie, brandweer en ambulancevoorziening. Het gemeenschappelijk meldcentrum zal bijdragen aan een efficiënte, effectieve en gecoördineerde inzet van de hulpverleningsdiensten en van onderlinge communicatie- en informatiemogelijkheden en voorzieningen.

De taken van het GMC zijn als volgt te omschrijven:
- Het beheer van het gemeenschappelijk meldcentrum dat omvat de exploitatie van het gebouw en de technische infrastructuur en het genereren van managementinformatie ten behoeve van een adequate taakuitoefening.
- Het aanbieden, in stand houden en doorontwikkelen van onderlinge en vernieuwende communicatie- en informatiemogelijkheden en -voorzieningen waardoor de hulpverleningsdiensten hun inzet efficiënt en effectief kunnen aansturen.
- Het ontwikkelen, voorbereiden, uitvoeren en evalueren van beleid van de onder punt 1 en 2 genoemde taakgebieden.
- Het GMC draagt zorg voor de inrichting van de controlefunctie van het GMC, de uitvoering van de controlling van de aan haar opgedragen taken en werkzaamheden en de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de programmabegroting van het GMC.

Het beheer van het GMC wordt thans verricht door de politie, onder verantwoordelijkheid van de politiechef van de eenheid Oost-Brabant. Met de komst van de wet LMO wordt het beheer door de besturen van de veiligheidsregio's overgedragen aan de korpschef van politie, die deze taak mandateert aan de kwartiermaker LMO. Dit is niet voorzien vóór 2020. De dagelijkse leiding van het beheer is in handen van de manager bedrijfsvoering. De inhoudelijke verantwoordelijkheid van de meldkamers voor de organisatie, operationele aansturing en wijze van invulling van operationele prestaties is opgedragen aan het management van de verschillende moederorganisaties. Met betrekking tot deze verantwoordelijkheid hebben de brandweer, politie en ambulancevoorziening de verplichting zich in te spannen voor een zo groot mogelijke integrale samenwerking van de meldkamers.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. Klant- en resultaatgericht beheer van het GMC ter ondersteuning van het doelmatig en effectief functioneren van politie, brandweer en ambulancehulpverlening in Brabant-Noord.	• Exploiteren van gebouw en technische infrastructuur. • Genereren van managementinformatie ten behoeve van een adequate taakuitoefening. • Ontwikkelen, voorbereiden, uitvoeren en evalueren van beleid met betrekking tot de exploitatie van gebouw, technische infrastructuur en managementinformatie. • Inrichten en uitvoeren van de controlefunctie van het GMC gericht op de doelmatige en rechtmatige uitvoering van de aan het GMC opgedragen taken • Informatiebeveiliging onderdeel maken van bedrijfsprocessen o *Rapportages managementinformatie* o *Programmabegroting* o *Bestuursrapportage (1x per jaar)* o *Jaarverantwoording* o *Project Aristoteles; prestatiemeting en –verantwoording in de Veiligheidsregio's* o *IB audits*	• In verband met de verbouwing in 2017 is in 2016 de uitvoering van het Meerjarenonderhoudsplan stopgezet, na vervanging koelinstallatie. • De bestuurlijke rapportages zijn opgeleverd. • Verdere ontwikkeling van Informatiebeveiligingsbeleid is tijdelijk stopgezet in verband met verschuiven taakaccenten.
2. Adequate communicatie- en informatievoorzieningen voor politie, brandweer en ambulancehulpverlening in Brabant-Noord.	• Aanbieden, in stand houden en doorontwikkelen van onderlinge en vernieuwende communicatie- en informatiemogelijkheden en -voorzieningen voor de doelmatige en effectieve inzet en aansturing van de hulpverleningsdiensten. o *SLA GMC-beheer met meldkamers politie, brandweer en ambulance.* o *IT-, telefonie- en audiovisuele voorzieningen worden conform ITIL-standaarden, geregistreerd en gerapporteerd t.a.v. configuratie-, incident- en wijzigingsbeheer*	• Investeringen in ICT voorzieningen zijn in 2016 met terughoudendheid benaderd gezien de lopende ontwikkelingen maar altijd met het oog op continuïteit en duurzaamheid.
3. Schaalvergroting/kwalitatieve doorontwikkeling GMC.	• Participeren in landelijke ontwikkelingen (LMO). o *Actief samenwerking zoeken met GMK Eindhoven.*	• Vanuit het GMC nemen medewerkers en bestuurders deel aan landelijke overleggen zoals het programma LMO, IVC2000 en het HGMK. • De management teams zijn in 2016 samengevoegd, de lokaal ICT beheerteams zijn geïntegreerd en onder de manager bedrijfsvoering is het bedrijfsbureau samengebracht. Het bedrijfsbureau GMC voert ook diverse taken uit

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
		voor het GMK. Daarnaast wordt bij projecten als Harmonisatie GMS systemen en IVC2000 actief samengewerkt tussen de meldkamers.
4. Invoering NMS (Nationaal Meldkamersysteem) / harmonisatie GMS (Geïntegreerd Meldkamersysteem).	• Naar verwachting zal de invoering van het nieuwe NMS niet voor 2017 worden gerealiseerd. De beschikbaarheid van één meldkamersysteem is voorwaardelijk voor het samengaan van de meldkamers. In het specifieke geval van Oost Brabant betekent dit, dat of het nieuwe, landelijke NMS moet kunnen worden ingezet of dat de huidige GMS-systemen van BN en BZO worden geharmoniseerd. o *Implementatie van een geharmoniseerd GMS-systeem voor Brabant-Noord en Brabant Zuid Oost.*	• In 2016 zijn de nodige voorbereidingen getroffen voor de technische samenvoeging van de GMS systemen in de meldkamers van Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost. Tegelijkertijd met de tijdelijke verhuizing van het GMC naar Eindhoven zal met één GMS worden gewerkt. • De implementatie van Smartrespond is gezamenlijk met het GMK gerealiseerd.

Lasten en baten

GMC				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2016 Primair**	**Begroting 2016 na wijziging**	**Werkelijk 2016**	**Werkelijk 2015**
Onvoorzien				
Huidig personeel	1.135	1.135	1.135	1.058
Rente	40	40	-	-
Opleiding en vorming	40	40	10	27
Huisvesting	541	541	473	505
Vervoer	16	16	12	12
Verbindingen & automatisering	1.030	1.107	990	798
Operationeel	40	40	6	3
Beheer	75	75	58	53
Overige lasten	237	237	-	-
Totaal lasten	**3.154**	**3.231**	**2.685**	**2.456**
Baten				
Onvoorzien				
Huidig personeel				-
Rente				
Huisvesting	90	90	198	90
Operationeel				
Overige baten			273	
Totaal baten	**90**	**90**	**471**	**90**
Saldo Programma	**-3.064**	**-3.141**	**-2.214**	**-2.366**
Algemene middelen				
RAV	130	130	130	129
Politie	1.619	1.619	1.624	1.603
Gemeenten	1.315	1.315	1.319	1.301
Bijdrage Meldkamer BZO		77	90	
Saldo financieringsfunctie			-31	-31
Totaal algemene middelen	**3.064**	**3.141**	**3.132**	**3.002**
(Gerealiseerd) Totaal saldo van baten en lasten	**-**	**-**	**918**	**636**
Dotaties aan reserves				
Onttrekkingen aan reserves			81	52
Saldo verrekening reserves	**-**	**-**	**81**	52
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**999**	**688**

Het gerealiseerde saldo financieringsfunctie ad € 31.000 (gelijk aan 2015) is in dit totaaloverzicht conform BBV is weergegeven onder Algemene Middelen (i.p.v. onder rente).

Toelichting
Uit de tabel blijkt dat de jaarrekening 2016 met een batig saldo sluit van € 999.000. Dit batige saldo vloeit voort uit het terughoudende beleid dat de laatste jaren door het GMC wordt gevoerd, de lagere rente en incidentele meevallers. Dit terughoudende beleid houdt verband met de geschetste ontwikkelingen rondom de meldkamer(s). Concreet hebben vooral onderstaande factoren invloed op het saldo van het GMC:

Opleiding & vorming: €27.000 voordeel
Het terughoudende beleid heeft ook zijn invloed op het taakveld Opleiding en vorming. T.o.v. het budget van € 37.500 werd slechts €10.000 uitgegeven.

Huisvesting: € 68.000 voordeel
Er is een voordeel op de afschrijvingskosten van de inventaris doordat deze nog niet is vervangen. Betreft hier voornamelijk de investeringen meubelen/inventaris € 39.000 positief. Ook de begrootte toevoeging € 32.200 vanuit de voorziening groot onderhoud is niet gebruikt.

Verbinding & automatisering: € 40.000 voordeel
Door uitstel van investeringen is er een voordeel op de afschrijvingskosten ontstaan van € 287.491. Daartegenover staan hogere uitgaven bij duurzame goederen en overige zaken en diensten, respectievelijk €108.000 en €138.000.

Beheer: € 256.000 voordeel
De realisatie van de kosten beheer is € 5.700 t.o.v. een budget van € 245.000. De opgenomen stelpost van € 239.000 is niet aangesproken. Daarnaast werden op kleinere posten ook voordelen behaald.

Overige lasten: € 471.000 voordeel
- Huren en pachten; werden eerst afzonderlijk opgenomen, is echter overgegaan naar de rijksbijdragen i.v.m. nieuwe spelregels.
- Vrijval voorziening huisvesting groot onderhoud. In het kader van de aanstaande verbouwing van het pand aan de Gruttostraat in ’s-Hertogenbosch is deze voorziening vrijgevallen, € 198.000.
- Overige baten verbindingen en automatisering: betreft doorbelasting van kosten VR BZO en politie MK Eindhoven, € 273.000.
- Voor het project harmonisering GMS zijn kosten gemaakt. Hiervoor is er in 2016 een vrijval geboekt van € 81.000 ten laste van de in 2014 gevormde bestemmingsreserve. Het project Harmonisatie GMS is afgerond en daardoor is de daarvoor gestichte reservering vrijvallen.

GMC EMU	Bedragen x € 1.000,-
Lasten	**Werkelijk 2016**
Saldo van baten en lasten	918
Bij:	
Afschrijvingen ten laste van exploitatie	365
Dotaties aan voorzieningen	0
Af:	
Investeringen	348
Voorzieningen voorzover transacties met derden	11
Totaal EMU-saldo	**924**

3.7 Bevolkingszorg

Doel
Bevolkingszorg is de verzamelnaam van alle gemeentelijke processen in de crisisbeheersing. Het doel van Bevolkingszorg is om zo snel mogelijk, zo adequaat mogelijke zorg te verlenen aan burgers die het nodig hebben bij een ramp of crisis. Om de kwaliteit en de efficiency van Bevolkingszorg te verhogen en de kosten voor de individuele gemeenten te beperken, wordt er zo veel mogelijk door de gemeenten in Brabant-Noord samengewerkt, volgens de volgende verdeling:

- De veiligheidsregio coördineert Bevolkingszorg Brabant-Noord en neemt het regionale team Bevolkingszorg (Algemeen Commandant, Hoofd Informatie/Hoofd Ondersteuning Bevolkingszorg en Officier van Dienst) en het proces Communicatie voor haar rekening.
- De expertteams Bevolkingszorg nemen de organisatie en uitvoering (inclusief OTO = opleiden, trainen en oefenen, indien aan de orde) van hun eigen hoofdproces voor hun rekening.
- De lokale AOV-er (ambtenaar openbare orde en veiligheid) neemt in samenspraak met het expertteam, het algemene deel van de crisisbeheersing voor zijn rekening (basiskennis functionarissen en collegeleden).
  De regio blijft verantwoordelijk voor de multidisciplinaire oefeningen waarbij, onder andere, de burgemeester/loco oefent binnen het gemeentelijk beleidsteam (GBT) en/of het regionaal beleidsteam (RBT).

Dit programma behelst verder de door het Instituut Fysieke Veiligheid opgezette registratie van slachtoffers, de Slachtoffer Informatie Systematiek (SIS) [voorheen: het Centraal Registratie- en Informatie Bureau (CRIB)], de landelijke kosten van crisiscommunicatie, de landelijke borging van “GROOTER”, de landelijke borging van “Bevolkingszorg op orde” en de landelijke “Ondersteuning Bevolkingszorg”.

Wat wilden we bereiken (doel)	Wat zouden we daarvoor doen (incl. geplande prestatie-indicatoren)	Wat hebben we bereikt (resultaat)
1. Professionaliseren van de organisatie van Bevolkingszorg.	• Functionarissen benoemen, alarmering regelen, afspraken maken. ○ *Organisatie Functiestructuur is volledig gereed.*	• Functionarissen zijn benoemd in hun functie, regels over alarmering ingevoerd; ○ Organisatiestructuur in gereed en gevuld met opgeleide functionarissen.
2. Opleiden van de cruciale functionarissen Bevolkingszorg in de hoofdstructuur en van het proces Communicatie.	• Opleidingen inkopen en organiseren. ○ *100% van de cruciale functionarissen Bevolkingszorg zijn opgeleid.*	• Opleidingen zijn centraal ingekocht en uitgevoerd voor de hoofdstructuur; ○ Alle functionarissen met een rol in de hoofdstructuur zijn opgeleid.

Lasten en Baten

Bevolkingszorg				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2016 Primair**	**Begroting 2016 na wijziging**	**Werkelijk 2016**	**Werkelijk 2015**
Onvoorzien				
Salarissen en sociale lasten	201	196	212	189
Materieel & materiaal	10	12	13	13
Opleiden en oefenen	157	136	133	84
Overige goederen en diensten	36	86	42	39
Kapitaallasten	11	11	4	5
Totaal lasten	**415**	**441**	**404**	**330**
Baten				
Onvoorzien				
Overige baten		-		
Totaal baten	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo Programma	**-415**	**-441**	**-404**	**-330**
Algemene middelen				
Gemeentelijke bijdrage	415	417	417	275
Totaal algemene middelen	**415**	**417**	**417**	**275**
(Gerealiseerd) Totaal saldo van baten en lasten	**-**	**-24**	**13**	**-55**
Dotatie aan reserves				324
Onttrekkingen aan reserves		24		174
Saldo verrekening reserves	**-**	**24**	**-**	**-150**
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**13**	**-205**

Toelichting

Salarissen: € 16.000 nadeel
Dit beperkte nadeel is het gevolg van de noodzakelijke inhuur ter vervanging van een afwezige medewerker.

Overige goederen en diensten: € 44.000 voordeel
Op verzoek van het Dagelijks Bestuur was een bijdrage van € 50.000 toegezegd aan de Provincie ten behoeve van activiteiten rondom de opvang van vluchtelingen. Doordat deze toezegging niet tot de voorziene uitgave heeft geleid is het incidentele voordeel op deze post ontstaan.

Algemene Middelen
De algemene middelen voor Bevolkingszorg zijn geheel ontvangen volgens de begroting na wijziging op basis van de besluitvorming.

Dotaties en onttrekkingen reserves
De onttrekking ter dekking van de aanvankelijk geraamde nadelige afwijking op het programma is komen te vervallen doordat dit nadeel niet gerealiseerd is.

Na (niet aan de orde zijnde) dotaties en onttrekkingen aan reserves resteert een voordelig resultaat voor Bevolkingszorg Brabant-Noord van € 13.025. Dit resultaat wordt nader geanalyseerd in paragraaf 5.3.3 Toelichting op het Overzicht van baten en lasten.

BZ BN EMU	Bedragen x € 1.000,-
Lasten	**Werkelijk 2016**
Saldo van baten en lasten	-404
Bij:	
Afschrijvingen ten laste van exploitatie	3
Dotaties aan voorzieningen	
Af:	
Investeringen	
Voorzieningen voorzover transacties met derden	
Totaal EMU-saldo	**-400**

4. Paragrafen

De in art. 9 tot en met 21 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) voorgeschreven onderwerpen worden in onderstaande paragrafen puntsgewijs toelicht.

4.1 Weerstandsvermogen

4.1.1 Weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe goed de onderdelen in staat zijn om financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen wordt ingegeven door de hoogte van de weerstandscapaciteit (o.a. de algemene reserve) in verhouding tot potentiële risico's.

Brandweer Brabant-Noord
Op 3 april 2013 jl. heeft het Algemeen Bestuur de ondergrens van de Algemene Reserve van de brandweer op €1,2 miljoen en de bovengrens op €1,7 miljoen vastgesteld. Iedere 4 jaar wordt de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen herzien, of eerder als onverwachte grote wijzigingen in de risicosfeer hiertoe aanleiding geven. De Algemene Reserve van de brandweer bedroeg per 31 december 2015 € 1.700.000. Gedurende 2016 hebben zich hierin geen wijzigingen voorgedaan, zodat de algemene reserve van de brandweer per 31 december 2016 € 1.700.000 bedraagt (ten opzichte van het begrote exploitatietotaal van de brandweer was dit 4,6% in 2016).

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
De GHOR beschikt over een algemene reserve ad € 178.000 om onvoorziene risico's op te vangen. Deze reserve is gevormd uit het resultaat 2010 en bedraagt 7% ten opzichte van het begrote exploitatietotaal van 2016.

Gemeenschappelijk Meldcentrum
De algemene reserve van het GMC bedraagt € 226.000. Ten opzichte van het begrotingstotaal (€ 3.064.000; inclusief financieringslasten) is dit 7,37 %. Het saldo van de algemene reserve is hiermee beperkt hoger dan de bovenkant van de bandbreedte van 5 % tot 7 % van het exploitatietotaal.

Bevolkingszorg Brabant-Noord
Bij het van start gaan van Bevolkingszorg als programma van de veiligheidsregio in 2015 is bij een reserve ingesteld waarmee jaarlijks overschotten en tekorten binnen dit programma verrekend worden. Deze reserve heeft een plafond van € 150.000. Aangezien zich in 2016 geen wijzigingen hebben voorgedaan, is het saldo van deze reserve per 31 december 2016 ongewijzigd gelijk aan het plafond.

Financiële kengetallen Veiligheidsregio Brabant-Noord
De financiële kengetallen zijn gedefinieerd in het gewijzigde BBV en maken vanaf 2015 deel uit van de jaarverantwoordingen en begrotingen. Vanwege het feit dat de kosten van de GHOR worden gepresenteerd als kosten voor gemene rekening is ervoor gekozen ook deze niet op te nemen.

Kengetallen VR

	Verloop van de kengetallen		
	Werkelijk Ultimo 2015	Begroot Ultimo 2016	Werkelijk Ultimo 2016
Netto schuldquote	42%	n.v.t.	53%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	42%	n.v.t.	53%
Solvabiliteitsratio	34%	n.v.t.	26%
Structurele exploitatieruimte	5%	2%	0%

Opm: de nettoschuldquotes 2015 zijn 4% hoger dan in de verantwoording over dat jaar, doordat `activa in ontwikkeling` ofwel onderhanden werk niet meer als overlopende activa worden gepresenteerd (BBN).

Kengetallen BBN en BZ

	Verloop van de kengetallen		
	Werkelijk Ultimo 2015	Begroot Ultimo 2016	Werkelijk Ultimo 2016
Netto schuldquote	39%	n.v.t.	53%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	39%	n.v.t.	53%
Solvabiliteitsratio	36%	n.v.t.	26%
Structurele exploitatieruimte BBN	4%	1%	-2%
Structurele exploitatieruimte BZ		6%	3%

Opm: 1. de nettoschuldquotes 2015 zijn 4% hoger dan in de verantwoording over dat jaar, doordat `activa in ontwikkeling` ofwel onderhanden werk niet meer als overlopende activa worden gepresenteerd. 2. De structurele exploitatieruimte in 2015 betrof BBN en BZ samen.

Kengetallen GMC			
	Verloop van de kengetallen		
	Werkelijk Ultimo 2015	Begroot Ultimo 2016	Werkelijk Ultimo 2016
Netto schuldquote	69%	n.v.t.	59%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	69%	n.v.t.	59%
Solvabiliteitsratio	25%	n.v.t.	23%
Structurele exploitatieruimte	21%	7%	15%

"Netto schuldquote" en "netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen"
De *netto schuldquote* weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de organisatie ten opzichte van de eigen middelen. Daarmee geeft deze een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De *netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen* wordt voor de volledigheid weergegeven, maar de veiligheidsregio verstrekt geen leningen zodat beide kengetallen gelijk zijn.

Hoewel de hoogte van de schuldquote afhankelijk is van bestuurlijke keuzen en het investeringsritme, kan ruwweg gesteld worden dat bij een schuldquote van 130% of hoger de houdbaarheid van de financiële positie in gevaar is (rood) en bij waarden tussen 100 en 130% de capaciteit om tegenvallers op te vangen of grote investeringen te doen een aandachtspunt is (oranje).

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft binnen de totale baten het percentage weer waarmee de *structurele* baten de *structurele* lasten overschrijden. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Aangezien het kengetal geen rekening houdt met de mate waarin incidentele uitgaven gedekt worden door incidentele onttrekkingen aan reserves, geeft deze in het geval van de brandweer een te positief beeld. Indien de incidentele onttrekking als incidentele baat zou worden meegeteld, zou de structurele exploitatieruimte uitkomen op -4,2% (ofwel een tekort van 4,2%).

4.1.2 Risico's

Algemeen

Schaalvergroting van meldkamers
Nederland kent op dit moment 25 meldkamers waarvan 22 regionale meldkamers werkzaam zijn ten behoeve van politie, brandweer en de ambulancevoorzieningen. De schaalvergroting wordt geëffectueerd middels een transitieakkoord waarin de samenvoeging tot één landelijke meldkamerorganisatie (met maximaal 10 locaties) die onder leiding komt te staan van het ministerie van Veiligheid & Justitie. Welke financiële risico's dat met zich meebrengt voor de deelnemende gemeenten binnen onze veiligheidsregio met betrekking tot het Gemeenschappelijke Meldcentrum en de meldkamer van de Brandweer is nog niet bekend, evenals de omvang daarvan. Het transitieakkoord geeft een aantal financiële kaders weer.

Opschalingsruimten
In het GMC bevinden zich de opschalingsruimten t.b.v. de multidisciplinaire bestrijding van incidenten. Het betreft onder andere ruimten voor het regionaal operationeel team en de secties van de verschillende diensten. In 2018 vindt de samenvoeging plaats van de meldkamers van de regio's Brabant-Noord en Brabant Zuidoost. Hiervoor dient het GMC verbouwd te worden en zullen de huidige opschalingsruimten komen te vervallen. Op dit moment wordt onderzocht op welke wijze vervanging van de opschalingruimten plaats kan vinden in de loop van 2017. De instandhouding van de huidige opschalingsruimten is opgenomen binnen de huidige begroting van het GMC. De vervanging van de opschalingsruimten heeft financiële consequenties. Op dit moment kan nog niet aangegeven worden wat deze financiële consequenties zijn. Kosten met betrekking tot de tijdelijke opschalingsruimten in het kantoor van VR Brabant-Noord worden zo mogelijk meegenomen in de frictiekosten.

Brandweer Brabant-Noord

"de toestand van het ijs"
Op 7 juli 2016 heeft de directeur Veiligheidsregio de leden van het Algemeen Bestuur geïnformeerd over de "toestand van het ijs" na doorvoering van de in de afgelopen jaren aan de Veiligheidsregio in het algemeen en aan Brandweer Brabant-Noord in het bijzonder opgedragen bezuinigingen. De directeur Veiligheidsregio is vervolgens verzocht met een nadere analyse en voorstellen voor oplossing van knelpunten te komen.

Eind 2016 kon nog geen volledige en systematische analyse van de knelpunten worden gegeven. Begin 2017 is gestart met een verkennend onderzoek naar mogelijkheden tot samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering met de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en heeft er in maart 2017 een landelijke visitatie van de Veiligheidsregio Brabant Noord plaatsgevonden. De directeur Veiligheidsregio acht het noodzakelijk om beide uitkomsten en de resultaten van het overleg

met alle betrokken partijen inclusief de gemeenten in de integrale en veiligheidsregiobrede analyse van de knelpunten te betrekken. Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur op 7 juli 2017 wordt een korte bestuursconferentie georganiseerd waarin analyses en samenhangende voorstellen ter oplossing van de knelpunten aan de orde zullen komen.

Vanzelfsprekend zullen bij de voorstellen in de eerste plaats naar oplossingen worden gezocht door herallocatie van bestaande middelen, waaronder zo mogelijk herbestemming van reserves. De intentie en verwachting op dit moment is dat hiermee budgettair neutraal bestaande knelpunten voor 2017, 2018 en 2019 kunnen worden opgelost. Voor 2020 en latere jaren moet rekening worden gehouden met een stijging van de gemeentelijke bijdragen. Op basis van het Regionaal beleidsplan 2020 – 2023 en de eerder geformuleerde ambities van het bestuur van de Veiligheidsregio zullen de gevolgen van deze ambities voor de gemeentelijke bijdragen kunnen eind 2018 in het op te stellen Beleidskader 2020 worden voorgelegd.

Subsidie Impuls Omgevingsveiligheid
De Brabantse veiligheidsregio´s ontvangen als landsdeel Brabant subsidie voor het versterken van externe veiligheid en industriële veiligheid bij decentrale besluitvorming. Deze subsidie wordt jaarlijks toegekend binnen het subsidieprogramma Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018. Dit programma valt onder het ministerie van Infrastructuur en Milieu.
Het ministerie van I&M heeft op ambtelijk niveau aangekondigd dat extra benodigde gelden voor de duurzaamheidsagenda mogelijk voor het jaar 2018 worden afgeroomd van de beschikbare subsidie Impuls Omgevingsveiligheid.
Het landsdeel Brabant kan nu jaarlijks maximaal €410.000 aan declarabele kosten aanmelden voor subsidie, waarvan maximaal €100.000 door veiligheidsregio Brabant-Noord kunnen worden aangemeld.
De verwachting is dat de mogelijk afroming van de subsidie aan landsdeel Brabant voor de veiligheidsregio Brabant-Noord weinig risico met zich brengt. Dit omdat het door beperkte uitvoeringscapaciteit niet mogelijk is om evenveel of meer declarabele kosten te genereren dan het plafondbedrag van €100.000. In de begroting 2018 is rekening gehouden met een maximale subsidie van €60.000. Een afroming tot aan €40.000 zal voor veiligheidsregio Brabant-Noord geen financiële implicaties meebrengen.

De subsidie Impuls Omgevingsveiligheid houdt na 2018 op te bestaan. Vanaf 2019 zullen de veiligheidsregio's naar het zich nu laat aanzien geen subsidie meer ontvangen voor versterking van de aandachtsgebieden externe veiligheid en industriële veiligheid bij gemeenten.

Vennootschapsbelasting VpB
Met ingang van 1-1-2016 geldt de VpB ook voor overheidsorganisatie. Voor advies hebben de VR's BDO ingeschakeld. Zij zijn in onderhandeling met de belastingdienst. Voor de aangifte zullen we ook gebruik maken van BDO en we zullen uitstel voor de aangifte aanvragen. D.w.z. dat de eerste aangifte in 2018 wordt gedaan. Op dit moment wachten we nog op antwoord van de belastingdienst.

Wet Houdbaarheid overheidsfinanciën (Wet Hof)
De Wet Hof is op 11 december 2013 vastgesteld. Hierin is bepaald dat het Rijk en decentrale overheden samen tekenen om het begrotingstekort (het EMU-tekort) volgens Europese afspraken terug te dringen. Daarmee wordt de investeringsruimte beknot. De tekortnorm wordt trapsgewijs teruggeschroefd naar 0,2% in 2017. Door het uitstellen van investeringen kan de brandweer in de komende jaren met de grenzen van de Wet Hof worden geconfronteerd.

Detachering medewerkers
Er zijn vanuit de Brandweer 2 medewerkers voor 50% gedetacheerd bij het GMC waarvan de detacheringscontracten eenzijdig beëindigd kunnen worden. Deze eenzijdige opzegging zou tot meerkosten voor de veiligheidsregio kunnen leiden.

Autonome prijsstijgingen van brandweermaterieel
Als gevolg van prijspolitiek van leveranciers, kostenverhogingen van buitenlandse toeleveranciers en zwaardere milieueisen extra meerkosten ontstaan bij aanschaf en vervanging van brandweermaterieel. Het risico bestaat dat deze stijgingen zich sneller ontwikkelen dan de jaarlijkse reguliere indexeringen.

Beroepsziekten en arbeidshygiëne
Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar de risico's van beroepsziekten bij brandweerpersoneel en de te nemen maatregelen om dit risico te beperken. Op dit moment zijn de financiële consequenties hiervan nog niet definitief in beeld.

Realisatie bezuiniging 5 fte meldkamer brandweer
De bezuiniging van 5fte in verband met de samenvoeging van de meldkamers is een proces dat landelijk wordt gecoördineerd. Daardoor is op dit moment niet duidelijk wanneer en of de besparing gerealiseerd kan worden. In de begrotingen voor 2017 en 2018 zijn incidentele dekkingen gevonden binnen de bestaande middelen. Bij bespreking van de knelpunten voor de meerjarenbegroting zal ook de haalbaarheid van deze bezuiniging aan de orde gesteld moeten worden.

Additionele capaciteit ten behoeve van de vorming van de LMO
De vorming van de locatie Oost-Brabant LMO behelst onder andere de doorvoering van de businesscase harmonisatie GMS voor het Gemeenschappelijk Meldcentrum Brabant-Noord in verband met de noodzakelijke afstemming van procedures, protocollen en coördinatieregelingen tussen de Brandweren Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost. Dit proces zal een aanzienlijke capaciteitsinzet vragen, die nu nog niet kwantificeerbaar is en zich vertaalt in een risico in de kostensfeer.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio

Grootschalige Geneeskundige Bijstand
Door een wijziging in de organisatie van Grootschalige Geneeskundige Bijstand (GGB) zijn er consequenties voor de huidige werkwijze van de OvD-G, de Geneeskundige Combinatie en de rol van het Nederlandse Rode Kruis. In januari 2016 is de implementatie gestart. Gedurende het jaar zijn er afspraken aangepast, zijn de inzetcriteria van de OvDG-en gewijzigd en nadere afspraken m.b.t. vacatiegelden van andere functies gemaakt. Voor het GGB is een overgangsperiode afgesproken tot en met 2018, ook budgettechnisch. De structurele effecten zullen na evaluatie in 2018 zichtbaar worden.

Fiscaal risico
In verband met de in 2015 aangepaste DVO vond geen btw-heffing plaats op de dienstverlening van de RAV aan de GHOR. In 2016 is de nieuwe overeenkomst i.h.k.v. de uitvoering van de GGB-taken getoetst aan de goedgekeurde vorm; ook de nieuwe overeenkomst voldoet aan de voorwaarden om de dienstverlening van de RAV aan de GHOR buiten de btw-heffing te houden. Het risico komt hiermee te vervallen.

BPM-teruggave
Door nieuwe handelwijzen van de RDW kan alleen een bij de KvK-ingeschreven organisatie voertuigen op naam van de organisatie registreren. De GHOR heeft geen KvK-nummer. Als gevolg hiervan kan er geen bpm-teruggave van de nieuw aan te schaffen 'ambulance-' voertuigen verkregen worden. Er is door een juridisch adviseur onderzoek gedaan naar de mogelijkheden. Er is eind 2016 een vervolgonderzoek opgestart.

Infectieziekte
Een infectieziekte is in deze regio een van de grootste risico’s en een uitbraak hiervan kan hoge personele (inzet)kosten met zich meebrengen.

Gemeenschappelijk Meldcentrum

Fiscaal risico
De fiscus stond voorheen op het standpunt dat onderlinge prestaties tussen de politie (met betrekking tot het GMC) en de Veiligheidsregio als fiscaal belaste prestaties kunnen worden beschouwd. De fiscus is geïnformeerd over de landelijke ontwikkelingen rondom de meldkamers en het beheersmatig onderbrengen van de meldkamers bij de Politie. Gezien deze ontwikkelingen zijn de prestaties tussen de politie en de veiligheidsregio's als interne prestaties beschouwd en is in overleg met de belastingdienst geen omzetbelasting in rekening gebracht. Er is geen zekerheid omtrent het vervolg.

Samenvoegkosten Meldkamers
Zoals bekend moeten de meldkamers van Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost worden samengevoegd. Gedurende 2016 is in dit kader gestart met een business case. Bij het opstellen van deze jaarrekening is deze business case nog in behandeling. In deze business case zal onder meer aandacht worden besteed aan de voorziene kosten en baten rondom de samenvoeging. In 2016 is een bijdrage van VenJ van € 600.000 ontvangen ter dekking van de samenvoegkosten. Dit bovenop de in 2015 ontvangen € 300.000. Deze bijdrage en de gedurende 2015 en 2016 gemaakte kosten respectievelijk van € 78.000 en € 123.000 (samen € 201.000) zijn administratief/technisch binnen het GMC ondergebracht. De regionaal kwartiermaker legt over deze gelden separaat verantwoording af aan de KLMO.
Bij het opstellen van deze jaarrekening bestond er nog geen duidelijkheid over de omvang van de totale samenvoegkosten. Het risico bestaat dat deze kosten hoger zijn dan de beschikbare bijdragen.

Bevolkingszorg Brabant-Noord
Voor bevolkingszorg zijn geen risico’s geïdentificeerd (anders dan benoemd onder Brandweer Brabant-Noord).

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Brandweer Brabant-Noord
De aanschaf en het onderhoud van materieel is ondergebracht in een beheerssysteem (OBSV) om het onderhoud planmatig uit te voeren.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
De activa van de GHOR worden onderhouden volgens de planning van de GGD Hart voor Brabant.

Gemeenschappelijk Meldcentrum
Voor het onderhoud van het GMC-pand was een meerjarige onderhoudsplanning opgesteld. Vanwege de verbouwingsplannen die begin 2017 zullen plaatsvinden is deze voorziening vrij gevallen.

Bevolkingszorg Brabant-Noord
Het activum van Bevolkingszorg (1 dienstauto) wordt onderhouden volgens de planning van de brandweer.

4.3 Financiering

Brandweer Brabant-Noord

Liquiditeitspositie
In 2016 zijn er geen kortlopende financiële middelen aangetrokken. Door een adequaat treasurybeleid worden de financiële middelen optimaal ingezet.

Kasgeldlimiet
Op grond van de wet Fido dient de begroting en de jaarverantwoording inzicht te verschaffen in de kasgeldlimiet over het afgelopen jaar en de renterisiconorm voor de komende 4 jaar van de organisatie. Bij de berekening is de primaire (programma-)begroting van het betreffende jaar uitgangspunt.

De Kasgeldlimiet beperkt de omvang van de vlottende schulden ten opzichte van de begroting en de vlottende middelen.

Berekening kasgeldlimiet 2016 BBN (inclusief Bevolkingszorg)		**bedragen * € 1.000**
Begrotingstotaal	€	37.121
Voorgeschreven percentage		8,2%
Kasgeldlimiet	€	3.044

Overzicht kasgeldlimiet	**1e kwartaal 2016**	**2e kwartaal 2016**	**3e kwartaal 2016**	**4e kwartaal 2016**
Gem vlottende schuld	5.363	6.388	5.143	7.172
Gem vlottende middelen	26.907	19.415	13.412	8.880
Gem overschot vlottende middelen	21.544	13.027	8.269	1.708
Kasgeldlimiet	3.044	3.044	3.044	3.044
Ruimte onder kasgeldlimiet	**24.588**	**16.070**	**11.313**	**4.751**

Opmerking: begrote cijfers en afwijkingen daarvan zullen in het vervolg opgenomen worden; aangezien deze tot dusver geen deel uitmaakten van de vastgestelde begroting zijn deze hier niet weergegeven.

Vlottende schulden
Door toepassing van het softwarepakket Scansys is er een efficiënte facturenstroom, waardoor de inkomende facturen snel afgehandeld worden. Mede hierdoor ontwikkelen de vlottende schulden zich volledig naar verwachting op basis van de meerjarenbegroting.

Vlottende middelen
Overeenkomstig de liquiditeitsplanning komen de financiële middelen binnen. Aan het begin van het boekjaar wordt de totale inwonersbijdrage aan de gemeenten gefactureerd. Mede hierdoor ontwikkelen de vlottende schulden zich volledig naar verwachting op basis van de meerjarenbegroting. Hierdoor ontstaat er in het eerste kwartaal een grote vordering die gedurende het jaar verdwijnt.

Met de huisbankier, BNG bank, is er een krediet- en Depotarrangement vastgelegd van € 3.085.000 voor de kortlopende negatieve saldi in rekeningcourant. Zoals uit het overzicht hieronder blijkt, blijven we ruim onder het kasgeldlimiet

De ING bank nu wordt uitsluiten gebruikt voor kasgeld- en pin- transacties.

Renterisiconorm
De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Berekening Renterisiconorm BBN (inclusief Bevolkingszorg)				bedragen * € 1.000
Jaar	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Begrotingstotaal	35.898	35.167	34.944	34.915
Voorgeschreven percentage	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Renterisiconorm	7.180	7.033	6.989	6.983
Overzicht renterisiconorm				
Renteherzieningen	300	300	300	300
Aflossingen	1.750	1.000	1.000	1.000
Renterisico	**2.050**	**1.300**	**1.300**	**1.300**
Renterisiconorm	7.180	7.033	6.989	6.983
Ruimte onder renterisiconorm	**5.130**	**5.733**	**5.689**	**5.683**

Opmerking: de aflossingen van de geldleningen van de gemeenten i.v.m. de overdracht van kazernes in eigendom zijn niet in dit overzicht opgenomen.

Uit het overzicht blijkt dat het risico bij herfinanciering ruim binnen de renterisiconorm blijft. De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de programmabegroting 2017.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio

De GHOR heeft geen aparte liquiditeitspositie. De kas- en bankmutaties lopen volledig via de subrekeningen van de GGD Hart voor Brabant.

Gemeenschappelijk Meldcentrum

Liquiditeitspositie
Uit de balans kan worden afgeleid dat het GMC een vordering in rekening-courant heeft bij de politie van € 1.378.000. Dit rekening-courantsaldo vloeit mede voort uit het terughoudende uitgaven- en investeringsbeleid van het GMC. Daarnaast beheert het GMC de beschikbaar gestelde LMO-gelden voor de regionale kwartiermaker van Oost-Brabant van per saldo € 699.000.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm
Op grond van de wet Fido dienen de begroting en de jaarverantwoording inzicht te verschaffen in de kasgeldlimiet over het afgelopen jaar en de renterisiconorm voor de komende 4 jaar van de organisatie. Bij de berekening is de primaire (programma-) begroting van het betreffende jaar uitgangspunt.

Berekening kasgeldlimiet 2016 GMC			bedragen * € 1.000
Begrotingstotaal	€	3.231	
Voorgeschreven percentage		8,2%	
Kasgeldlimiet	€	265	

Overzicht kasgeldlimiet	1e kwartaal 2016	2e kwartaal 2016	3e kwartaal 2016	4e kwartaal 2016
Gem vlottende schuld	3.778	3.084	1.994	854
Gem vlottende middelen	4.236	3.690	3.042	2.264
Gem overschot vlottende middelen	458	607	1.047	1.410
Kasgeldlimiet	265	265	265	265
Ruimte onder kasgeldlimiet	**723**	**871**	**1.312**	**1.675**

Berekening Renterisiconorm GMC				bedragen * € 1.000
Jaar	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Begrotingstotaal	3.154	3.154	3.154	3.154
Voorgeschreven percentage	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Renterisiconorm	631	631	631	631
Overzicht renterisiconorm	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Renteherzieningen	-	-	-	-
Aflossingen	-	-	-	-
Renterisico	**-**	**-**	**-**	**-**
Renterisiconorm	631	631	631	631
Ruimte onder renterisiconorm	**631**	**631**	**631**	**631**

Uit bovenstaande tabel kan worden afgeleid dat het GMC gedurende 2016 een positieve liquiditeitspositie had. Dit vloeit mede voort uit het terughoudende investeringsbeleid. Volledigheidshalve wordt vermeld dat het GMC een onderdeel is van de veiligheidsregio en de kasgeldlimiet van de gehele veiligheidsregio dient te worden beoordeeld.

Eind 2013 is een langlopende lening van € 2,85 miljoen bij de politie afgesloten die uiterlijk 1 januari 2019 moet worden afgelost. De aflossing op deze lening zal mede worden bepaald op basis van de liquiditeitspositie van het GMC en het verloop van de investeringen. Gezien de geraamde investeringen is vooralsnog niets op de lening afgelost.

De genoemde lening zal per 1-1-2019 afgelost moeten worden. Onderzocht wordt of de lening daadwerkelijk afgelost wordt of dat deze zal worden verlengd.

Bevolkingszorg Brabant-Noord

Bevolkingszorg Brabant-Noord heeft geen aparte liquiditeitspositie. De kas- en bankmutaties lopen volledig via de rekeningen van Brandweer Brabant-Noord.

4.4 Bedrijfsvoering

4.4.1 Formatie in fte's

Beroepsformatie			
Beroepsformatie per kolom per 31-12-2016	**Totaal FTE's**	**Bezetting FTE's**	**Vacatures FTE's**
BBN	228,90	223,77	5,13
GHOR	11,96	10,98	0,98
GMC	14,50	14,50	-
BZ	1,20	1,20	-
Totaal	**256,56**	**250,45**	**6,11**

Brandweervrijwilligers	
Brandweervrijwilligers per 31-12-2016	**Bezetting**
Team 1	310
Team 2	276
Team 3	304
Totaal	**890**

Brandweer Brabant-Noord (inclusief Bevolkingszorg)
Op 31 december 2015 bedroeg de formatie van BBN 230,90 fte. terwijl de bezetting 230,57 fte. bedroeg. Er was op dat moment sprake van enige vacatureruimte. Conform de bezuinigingsafspraken is per 1 januari 2016 nog 2,0 fte. ingeleverd.

Inmiddels is aan nagenoeg alle opgelegde taakstellingen voldaan. Rest nog de taakstelling die is opgelegd aan de meldkamer in verband met de LMO (5 fte), zoals nader toegelicht in de risicoparagraaf. De verwachting is dat de

vacatureruimte zoals die in bovenstaand overzicht is weergegeven op korte termijn vervalt omdat voorzien is dat (nagenoeg) alle vacatures worden ingevuld.

Op 31 december 2016 bedroegen de formatie en de bezetting van Bevolkingszorg 1,20 fte.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
In verband met de ontwikkelingen van de samenwerking met Midden- en West-Brabant is de beschikbare vacatureruimte bij de GHOR (nog) niet volledig ingevuld.

Gemeenschappelijk Meldcentrum
Bij het GMC zijn 2,0 fte's, die via langdurige detachering vanuit Brandweer Brabant Noord en een marktpartij worden ingevuld, opgenomen in het overzicht. De overige medewerkers van het GMC hebben een dienstverband bij de politie.

4.4.2 Personeel

Mobiliteit			
Mobiliteit (aantal medewerkers)	**BBN/BZ**	**GHOR**	**GMC**
Personeel in dienst (instroom)	14,0		0,0
Personeel uit dienst (uitstroom)	19,0	4,00	0,0
Personeel intern andere functie	4,0		0,0
Aantal medewerkers per 31 december 2016	247,0	12,0	14,0

Brandweer Brabant-Noord (inclusief Bevolkingszorg)
Uit de cijfers kan geconcludeerd worden dat de mobiliteit binnen BBN toeneemt. Vaker dan voorheen nemen medewerkers ontslag om elders een baan te aanvaarden. Slechts in twee gevallen betreft het hier ontslag wegens pensionering. Wel hebben meerdere medewerkers vanwege hun leeftijd ontslag genomen uit de functie van postcommandant. Deze ontslagvorm is in bovenstaand overzicht niet terug te vinden omdat zij voor hetzelfde aantal uren elders in de organisatie tewerkgesteld worden.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
In 2016 zijn 4 medewerkers uitgestroomd (3,28fte). In het najaar zijn er 3 vacatures opengesteld die per 2017 worden ingevuld.

Gemeenschappelijk Meldcentrum
In totaal zijn 2 medewerkers op langdurige detacheringbasis voor 50% vanuit Brandweer Brabant-Noord (tegen kostprijs) en 1 medewerker voor 100% vanuit een marktpartij bij het GMC werkzaam. Deze medewerkers zijn in dit overzicht meegenomen. De overige medewerkers van het GMC hebben een dienstverband bij de politie. De vacature die ontstaan was door het vertrek van de beleidsmedewerker is intern tijdelijk vervuld. De manager bedrijfsvoering is aangesteld voor 0,33 fte, "om niet " ter beschikking gesteld door de VRBZO.

4.4.3 Ziekteverzuim

Ziekteverzuim			
Soort verzuim in %	**BBN/BZ**	**GHOR**	**GMC**
ziekteverzuimpercentage	4,49%	6,73%	
meldingsfrequentie	0,93	1,85	
gemiddeld verzuimduur in dagen	20,71	9,00	

Opmerking: In verband met de omschakeling naar het systeem van de Nationale Politie, zijn het verzuimpercentage en de meldingsfrequentie voor GMC-medewerkers niet voorhanden.

Brandweer Brabant-Noord (inclusief Bevolkingszorg)
Het verzuimpercentage is licht gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. BBN heeft te maken met relatief veel langdurige zieken, waarbij in een aantal gevallen de oorzaak duidelijk buiten de werksfeer is gelegen.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
Door langdurig verzuim van enkele medewerkers steeg het percentage ziekteverzuim naar een jaargemiddelde van 6,84% in 2015. In 2016 bleef het percentage gemiddeld hoog op 6,73%.

Gemeenschappelijk Meldcentrum
In verband met de reorganisatie van de Nationale Politie zijn de medewerkers van het GMC Beheer team per 1 januari 2015 bij verschillende units geplaatst. Bovendien heeft de Nationale Politie in 2015 een nieuw verzuimtool in gebruik genomen. HRM heeft met de nieuwe verzuimtool cijfers opgeleverd voor een deel van de GMC Beheer medewerkers. In 2016 waren bij het GMC lokaal beheer en bedrijfsbureau in totaal 11 ziektemeldingen, met een gemiddeld verzuimduur van 8,7 dag. Het langdurig verzuim van een medewerker heeft deze stijging veroorzaakt.

4.4.4 Rechtmatigheid

BBN, GHOR, GMC en BZ
Het controleprotocol 2016 van de Veiligheidsregio Brabant-Noord Brandweer is op 10 november 2016 vastgesteld door het Algemeen bestuur. Hierin is opgenomen waaraan de accountant bij zijn controle over het jaar 2016 specifiek aandacht besteedt en welke rapporteringstoleranties hij hierbij dient te hanteren. Het bestuur heeft besloten dat het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid van de brandweer geen regulier onderdeel zal gaan uit maken van de controle.

Het controleprotocol is tevens de basis voor specifieke interne controles die door BBN, de GHOR en het GMC worden gedaan om de werkprocessen en de genomen interne controlemaatregelen te toetsen.

4.5 Verbonden partijen

Gezien de aard van de verbonden partijen van de veiligheidsregio en de beperkte financiële implicaties, wordt geen expliciet beleid opgesteld ten aanzien van de partijen, anders dan datgene wat vermeld wordt in de begroting. Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft de volgende verbonden partijen:

Verbonden Partijen		
Partij	**Vestigingsplaats**	**Financieel belang**
Instituut Fysieke Veiligheid	Arnhem	Enkel jaarlijkse bijdragen (BBN)
Veiligheidsberaad	Arnhem	Enkel jaarlijkse bijdragen (BBN)
Brandweer Nederland	Arnhem	Enkel jaarlijkse bijdragen (BBN)
Nationale Politie	Den Haag	Participant (GMC)
Rode Kruis	Den Haag	Enkel jaarlijkse bijdragen (BZ)

De partijen worden hieronder per kolom toegelicht.

Brandweer Brabant-Noord

Instituut Fysieke Veiligheid te Arnhem

Op 1 januari 2013 heeft het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) zijn deuren geopend. Het IFV is hét instituut van en voor de veiligheidsregio's in het versterken van de brandweerzorg en de aanpak op het terrein van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het IFV is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO), met een algemeen bestuur bestaande uit de voorzitters van de Veiligheidsregio's.
De volgende organisaties zijn opgegaan in het IFV:

- Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid;
- Bureau Veiligheidsberaad;
- Bureau Brandweer Nederland (voorheen NVBR);
- Landelijke Faciliteit Rampenbestrijding (LFR);
- Nederlands bureau brandweerexamens (Nbbe).

Veiligheidsberaad te Arnhem

Het Veiligheidsberaad is 10 februari 2007 opgericht. De voorzitters van Nederlandse veiligheidsregio's, verenigd in het Veiligheidsberaad, hebben hun gezamenlijke koers bepaald over de ontwikkeling van de veiligheidsregio's.
Het Veiligheidsberaad wil de ontwikkeling van veiligheidsregio's krachtig ter hand nemen. De voorzitters van veiligheidsregio's spannen zich in om, samen met de partners in de regio, te komen tot een slagvaardige organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Veiligheidsregio's moeten zich ontwikkelen tot decentraal bestuurde, democratisch gelegitimeerde samenwerkingsverbanden. Het basismodel voor de veiligheidsregio's is dat van verlengd lokaal bestuur. Het Veiligheidsberaad fungeert als leidend bestuur in de ontwikkeling van veiligheidsregio's. Het Veiligheidsberaad is het aanspreekpunt voor het Rijk om afspraken met het veld te maken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Brandweer Nederland te Arnhem

Vanaf 1 november 2012 is Brandweer Nederland de nieuwe naam van het samenwerkingsverband van alle brandweerkorpsen, onder leiding van de Raad van Brandweercommandanten. Landelijke problemen worden samen aangepakt, met oog voor regionale verschillen. Zo worden krachten, kennis en kunde rondom thema's die alle korpsen aangaan gebundeld, op zoek naar antwoorden en oplossingen waar alle brandweermensen baat bij hebben.

GHOR Brabant-Noord

GHOR Brabant-Noord kent geen verbonden partijen.

Gemeenschappelijk Meldcentrum

Nationale Politie te Den Haag

De Politie Brabant-Noord was participant in de gemeenschappelijke regeling van de VR Brabant-Noord. Met ingang van 1 januari 2013 zijn de rechten en plichten van de politie Brabant-Noord overgegaan naar de Nationale politie. Ingevolge de Wet veiligheidsregio's moet de politie nog uit de Gemeenschappelijke regeling treden. Deze uittreding is - gelet op de ontwikkelingen rondom de meldkamers - in overleg met het Ministerie uitgesteld.

Bevolkingszorg Brabant-Noord

Bevolkingszorg Brabant-Noord kent op zichzelf geen verbonden partijen. Op het gebied van de crisiscommunicatiepool en de slachtofferinformatie-systematiek wordt deelgenomen aan de samenwerkingsverbanden binnen het IFV en is er een overeenkomst met het Rode Kruis waarbinnen wordt bijgedragen aan noodhulpteams.

5. Jaarrekening

5.1 Balans

Onderstaande balans geeft de balanspositie weer van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. De GHOR heeft geen complete balans, het saldo is als sluitpost opgenomen.

Samengestelde balans Veiligheidsregio					bedragen * € 1.000
Activa	**31-12-2016**	**31-12-2015**	**Passiva**	**31-12-2016**	**31-12-2015**
Vaste activa			**Vaste passiva**		
-Materiele vaste activa			*-Eigen vermogen*		
Investeringen met een			Algemene reserve	2.105	2.105
economisch nut	29.302	25.693	Bestemmingsreserves	6.577	7.076
Activa in ontwikkeling	1.220	1.452	Te verdelen resultaat	786	1.577
			-Voorzieningen	146	472
			-Vaste schuld		
			Oh.len. binnl. banken en ov. F.I.[1]	6.250	2.250
			Oh.len. v. OL (art 1A Wet fido)[2]	8.676	8.925
			Oh. lening ov. binnenl. Sector[3]	2.858	2.858
Totaal vaste activa	**30.523**	**27.146**	**Totaal vaste passiva**	**27.398**	**25.262**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
-Uitzettingen < 1 jaar			*-Vlottende schuld*		
Vorderingen op openbare	222	1.509	Banksaldi, RC	1.165	
lichamen			Overige schulden	2.435	2.592
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.673	781			
RC - NP administratie					
Dubieuze debiteuren					
Overige vorderingen	66	39			
-Liquide middelen					
Kassaldi	1				
Banksaldi	293	257			
-Overlopende activa			*-Overlopende passiva*		
Vorderingen op specifieke uitkeringen	26	-	Voorschotten op specifieke uitkeringen		
Overige overlopende activa	1.442	1.455	Overige passiva	5.247	3.334
Totaal vlottende activa	**5.721**	**4.042**	**Totaal vlottende passiva**	**8.846**	**5.927**
Totaal generaal	**36.244**	**31.188**	**Totaal generaal**	**36.244**	**31.188**

Intercompany-vorderingen (€ 39.753 + € 178.000) zijn niet opgenomen in de totaalbalans.
1. Oh.len. binnl. banken en ov. F.I: onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen; 2. Oh.len. v. OL (art 1A Wet fido): onderhandse leningen van openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden; 3. Oh. lening ov. binnenl. sector: onderhandse leningen van overige binnenlandse sectoren.

5.2.1 Deelbalans BBN (inclusief Bevolkingszorg)

BBN balans 2016 (inclusief Bevolkingszorg)					bedragen * € 1.000
Activa	**31-12-2016**	**31-12-2015**	**Passiva**	**31-12-2016**	**31-12-2015**
Vaste activa			**Vaste passiva**		
-Materiele vaste activa			*-Eigen vermogen*		
Investeringen met een economisch nut	25.716	22.091	Algemene reserve	1.700	1.700
			Bestemmingsreserves	6.310	6.728
Activa in ontwikkeling	1.220	1.452	Te verdelen resultaat	-213	888
-Financiële vaste activa					
Bijdrage aan activa in eigendom van derden			*-Voorzieningen*	146	263
			-Vaste schuld		
			Oh.len. binnl. banken en ov. F.I.[1]	6.250	2.250
			Oh.len. v. OL (art 1A Wet fido)[2]	8.676	8.925
Totaal vaste activa	**26.936**	**23.543**	**Totaal vaste passiva**	**22.869**	**20.754**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
-Uitzettingen < 1 jaar			*-Vlottende schuld*		
Vorderingen op openbare lichamen	89	137	Banksaldi		
			Overige schulden	2.137	2.364
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.130	781			
Dubieuze debiteuren					
Overige vorderingen	66	1			
-Liquide middelen					
Kassaldi		1			
Banksaldi	286	249			
-Overlopende activa			*-Overlopende passiva*		
Vorderingen op specifieke uitkeringen	26		Voorschotten op specifieke uitkeringen		
Overige overlopende activa	1.041	1.186	Overige overlopende passiva	4.567	2.780
Totaal vlottende activa	**2.637**	**2.354**	**Totaal vlottende passiva**	**6.704**	**5.144**
Totaal generaal	**29.573**	**25.897**	**Totaal generaal**	**29.573**	**25.897**

1. Oh.len. binnl. banken en ov. F.I: onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen; 2. Oh.len. v. OL (art 1A Wet fido): onderhandse leningen van openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen:
1. Huurcontract pand Orthenseweg 2b ad € 191.314 met een looptijd van 15 jaar (tot 1 januari 2020).
2. Overeenkomst werkplekken/netwerkfaciliteiten RAM IT ad € 642.000 per jaar met een initiële looptijd van 4 jaar.

5.2.2 Deelbalans GHOR

GHOR balans 2016					bedragen * € 1.000
Activa	**31-12-2016**	**31-12-2015**	**Passiva**	**31-12-2016**	**31-12-2015**
Vaste activa			**Vaste passiva**		
-Materiele vaste activa			*-Eigen vermogen*		
Investeringen met een			Algemene reserve	178	178
economisch nut			Bestemmingsreserves	16	16
			Te verdelen resultaat		
Totaal vaste activa	**-**	**-**	**Totaal vaste passiva**	**194**	**194**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
-Uitzettingen < 1 jaar			*-Vlottende schuld*		
-Liquide middelen					
-Overlopende activa			*-Overlopende passiva*		
Balanssaldo GHOR	393	457	Overige overlopende passiva	199	262
Totaal vlottende activa	**393**	**457**	**Totaal vlottende passiva**	**199**	**262**
Totaal generaal	**393**	**457**	**Totaal generaal**	**393**	**457**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen:

1. Huurcontract pand Gruttostraat te ’s-Hertogenbosch (GHOR garage), kosten € 70.000 tot 1 januari 2018 (duur overeenkomst t/m 2055).
2. Huurcontract pand Orthenseweg te ’s-Hertogenbosch (GHOR kantoor), kosten € 72.000 tot 1 januari 2018.

5.2.3 Deelbalans GMC

GMC balans 2016						bedragen * € 1.000
Activa	**31-12-2016**	**31-12-2015**		**Passiva**	**31-12-2016**	**31-12-2015**
Vaste activa				**Vaste passiva**		
-Materiele vaste activa				*-Eigen vermogen*		
Investeringen met een				Algemene reserve	227	227
economisch nut	3.587	3.602		Bestemmingsreserves	251	332
				Te verdelen resultaat	999	688
				-Voorzieningen		209
				-Vaste schuld		
				Oh. lening ov. binnenl. Sector[3]	2.858	2.858
Totaal vaste activa	**3.587**	**3.602**		**Totaal vaste passiva**	**4.334**	**4.314**
Vlottende activa				**Vlottende passiva**		
-Uitzettingen < 1 jaar				*-Vlottende schuld*		
Vorderingen op openbare	133	1.411		RC - NP administratie	1.165	
lichamen				Overige schulden	298	229
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.543					
RC - NP administratie						
Overige vorderingen		38				
-Liquide middelen						
Kas	1	1				
Banksaldi	6	8				
-Overlopende activa				*-Overlopende passiva*		
Overige overlopende activa	225			Overige overlopende passiva	699	518
Totaal vlottende activa	**2.909**	**1.458**		**Totaal vlottende passiva**	**2.161**	**747**
Totaal generaal	**6.495**	**5.060**		**Totaal generaal**	**6.495**	**5.060**

3. Oh. lening ov. binnenl. sector: onderhandse leningen van overige binnenlandse sectoren.

De rekening-courant met de politie betreft een vordering van € 1.378.000 per 31 december 2016. Door het gebruik van deze rekening courant participeert het GMC in het schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën zoals dat door de politie wordt uitgevoerd.

5.2 Overzicht van baten en lasten

Totaaloverzicht Veiligheidsregio Brabant-Noord				bedragen * €1.000
Lasten	**Begroting 2016 Primair**	**Begroting 2016 na wijziging**	**Werkelijk 2016**	**Werkelijk 2015**
BBN	37.167	36.449	37.261	34.200
GHOR	2.501	2.501	2.318	2.302
GMC	3.154	3.231	2.685	2.456
BZ	415	441	404	330
Totaal lasten	**43.237**	**42.622**	**42.668**	**39.288**
Baten				
BBN	2.167	2.105	2.226	2.039
GHOR	-	-	11	3
GMC	90	90	471	90
BZ	-	-	-	-
Totaal baten	**2.257**	**2.195**	**2.708**	**2.132**
Saldo Programma's	**-40.980**	**-40.427**	**-39.959**	**-37.156**
Algemene Dekkingsmiddelen				
BBN	34.233	34.257	34.265	33.807
GHOR	2.501	2.501	2.307	2.274
GMC	3.064	3.141	3.163	3.033
BZ	415	417	417	275
BBN, Saldo financieringsfunctie	-	-	-369	-394
GMC, Saldo financieringsfunctie	-	-	-31	-31
Totaal algemene middelen	**40.213**	**40.316**	**39.752**	**38.964**
(Gerealiseerd) Totaal saldo van baten en lasten	**-767**	**-111**	**-207**	**1.808**
Dotatie aan reserves				
BBN	45	672	691	850
GHOR	**-**	**-**	**-**	**-**
GMC	**-**	**-**	**-**	**-**
BZ	-	-	-	324
subtotaal dotaties	*45*	*672*	*691*	*1.173*
Onttrekking aan reserves				
BBN	812	759	1.604	691
GHOR	-	-	-	25
GMC	-	-	81	52
BZ	-	24	-	174
subtotaal onttrekkingen	*812*	*783*	*1.685*	*942*
Saldo verrekening reserves	**767**	**111**	**993**	**-231**
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**786**	**1.577**

5.3 Toelichtingen op de Balans en het Overzicht van baten en lasten

5.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor latente verplichtingen die voorvloeien uit afspraken met (ex-) personeelsleden die een betalingsverplichting in de toekomst tot gevolg hebben wordt een voorziening gevormd.

BBN

Vaste activa

Activabeleid en afschrijvingstermijnen
Op 12 november 2014 is de Nota Activabeleid Brandweer Brabant-Noord 2014 vastgesteld die per 1 januari 2014 in werking trad. In deze nota zijn de uitgangspunten geformuleerd zoals die worden gehanteerd op grond van het activabeleid. Daarnaast zijn uitgebreide tabellen voor de afschrijftermijnen per object opgenomen. Voor specifieke informatie over het activabeleid en de afschrijftermijnen wordt verwezen naar de Nota Activabeleid Brandweer Brabant-Noord 2014.

De volgende uitgangspunten worden voor BBN gehanteerd op grond van het activabeleid:
a. De Veiligheidsregio Brabant-Noord kent alleen investeringen met economisch nut.
b. Voor het activeren van een investering dient sprake te zijn van een meerjarig nut.
c. Activa met een aanschafwaarde/verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 activeren we niet.
d. Activa met een levensduur minder dan 3 jaar brengen we direct ten laste van de exploitatie, tenzij de wet of subsidieregeling anders voorschrijft. Activa met een levensduur gelijk aan of langer dan 3 jaar, activeren we.
e. Gelijksoortige- en bulkuitgaven die individueel minder dan € 10.000 bedragen, maar samen meer dan € 10.000 en die 3 jaar of langer gebruikersnut opleveren behandelen we als te activeren vaste activa.
f. Kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen en het saldo agio/disagio verwerken we via de exploitatie.
g. Kosten voor onderzoek en ontwikkeling activeren we alleen op het moment dat de investeringsbegroting voor een actief deze kosten benoemt.
h. Software activeren we als een investering met economisch nut.
i. Grond activeren we tegen verkrijgingsprijs of tegen de (lagere) actuele waarde. Op grond schrijven we niet af.
j. Voor de financiële activa bestaat alleen de mogelijkheid om bijdragen aan derden, onder voorwaarden, te activeren.
k. De veiligheidsregio waardeert materiele vaste activa op basis van de verkrijgingsprijs en vermindert deze met de afschrijvingen.
l. We waarderen de investeringen in materiele vaste activa inclusief BTW en verminderd met eventuele fiscale aftrekposten.
m. Het algemeen bestuur kan reserves ter dekking van de kapitaallasten voor investeringen met economisch nut benoemen.
n. De veiligheidsregio waardeert kosten voor onderzoek en ontwikkeling tegen verkrijgingsprijs en vermindert deze met de afschrijvingen.
o. De veiligheidsregio waardeert bijdragen aan activa van derden tegen verkrijgingsprijs en vermindert deze met de afschrijvingen.
p. De veiligheidsregio waardeert voorraden tegen de verkrijgingsprijs en vermindert deze met de afschrijvingen.
q. De veiligheidsregio waardeert vorderingen tegen nominale waarde en vermindert deze met de in de voorziening dubieuze debiteuren vermelde bedragen.
r. De veiligheidsregio waardeert haar liquide middelen tegen nominale waarde.
s. De veiligheidsregio hanteert de lineaire methode voor het afschrijven van activa.
t. De afschrijvingstermijn mag nooit langer, maar wel korter zijn dan de technische levensduur.
u. We starten met het afschrijven van een actief vanaf de 1e van de maand volgend op het moment van ingebruikname c.q. na afronding van een investering.
v. De veiligheidsregio kan indien de investering dit noodzakelijk maakt gebruik maken van de componentenbenadering.
w. We schrijven activa af tot 0. Eventuele opbrengsten uit de restwaarden verantwoorden we als incidentele baten in de programma's.
x. De rentelasten berekenen we vanaf de 1e van de maand volgend op het moment van ingebruikname c.q. na afronding van een investering. We hanteren daarbij het rentepercentage dat we jaarlijks in de begroting vaststellen.
y. Investeringskredieten die zijn gevoteerd in de jaren voorafgaande aan het verantwoordingsjaar en waar in dat jaar geen bestedingen op plaatsvonden, sluiten we af.

In onderstaand overzicht een korte recapitulatie van de gehanteerde afschrijftermijnen.

Materiele Activa	
Materiele Activa omschrijving	**Afschrijvingsduur in jaren**
Huisvesting	
Gebouwen	40
Renovatie en bouwkundige aanpassingen	20
Meubilair en Inventaris	3 > < 15
ICT	
ICT bekabeling	15
ICT hardware	5 > < 8
ICT telefonie	3
Voer- en vaartuigen (zwaar)	
- Tankautospuit, Redvoertuig, Hulpverleningsvoertuig, Vrachtauto, Haakarmvoertuig	16 > < 20
Voer- en vaartuigen (middel en klein)	
- Dienstauto's, Dienstbussen en Duikwagen met boot bepakking	8 > < 12
Werkmaterieel	
- Haakarmbakken, Heftrucks, Aanhangers en overig materieel	10 > < 20
Persoonlijke beschermingsmiddelen	
- Ademluchttoestellen, Ademluchtflessen, Gelaatstukken	7 > < 20
- Bluskleding en helmen	5 > < 7
Bepakkingsmateriaal, redgereedschap, oefenmateriaal en inrichting werkplaats	
- OGS/WVD, oefen & wedstrijdmateriaal, warmtebeeldcamera en redgereedschap	8 > < 16
- Werkplaatsgereedschap, materialen	8 > < 10
- Hefkolommen	20
Verbindingsmiddelen	
- Portofoons, Mobilofoons, Semafoons/Pagers, Headsets en Navigatie apparatuur	5 > < 8

Vlottende Activa

Vorderingen
Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en verminderd met de in de voorziening dubieuze debiteuren vermelde bedragen.

Voorziening dubieuze debiteuren
Om de financiële gevolgen van oninbaarheid op te kunnen vangen, is er een voorziening voor dubieuze debiteuren gevormd.

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Reserves
Reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening personeel
Jaarlijks wordt op basis van bestaande afspraken vastgesteld of de voorzieningen nog toereikend zijn om aan de daaruit voortvloeiende verplichtingen te voldoen. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende Passiva

Kortlopende schulden
Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Compensabele BTW
Betaalde compensabele BTW van verschillende VR-taken werd in het verleden doorgeschoven naar gemeenten. Met ingang van 1 januari 2014 is de BTW die wordt betaald door de Brandweer in zijn geheel niet langer compensabel. Eerder (per 1 oktober 2011) gold dat al voor GHOR, GMC en multidisciplinaire taken.
Via de BDUR-bijdrage van het Ministerie van V&J vindt er tot en met 2016 een gelabelde compensatie plaats voor de door de gemeenten gemiste compensabele BTW. Aangezien de gemeentelijke bijdrage is gebaseerd op de begroting inclusief BTW, is deze compensatie aan de gemeenten doorbetaald. Het bedrag voor Brabant-Noord is voor 2016 vastgesteld op € 2.305.094. Naar aanleiding van de herijking die vanaf 2017 van kracht is, zal dit bedrag vanaf dat moment in mindering worden gebracht op de gemeentelijke bijdragen. De doorbetaling vanuit de BDUR vervalt op dat moment.

Voor het programma Bevolkingszorg blijft de BTW compensabel, doordat dit een gemeentelijke taak is. Het betreft een bescheiden bedrag en hiervan wordt jaarlijks opgave gedaan aan de deelnemende gemeenten.

GHOR

Vaste activa

Materiele vaste activa
Activa waarderen we tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en zijn opgenomen in de balanscijfers van GGD Hart voor Brabant. Investeringsbijdragen van derden schrijven we af op het saldo van de betreffende investering. Slijtende investeringen krijgen vanaf het moment van ingebruikneming een lineaire afschrijving in de verwachte gebruiksduur, waarbij we rekening houden met een eventuele restwaarde.

Vlottende activa

Voorraden
We waarderen producten en goederen tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde als die lager is. Dat gebeurt vooral als voorraden incourant worden.

Vorderingen en overlopende activa
We waarderen de vorderingen tegen de nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa nemen we op tegen de nominale waarde op de balans van GGD Hart voor Brabant.

Vaste passiva

Voorzieningen
Voorzieningen waarderen we op het nominale bedrag van de verplichting of het voorzienbare verlies.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

GMC

Vaste activa

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische verkrijgingsprijs. De op de materiële activa toegepaste afschrijvingen zijn gebaseerd op de bedrijfseconomische levensduur van het actief. Dit is in het algemeen naar tijdsbeslag en derhalve lineair. Afschrijving wordt berekend met ingang van de datum van de ingebruikname van het actief. Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Voor aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen waarvan het volume jaarlijks gelijk blijft, is geen voorziening getroffen.

Het GMC-pand is in 2009 getaxeerd. Uit het taxatierapport kan worden afgeleid dat de taxatiewaarde van het GMC-pand substantieel lager is (indicatief € 0,9 miljoen) dan de boekwaarde. Dit verschil wordt veroorzaakt door de huidige lage marktwaarde van kantoorpanden, het specifieke ontwerp en de specifieke voorzieningen die in het GMC-pand zijn aangebracht. De balans is opgesteld op basis van het continuïteitsprincipe, waarbij het latente boekverlies van dit pand niet in de balans tot uitdrukking is gebracht.

Overzicht van gehanteerde afschrijvingstermijnen

Materiele Activa	
Materiele Activa omschrijving	**Afschrijvingsduur in jaren**
Grond	0
Gebouw	35
Installaties	15
Inventaris	10
Vervoersmiddelen	5
ICT-middelen	3-10

Vlottende activa

Vorderingen
Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Vaste passiva

Reserves
Reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening groot onderhoud,
Deze voorziening is ter dekking van de toekomstige onderhoudskosten aan het gebouw. Vanwege de verbouwingsplannen die begin 2017 zullen plaatsvinden is de voorziening vrij gevallen.

Voorziening Personeel,
Deze voorziening is ter dekking van de toekomstige personeels-gerelateerde kosten. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde

Kortlopende schulden
Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.2 Toelichting op de Balans per 31 december 2016

De balans wordt per onderdeel toegelicht, waarbij per onderdeel beurtelings de kolommen worden besproken.

ACTIVA

De in de balans opgenomen activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vaste activa BBN (inclusief Bevolkingszorg)

Vaste activa BBN (inclusief Bevolkingszorg)						bedragen * €1
	Boekwaarde 31-12-2015	Investeringen*	Des-investeringen		Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2016
Gronden en terreinen	881.693					881.692,98
Bedrijfsgebouwen	8.493.490	180.408			280.581	8.393.317,36
Vervoermiddelen	9.035.048	4.000.033	44.001		1.366.560	11.624.519,37
Machines, apparaten en installaties	3.238.899	1.872.199			873.153	4.237.945,40
Overige materiële vaste activa	441.907	198.298			61.919	578.285,69
Materiële vaste activa	**22.091.036**	**6.250.938**	**44.001**	**-**	**2.582.213**	**25.715.761**
Activa in ontwikkeling (OHW)		**1.220.171**				
Uitgaven		**7.471.110**				

*** De investeringen zijn inclusief aanbetalingen uit 2015 ad € 1.452.373 waarvan de objecten in 2016 geactiveerd zijn.**

In totaal is er in 2016 € 7.471.110 uitgegeven aan investeringen, waarvan € 6.250.938 is geactiveerd. Het bedrag van € 1.220.171 aan onder handen werk is in de balans opgenomen onder overige overlopende activa.

Investeringskredieten BBN (inclusief Bevolkingszorg)							bedragen * € 1
Omschrijving	Investerings-Krediet 1-1-2016	Wijzigingen bij Berap 2016	Investerings-krediet (na wijziging) 31-12-2016	Uitgaven Realisatie 31-12-2016	Restant 31-12-2016	Vrijval 2016	Restant krediet 2017 e.v.
Materieel	8.089.295	325.982	8.415.277	5.632.608	2.782.669	-21.287	2.761.382
Huisvesting	627.500	3.718	631.218	290.995	340.223	2.276	342.499
ICT-DIV	92.661	23.175	115.836	95.134	20.702	-41	20.661
Totaal	**8.809.456**	**352.875**	**9.162.331**	**6.018.737**	**3.143.594**	**-19.052**	**3.124.542**

Toelichtingen materieel

In 2016 is fors geïnvesteerd in met name het materieel. Dit blijkt ook uit het hoge bedrag voor aanbetalingen en onderhanden werk (€ 1.220.171). Dit bedrag is onder andere opgebouwd uit € 1.160.000 in verband met bestellingen van tankautospuiten. De resterende € 60.000 hebben betrekking op de waterongevallenwagen en een boordcomputersysteem met navigatie voor de voertuigen.

Verder is in 2016 voor € 4.412.000 (exclusief onderhanden werk 2015) geïnvesteerd in materieel: € 938.000 aan logistieke dienstvoertuigen, € 2.260.000 repressieve voertuigen, € 778.000 repressieve bepakkings- en beschermingsmaterialen, € 208.000 vaartuigen, € 75.000 duikmaterialen en € 153.000 werkplaatsmaterialen.

Toelichtingen huisvesting

De investeringen met betrekking tot de huisvesting vloeien voor een groot gedeelte voort uit meerjarige onderhoudsplannen. In 2016 is geïnvesteerd in zowel de aanpassing van gebouwen (€ 115.000) als de daarin aanwezige inventaris (€ 176.000).

Vaste activa GMC

Onder invloed van de geschetste ontwikkelingen hanteert het GMC een terughoudend investeringsbeleid. Dit blijkt onder meer uit de restant investeringskredieten alsmede uit het investeringen overzicht waarin de investeringen gedurende de laatste 3 jaren zijn gepresenteerd:

Investeringen GMC laatste 3 jaar				bedragen * €1
	2013	2014	2015	Totaal
Investeringen	259.000	77.000	48.000	384.000
Totaal	**259.000**	**77.000**	**48.000**	**384.000**

Het verloop kan als volgt worden gespecificeerd:

Vaste activa GMC bedragen * €1

	Boekwaarde 31-12-2015	Investeringen / overnames	Desinvesteringen (/Boekwaardeverlies)	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2016
gronden en terreinen	247.257	-			247.257
bedrijfsgebouwen	2.781.851	-		101.276	2.680.575
vervoermiddelen	31.572	-		7.136	24.436
machines, apparaten en installaties	311.179	32.538	-345	118.592	225.470
overige materiële vaste activa	230.518	315.871	-285	137.780	408.894
Totaal	**3.602.377**	**348.409**	**-630**	**364.784**	**3.586.632**

Investeringskredieten GMC bedragen * € 1.000

Omschrijving	Investerings-Krediet 1-1-2016	Wijzigingen bij Berap 2016	2e wijziging investerings-krediet 2016	Investerings-krediet (na wijziging) 31-12-2016	Uitgaven Realisatie 31-12-2016	Restant 31-12-2016	Vrijval 2016	Restant krediet 2017 e.v.
3.33 - Opleiding en vorming	-	-	-	-		-	-	-
3.34 - Huisvesting	**374**	**45**	**-184**	**235**	**33**	**202**	**-**	**202**
Grond	-	-	-	**-**		**-**	-	-
Gebouwen	-	-	-	**-**		**-**	-	-
Installaties	-	25	-25	**-**		**-**	-	-
MJOP GMC-pand, Koelinstallaties	-	-	130	**130**	33	97	-	97
MJOP GMC-pand, UPS = noodstroomvoorz.	-	-	105	**105**		105	-	105
Inventaris	374	20	-394	**-**		**-**	-	-
Onderhanden werk	-	-	-	**-**		**-**	-	-
3.35 - Vervoer	**-**	**-**	-	**-**		**-**	-	-
3.36 - Verbindingen & automatisering	**1.893**	**1.180**	**-2.133**	**940**	**316**	**624**	**-**	624
ICT platform	354	-	-354	**-**		**-**	-	-
conf. GMS cluster	152	-	-152	**-**		**-**	-	-
ICT vervangingen	245	-	-245	**-**		**-**	-	-
ICT vervangingen (div. pc, lic)	208	-	-208	**-**		**-**	-	-
Audio-visuele installatie	192	-	-192	**-**		**-**	-	-
Fall-back	273	-	-273	**-**		**-**	-	-
Verv. Koppeling GMS-KPN	41	-	-41	**-**		**-**	-	-
Uitbreiding i.v.m. netcentr.werken	37	-	-37	**-**		**-**	-	-
Vervanging telefooncentrale	391	520	-911	**-**		**-**	-	-
Databekabeling	-	500	-500	**-**		**-**	-	-
Voicelogging	-	60	-60	**-**		**-**	-	-
Digitale radio testset	-	50	-50	**-**		**-**	-	-
Back hardware 2x locatie	-	40	-40	**-**		**-**	-	-
Overige ICT voorzieningen	-	10	20	**30**	50	-20	-	-20
Installaties t.b.v. IV C2000	-	-	50	**50**	13	37	-	37
Meldkamer headsets t.b.v. IV C2000	-	-	60	**60**		60	-	60
Vervanging ICT server infrastructuur	-	-	400	**400**	195	205	-	205
Fallback C2000	-	-	273	**273**		273	-	273
Vervanging monitoren meldkamer	-	-	5	**5**		5	-	5
Vervanging meldkamer computers en KA	-	-	60	**60**	50	10	-	10
Vervanging digitale radiotest set	-	-	20	**20**		20	-	20
Netwerkverbinding Den Bosch en Eindhoven	-	-	30	**30**	7	23	-	23
Vervanging Tape Library	-	-	12	**12**		12	-	12
3.37 - Geweldmiddelen en uitrusting	**273**	**-**	-273	**-**		**-**	-	-
3.38 - Operationele aktiviteiten	**41**	**-**	-41	**-**		**-**	-	-
3.39 - Beheer	**37**	**10**	-47	**-**		**-**	-	-
3.310 - Overige vaste activia	**391**	**-**	-391	**-**		**-**	-	-
Totaal	**3.009**	**1.235**	**-3.069**	**1.175**	**348**	**827**	**-**	**827**

Vlottende activa
De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vlottende activa BBN (inclusief Bevolkingszorg)		bedragen * € 1
Soort vordering	**Saldo per 31-12-2016**	**Saldo per 31-12-2015**
Vorderingen openbare lichamen	87.734	98.403
Intercompany vorderingen (GMC)		38.668
Intercompany vorderingen (GHOR)	1.420	
Dubieuze debiteuren		
Overige vorderingen	65.572	740
Totaal	**154.726**	**137.811**

Er zijn geen oninbare vorderingen. De vordering op de GHOR in verband met onderlinge leveringen is niet opgenomen in de samengestelde balans.

Vlottende activa GMC		bedragen * € 1
Soort vordering	**Saldo 31-12-2016**	**Saldo 31-12-2015**
Vorderingen openbare lichamen	133.041	96.583
Rekening courant politie	1.378.450	1.314.097
Overige vorderingen incl overlopende activa	225.495	38.240
Totaal	**1.736.986**	**1.448.920**

Er zijn geen oninbare vorderingen. De rekening-courant met de politie betreft de participatie in het schatkist bankieren bij het Ministerie van Financiën zoals dat door de politie wordt uitgevoerd. Het saldo vloeit voort uit het terughoudende uitgaven- en investeringsbeleid. Daarnaast is ultimo 2016 een bedrag van € 699.000 in dit rekening-courantsaldo verwerkt van de regionale kwartiermaker. Aan de regionaal kwartiermaker is gedurende 2015 en 2016 € 900.000 voorschot verstrekt; in 2015 is aan kosten € 78.000 verantwoord en in 2016 € 123.000.totaal € 201.000. De overige vorderingen zijn vooruitbetaalde posten m.b.t. telematica en ICT.

Liquide middelen
Het saldo van de liquide middelen kent de volgende componenten:

Liquide middelen BBN (inclusief Bevolkingszorg)		bedragen * € 1
Soort saldo	**Saldo 31-12-2016**	**Saldo 31-12-2015**
Kassaldi	292	655
Banksaldi	285.969	248.506
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist	1.129.769	780.930
Totaal	**1.416.029**	**1.030.092**

Liquide middelen GMC		bedragen * € 1
Soort saldo	**Saldo 31-12-2016**	**Saldo 31-12-2015**
Kassaldi	500	700
Banksaldi	6.477	8.385
Totaal	**6.977**	**9.085**

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					bedragen * € 1.000
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	319,67			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	270	156	134	229
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	49	164	186	90
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	42.622			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	42.622			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	319,67			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	24.587	14.198	12.330	21.112
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	270	156	134	229

Bovenstaande tabel betreft de verplichte weergave van de buiten de schatkist aangehouden middelen van de brandweer ten opzichte van het geldende drempelbedrag. De liquiditeiten van het GMC maken onderdeel uit van de Politie. Hieruit kan worden afgeleid (zie regel 3a) dat de aangehouden middelen steeds ruimschoots onder deze drempel bleven.

Overlopende activa
Onderstaande specificatie geeft de opbouw van de saldi weer:

Overlopende activa BBN (inclusief Bevolkingszorg), Specifieke uitkeringen				bedragen * € 1
Specifieke uitkeringen	**Saldo 31-12-2015**	**Vermindering 2016**	**Vermeerdering 2016**	**Saldo 31-12-2016**
Subsidie Impuls Omgevingsveiligheid	-	59.930	85.539	25.609
Totaal vorderingen specifieke uitkeringen	**-**	**59.930**	**85.539**	**25.609**

Overlopende activa BBN (inclusief Bevolkingszorg), Overige activa		bedragen * € 1
Nog te ontvangen	**Saldo 31-12-2016**	**Saldo 31-12-2015**
Doorbelasting Openbare lichamen	218.130	501.926
Brandmeldinstallaties	117.347	114.000
Bijdragen loonkosten	116.201	33.560
Teruggaven Belastingdienst	274.903	16.712
Intercompany GMC	38.333	9.477
Diverse	14.850	36.686
	779.764	**712.361**
BTW rekening te vorderen	**12.585**	**-**
Vooruitbetaald		
Diverse verzekeringen	63.735	218.650
ICT, telefonie e.d.	76.986	164.780
Kantoorhuur	47.957	47.700
Abonnementen	27.877	24.773
Overig	23.569	17.558
Salaris/Pensioen/PV	8.553	136
	248.677	**473.597**
Totaal overige activa	**1.041.026,17**	**1.185.959**

Overlopende Activa GMC
Dit betreft vooruitbetaalde bedragen en nog te ontvangen bedragen.

PASSIVA

Eigen vermogen
Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen BBN (inclusief Bevolkingszorg)		bedragen * € 1
Soort saldo	**Saldo 31-12-2016**	**Saldo 31-12-2015**
Algemene reserve	1.700.001	1.700.001
Bestemmingsreserves	6.310.216	6.727.772
Nog te bestemmen resultaat BBN	-225.979	1.093.362
Nog te bestemmen resultaat BZ	13.025	-204.879
Totaal	**7.797.262**	**9.316.255**

Eigen vermogen GMC		bedragen * € 1
Soort saldo	**Saldo 31-12-2016**	**Saldo 31-12-2015**
Algemene reserve, 21 gemeenten	101.999	101.999
Algemene reserve, Politie	124.666	124.666
Bestemmingsreserves	250.855	331.768
Nog te bestemmen resultaat GMC, 21 gemeenten	393.090	255.124
Nog te bestemmen resultaat GMC, Politie	480.443	311.818
Nog te bestemmen resultaat C2000, 21 gemeenten	75.125	48.482
Nog te bestemmen resultaat C2000, Politie	50.083	72.723
Totaal	**1.476.262**	**1.246.580**

Analoog aan de begroting is bij het GMC onderscheid gemaakt tussen het GMC sec en C2000 (beheer randapparatuur). Het batig saldo van € 999.000 bestaat voor € 873.534 uit GMC-sec en € 125.208 uit C 2000 en is, analoog aan de verdeelsleutels in de begroting (45/55 respectievelijk 60/40 gemeenten/politie) verdeeld.

Reserves BBN (inclusief Bevolkingszorg)

Reserves BBN (inclusief Bevolkingszorg)						bedragen * € 1
Omschrijving	Saldo 31-12-2015	Bestemming 2015	Dotaties	Onttrekkingen	Resultaat	Saldo 31-12-2016
Resultaat						
Te verdelen resultaat 2015	888.483	-888.483				-
Te verdelen resultaat 2016					-212.954	-212.954
Subtotaal	**888.483**	**-888.483**	**-**	**-**	**-212.954**	**-212.954**
Algemene reserve:						
Algemene reserve:	1.700.001	-	-	-		1.700.001
Subtotaal	**1.700.001**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1.700.001**
Bestemmingsreserves:						
Activiteitenbudget vrijwilligers	52.051		35.629	52.051		35.629
Realistisch oefenen	153.614		45.000			198.614
Kwaliteitsverbetering brandweeronderwijs	143.128			17.565		125.564
BZK Materieel haakarmvoertuig	102.211			7.465		94.746
Locatie Onafhankelijke Bluswatervoorziening	2.409.611					2.409.611
Kapitaallasten materieel & materiaal	1.571.973		610.448			2.182.421
Convenantgelden veiligheidsregio	1.781.568			811.033		970.534
Huisvesting	154.207			37.110		117.097
Verlofuren	6.952			6.952		-
Vakantiegeld	186.846	443.000		629.846		-
Bevolkingszorg	150.000					150.000
Strategische agenda versterking VR's	15.611			15.611		-
Incidentele dekking bijdragen GEO(IFV)		52.000		26.000		26.000
Subtotaal	**6.727.772**	**495.000**	**691.077**	**1.603.633**	**-**	**6.310.216**
Totaal reserves	**9.316.255**	**-393.483**	**691.077**	**1.603.633**	**-212.954**	**7.797.262**

Restitutie						
Restitutie aan deelnemende gemeenten		393.483				
Totaal voorgaand resultaat		**-**				

Algemene reserve BBN
De algemene reserve dient om onvoorziene risico's op te vangen. Conform het besluit van het algemeen bestuur van 3 april 2013 bedraagt de ondergrens van de algemene reserve van de brandweer € 1,2 miljoen en de bovengrens € 1,7 miljoen.

Bestemmingsreserves BBN (inclusief Bevolkingszorg)

Overzicht structurele mutaties reserves BBN en BZ BN								bedragen * € 1
	Begroting na wijziging				Realisatie			
Reserve	Onttrekkingen	Waarvan structureel	Dotaties	Waarvan structureel	Onttrekkingen	Waarvan structureel	Dotaties	Waarvan structureel
Activiteitenbudget vrijwilligers	52.051				52.051		35.629	
Realistisch oefenen			45.000	45.000			45.000	45.000
Kwaliteitsverbetering brandweeronderwijs	15.000							
BZK Materieel haakarmvoertuig	7.465	7.465			7.465	7.465		
Locatie Onafhankelijke Bluswatervoorziening								
Kapitaallasten materieel & materiaal			626.854				610.448	
Risico- en crisiscommunicatie								
Convenantgelden veiligheidsregio	605.793				811.033			
Huisvesting	37.110	37.110			37.110	37.110		
Verlofuren					6.952			
Vakantiegeld					629.846			
Bevolkingszorg	23.891							
Strategische agenda versterking VR's	15.611				15.611			
Incidentele dekking bijdragen GEO(IFV)	26.000				26.000			
Totaal	**782.921**	**44.575**	**671.854**	**45.000**	**1.603.633**	**44.575**	**691.077**	**45.000**

Reserve Activiteitenbudget vrijwilligers
Als onderdeel van de resultaatbestemming 2012, heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de vorming van de reserve activiteiten budgetten om daar jaarlijks het restant van de budgetten voor activiteiten van vrijwilligers in te storten. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het volgende begrotingsjaar.

Reserve realistisch oefenen
Deze reserve is bedoeld voor de vierjaarlijkse operationele training officieren. Jaarlijks wordt één vierde van het benodigde bedrag (€ 45.000 in 2016) gedoteerd aan de reserve. Eenmaal in de vier jaar wordt de reserve aangewend ter dekking van de werkelijke uitgaven. De eerstvolgende vierjaarlijkse training is gepland in 2018.

Reserve Kwaliteitsverbetering brandweeronderwijs
Voor de periode september 2005 tot en met december 2007 heeft Brandweer Brabant Noord, via de NVBR, een aanvraag ingediend voor ESF subsidie. Daarnaast kon er jaarlijks tot en met 2012 een nieuwe aanvraag voor ESF subsidie worden ingediend. De gelden die hierbij beschikbaar zijn gekomen worden besteed aan de verbetering van het brandweeronderwijs. De stand van de reserve per 31 december 2016 is € 125.564. De reserve zal o.a. worden ingezet om de kosten van een pilotproject met digitaal lesmateriaal te dekken.

Reserve BZK Materieel haakarmvoertuig
Ter vervanging van een haakarmvoertuig uit de brandweercompagnie is in 2010 een vaststellingsbeschikking van € 142.645 van BZK ontvangen. Op grond van het activabeleid is deze investering geactiveerd. Ter dekking van de afschrijving valt tot en met 2030 jaarlijks 1/20e deel van reserve vrij ten gunste van de exploitatie.

Reserve Locatie onafhankelijke bluswatervoorziening
De hoogte van deze reserve bedraagt ruim € 2,4 mln. De reserve is bedoeld om tot afkoop van de brandkranen te komen als het AB daartoe besluit.

Reserve Convenantsgelden Veiligheidsregio
Deze reserve is bestemd voor de kosten van de regionalisering en de kosten van ontwikkeltrajecten die daaruit volgen. De reserve is gevuld met specifieke uitkeringen van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Aan deze reserve wordt voor de jaren 2016 en 2017 nog een deel onttrokken om de begroting sluitend te maken. Daarnaast is een plan opgesteld voor de afbouw van de reserve in de jaren 2015-2017. In 2016 heeft een onttrekking van € 811.033 plaatsgevonden, waarvan € 490.364 voor projecten en € 320.669 ter dekking van de niet-gerealiseerde bezuiniging van 5 fte op de meldkamer, zodat per 31 december 2016 een saldo van € 970.534 resulteert.

Reserve Huisvesting
Uit deze reserve worden de kapitaallasten gedekt die voorvloeien uit de verbouwing van het centraal kantoor aan de Orthenseweg. De laatste termijn is in 2020.

Reserve Verlofuren
Conform planning is in 2016 het resterende saldo ad € 6.952 vrijgevallen en wordt de reserve opgeheven.

Reserve Kapitaallasten Materieel en Materiaal
Het overschot aan kapitaallasten met betrekking tot materieel en materiaal ad € 610.000 is gestort in de daartoe gevormde bestemmingsreserve; dit was € 16.000 minder dan begroot, aangezien het werkelijke overschot minder groot is dan voorzien. De stand van de reserve per 31 december 2016 is € 2.182.421.
In 2016 is een onderzoek gedaan naar de gewenste hoogte van de reserve, waarvan de bevindingen meegenomen zullen worden in de Bestuursconferentie op 7 juli as.

Reserve Vakantiegeld
Ter dekking van de eenmalige extra kosten die zich voordoen door de stelselwijziging die voortvloeit uit de invoering van het IKB per 1 januari 2017 en conform het AB-besluit van 24 juni 2015 (Resultaatbestemming 2014) en 7 juli 2016 (Resultaatbestemming 2015), werd deze reserve gevormd en is daarin het bedrag van € 629.846 uit de voordelige resultaten van 2014 en 2015 gestort. De werkelijke kosten ad € 654.000 zijn in 2016 ten laste van de exploitatie gebracht, zodat het volledige saldo aan de reserve is onttrokken en deze zal worden opgeheven.

Reserve Bevolkingszorg
Bij instelling van het programma Bevolkingszorg middels beleidskader 2016 (en de start van de activiteiten in 2015, middels de 3e wijziging Programmabegroting 2015), heeft het Algemeen Bestuur besloten de reserve Bevolkingszorg te vormen, met een plafond van € 150.000, waaraan Overschotten en tekorten vanuit het programma Bevolkingszorg worden toegevoegd respectievelijk onttrokken. Het saldo per 31 december 2015 was gelijk aan het plafond: € 150.000. Gezien het resultaat van 2016 treden er geen wijzigingen op en was het saldo per 31 december 2016 ongewijzigd gelijk aan € 150.000.

Reserve Strategische agenda versterking VR's
Ten behoeve van de bestemming van € 31.222 uit het voordelig resultaat van 2014 aan de versterking van de Strategische Agenda, is deze bestemmingsreserve gevormd. In 2015 is de eerste helft van dit bedrag aan de Veiligheidsregio gefactureerd en in 2016 de tweede helft, zodat het resterende saldo is onttrokken en de reserve zal worden opgeheven.

Resultaat BBN en Bevolkingszorg
Het resultaat van Brandweer en Bevolkingszorg over 2015 bedroeg € 888.483 voordelig, opgebouwd uit een resultaat voor Brandweer Brabant-Noord (€ 1.093.362) en een nadelig resultaat voor Bevolkingszorg Brabant-Noord (€ 204.879). Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met de bestemming van dit resultaat. Het gezamenlijke resultaat 2016 van Brandweer en Bevolkingszorg bedraagt € 212.954 nadelig, opgebouwd uit een nadelig resultaat voor Brandweer Brabant-Noord (€ 225.979) en een voordelig resultaat voor Bevolkingszorg Brabant-Noord (€ 13.025). Een voorstel aangaande het resultaat zal aan het bestuur worden voorgelegd.

Reserves GHOR

Reserves GHOR						bedragen * € 1
Omschrijving	Saldo 31-12-2015	Bestemming 2015	Dotaties	Onttrekkingen	Resultaat	Saldo 31-12-2016
Algemene reserve:						
Algemene reserve:	178.000	-	-	-	-	178.000
Subtotaal	**178.000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**178.000**
Bestemmingsreserves:						
Reserve vakbekwaamheidstraject sleutelfunctionarissen	16.264					16.264
Subtotaal	**16.264**	**-**	**-**	**-**	**-**	**16.264**
Totaal reserves	**194.264**	**-**	**-**	**-**	**-**	**194.264**

Door de invoering van de overeenkomst kosten voor gemene rekening bestaat er met ingang van 2014 voor de GHOR geen resultaat meer; er zullen ook geen nieuwe reserveringen plaatsvinden.

Algemene reserve
De GHOR beschikt over een algemene reserve ad € 178.000 om onvoorziene risico's op te vangen. Deze reserve is gevormd uit het resultaat 2010 en bedraagt 7% ten opzichte het begrote exploitatietotaal van 2016.

Bestemmingsreserve Vakbekwaamheidstraject GHOR
Als resultaatbestemming 2013 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de vorming van de bestemmingsreserve vakbekwaamheidstraject GHOR en het positief jaarresultaat van 2013 ad € 82.000 hierin te storten. In 2014 en in 2015 hebben onttrekkingen plaatsgevonden respectievelijk ad € 41.000 en € 25.000 (c.q. opleidingskosten van sleutelfunctionarissen GHOR volgens het knoppenmodel) plaatsgevonden. Het restant van de reserve hebben we in 2016 vrij laten vallen.

Overzicht structurele mutaties reserves GHOR								bedragen * € 1
	Begroting na wijziging				Realisatie			
Reserve	Onttrekkingen	Waarvan structureel	Dotaties	Waarvan structureel	Onttrekkingen	Waarvan structureel	Dotaties	Waarvan structureel
Reserve vakbekwaamheidstraject sleutelfunctionarissen		-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Resultaat GHOR
Zoals toegelicht in paragraaf 5.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, heeft de GHOR vanwege de overeenkomst Kosten voor gemene rekening geen resultaat.

De daadwerkelijk door gemeenten en GGD aan de VR uitbetaalde bijdragen ten behoeve van de GHOR op basis van de begroting en de inwoneraantallen zijn € 198.402 hoger dan de werkelijke kosten.

Reserves GMC

Reserves GMC						bedragen * € 1
Omschrijving	Saldo 31-12-2015	Bestemming 2015	Dotaties	Onttrekking-en	Resultaat	Saldo 31-12-2016
Resultaat						
Te verdelen resultaat 2015	688.147	-688.147				-
Te verdelen resultaat 2016					998.742	998.742
Subtotaal	**688.147**	**-688.147**	**-**	**-**	**998.742**	**998.742**
Algemene reserve:						
Algemene reserve:	226.665	-	-	-		226.665
Subtotaal	**226.665**	**-**	**-**	**-**	**-**	**226.665**
Bestemmingsreserves:						
Informatievoorziening (2010)	250.855					250.855
Harmonisatie GMS	80.913			80.913		-
Subtotaal	**331.768**	**-**	**-**	**80.913**	**-**	**250.855**
Totaal reserves	**1.246.580**	**-688.147**	**-**	**80.913**	**998.742**	**1.476.262**

Restitutie		
Restitutie aan deelnemers		688.147
Totaal voorgaand resultaat		**-**

Algemene reserve GMC
De algemene reserve is opgebouwd uit de voordelige saldi over 2001 t/m 2003. Deze reserve wordt binnen de doelstellingen van het GMC aangewend ter dekking van onvoorziene kosten. Ultimo 2004 is besloten dat de omvang van de algemene reserve maximaal 7% van het lastenvolume (inclusief financieringslasten) mag bedragen.

Bestemmingsreserves GMC
Aan de bestemmingsreserve is in 2015 uit het resultaat van 2014 € 132.500 toegevoegd t.b.v. 50% van de projectkosten harmonisatie GMS-systemen Oost-Brabant. De in 2015 gemaakte kosten voor het project harmonisering GMS ten laste van de bestemmingsreserve bedroegen slechts € 52.000. In 2016 is een vrijval van 81.000 geboekt ten lasten van de bestemmingsreserve. Blijft een bedrag van € 250.000, een voorziening inzake een project communicatie. Werd per 2010 geïnitieerd, echter nooit uitgevoerd. In het advies resultaatbestemming zal hier nader op ingegaan worden.

Overzicht structurele mutaties reserves GMC								bedragen * € 1
	Begroting na wijziging				Realisatie			
Reserve	Onttrekkingen	Waarvan structureel	Dotaties	Waarvan structureel	Onttrekkingen	Waarvan structureel	Dotaties	Waarvan structureel
Informatievoorziening (2010)		-	-	-	-	-	-	-
Harmonisatie GMS		-	-	-	80.913	-	-	-
Totaal	-	-	-	-	80.913	-	-	-

Resultaat GMC
Een voorstel voor de resultaatbestemming 2016 van € 999.000 voordelig zal separaat aan het bestuur worden voorgelegd, evenals het voorstel tot reallocatie van de voorziening Communicatie.

Voorzieningen

Voorzieningen BBN (inclusief Bevolkingszorg)					bedragen * € 1
Omschrijving	Saldo 31-12-2015	Storting	Uitgaven	Vrijval	Saldo 31-12-2016
FLO	84.895	5.745			90.640
Personeel	177.800	60.360	175.960	7.200	55.001
Totaal voorzieningen	**262.695**	**66.105**	**175.960**	**7.200**	**145.641**

Voorziening FLO
Deze voorziening dient om de kosten van personeel dat met functioneel leeftijdsontslag (FLO) is en/of gaat te kunnen bekostigen.

Voorziening personeel
Deze voorziening is gevormd op basis van afspraken en latente verplichtingen welke met (ex-)personeelsleden gemaakt zijn en die in de toekomst een betalingsverplichting tot gevolg hebben. Een deel van de voorziening is vrijgevallen omdat een ex-medewerker weer actief geworden is op de arbeidsmarkt. Daarnaast is er, om de voorziening op peil te houden, een storting gedaan voor het uitkopen van bovenformatieve en (deels) inactieve medewerker(s).

Voorzieningen GMC					bedragen * € 1
Omschrijving	Saldo 31-12-2015	Storting	Uitgaven	Vrijval	Saldo 31-12-2016
Voorziening groot onderhoud	209.119		10.911	198.207	-
Totaal voorzieningen	**209.119**	**-**	**10.911**	**198.207**	**-**

Voorziening groot onderhoud
Deze voorziening dient om de kosten van groot onderhoud te kunnen dragen zonder dat de bijdrage per inwoner daardoor gaat fluctueren. In 2016 is de voorziening in het kader van de verbouwing van de Gruttostraat en dus door de vervallen noodzaak, vrijgevallen.

Langlopende schulden

Langlopende schulden BBN (inclusief Bevolkingszorg)									bedragen * € 1.000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Naam geldgever	Datum opname geldlening	Looptijd	Oorspr. Bedrag geldlening	Restant geldlening Lang. Schuld 01-01-2016	Opname	Aflossing 2016	Restant geldlening Lang. Schuld 31-12-2016	Rente percentage	Rente Boekjaar 2016
B.N.G. Leningnr. 40.107314	20-02-12	4 jaar	5.000	1.250	-	1.000	250	1,93%	15
B.N.G. Leningnr. 40.108108	04-02-13	4 jaar	1.000	1.000	-	-	1.000	1,40%	14
B.N.G. Leningnr. 40.110628*	01-08-16	10 jaar	5.000	-	5.000	-	5.000	0,46%	10
Sub Totaal			**11.000**	**2.250**	**5.000**	**1.000**	**6.250**		**38**
Gemeente Grave		div*	1.545	1.467		39	1.429	3,50%	
Gemeente Boxmeer		div*	977	910		34	876	3,50%	
Gemeente Sint Michielsgestel		div*	2.290	2.149		70	2.079	4,00%	
Gemeente Haaren		div*	1.857	1.780		38	1.742	3,50%	
Gemeente Haaren (kazerne Helvoirt)		div*	621	595		13	582	3,50%	
Gemeente Cuijk (kazerne Haps)		div*	628	563		10	553	3,50%	
Gemeente Bernheze (kazerne Nistelrode)		div*	1.207	1.142		33	1.109	4,00%	
Gemeente Bernheze (kazerne Heeswijk-Dinther)		div*	341	318		12	306	4,00%	
Sub Totaal			**9.466**	**8.925**	**-**	**248**	**8.676**		**-**
Totaal			**20.466**	**11.175**	**5.000**	**1.248**	**14.926**		**38**
				Waarvan af te lossen op korte termijn (2017):			1.498		
							13.428		

*B.N.G. Leningnr. 40.110628: onder deze leningovereenkomst is tot zo ver de helft van het overeengekomen bedrag opgenomen; per 01-03-2017 w ordt de tw eede helft opgenomen.

div* : het betreft hier diverse looptijden m.b.t. verschillende zaken (grond, gebouw , installatie, inrichting, krediet); hierom is besloten om de looptijden niet specifiek te vermelden.

De leningen die via de BNG bank zijn aangetrokken betreffen de financiering van investeringen. De overige langlopende schulden betreffen de leningen die verstrekt zijn door de vermelde gemeenten voor de overname van de verschillende kazernes en gronden.

Langlopende schulden GMC										bedragen * € 1.000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Naam geldgever	Soort geld-lening	Datum opname geldlening	Loop-tijd	Oorspr. Bedrag geldlening	Restant geldlening Lang. Schuld 01-01-2016	Nieuw aan te trekken geldlening	Aflossing 2015	Restant geldlening Lang. Schuld 31-12-2016	Rente perc.	Rente Boekjaar 2016
Nationale Politie	onderhands	18-12-13	5	2.858	2.858		-	2.858	1,10%	31
				2.858	**2.858**	**-**	**-**	**2.858**		**31**
					Waarvan af te lossen op korte termijn (2017):			-		
								2.858		

Bij de bouw van het GMC zijn onder meer leningen afgesloten met een looptijd van 10 jaar. Ultimo 2013 zijn deze leningen geherfinancierd. Hierbij heeft de politie een lening verstrekt tegen 1,1 % rente die uiterlijk 1 januari 2019 moet worden afgelost. Gezien het terughoudende investeringsbeleid gedurende 2016 is nog niets afgelost op deze langlopende lening. E.e.a. is onderwerp van bespreking tijdens de samenvoeging en vorming van de nieuwe meldkamer MKOB.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden BBN

De rekeningen-courant vertoonden per 31 december 2015 geen (negatieve) saldi. Het crediteurensaldo per 31 december 2015 bedroeg € 2.363.539,80 en per 31 december 2016 € 2.442.100,22. In dit laatste saldo betrof een bedrag van € 20.653 verplichtingen aan openbare lichamen.

Overlopende passiva

Overlopende passiva BBN (inclusief Bevolkingszorg), overige passiva		bedragen * € 1
Nog te betalen	**31-12-2016**	**31-12-2015**
Loonbelasting en sociale lasten	1.230.084	1.150.399
Personeel	1.196.092	126.190
Salarissen	588.836	576.473
Diverse crediteuren	502.711	115.096
Diverse gemeenten	420.120	288.853
GHOR	194.264	194.264
Pensioenen	173.881	181.876
Diverse incl BTW	141.622	65.785
Personeel-PVs	25.320	26.649
IFV	25.015	
BNG	23.155	15.307
Energie	17.917	15.265
Verzekeringen	16.509	10.303
Politie	11.600	
Overig	94	3.639
GGD		10.084
	4.567.220	**2.780.181**
Vooruit ontvangen algemeen		
	-	-
	-	**-**
Totaal overige passiva	**4.567.220**	**2.780.181**

Er was daarnaast geen sprake van voorschotten op specifieke uitkeringen.

Overlopende passiva GHOR, overige passiva		bedragen * € 1
Nog te betalen	**31-12-2016**	**31-12-2015**
Brandweer Brabant-Noord	420	1.000
	420	**1.000**
Vooruit ontvangen algemeen		
Resterende bijdragen deelnemende gemeenten	198.402	261.271
	198.402	**261.271**
Totaal overige passiva	**198.822**	**262.271**

Opmerking: zie toelichting in paragraaf 3.5.

Overlopende passiva en schulden GMC		bedragen * € 1
	31-12-2016	**31-12-2015**
Bank- en girosaldi, rek crt	-	-
Nog te betalen posten	152.700	55.147
Schulden aan nationale politie	83.075	202.165
Vooruitontvangen posten nationale politie	698.641	212.314
Intercompany schulden (brandweer)	38.333	48.145
Crediteuren nationale politie	-	156.772
Overige crediteuren	23.585	72.141
Totaal	**996.334**	**746.684**

De schulden aan de Nationale Politie bestaan uit nog te betalen en nog te ontvangen facturen. De schuld aan de brandweer in verband met onderlinge leveringen is niet opgenomen in de samengestelde balans.

Vooruit ontvangen posten/nog te besteden rijksbijdragen
In 2016 is een bijdrage van VenJ van € 600.000 ontvangen ter dekking van de samenvoeg kosten. Dit bovenop de in 2015 ontvangen € 300.000. Deze bijdrage en de gedurende 2015 en 2016 gemaakte kosten van respectievelijk € 78.000 en € 123.000 (samen € 201.000) zijn administratief/technisch binnen het GMC ondergebracht. Ultimo 2016 was derhalve nog € 699.000 te besteden. De regionaal kwartiermaker legt separaat verantwoording af aan de KLMO over deze gelden.

5.3.3 Toelichting op het Overzicht van baten en lasten

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat in de jaarrekening de realisatie wordt vergeleken met de begroting. Daarbij moet de primaire begroting en de begroting na wijziging worden gepresenteerd. Op 10 november 2016 heeft het Algemeen Bestuur de laatste begrotingswijziging voor 2016 van Veiligheidsregio Brabant-Noord goedgekeurd.
De resultaten worden hierna toegelicht. De bedragen worden gevolgd door een I of S, die aangeven of het incidentele of structurele afwijkingen ten opzichte van de begroting betreft.

Brandweer Brabant-Noord (Inclusief Bevolkingszorg)

Analyse resultaat 2016 ten opzichte van begroting BBN (inclusief Bevolkingszorg)				bedragen x € 1000
BBN		**Nadeel**	**Voordeel**	**I/S**
1	Mutaties reserves		825	I
2	Convenantsgelden uitgaven		88	I
3	Huisvestingskosten facilitair/inventaris		77	I/S
4	BDUR-ontvangsten		63	S
5	Oefenen op regionaal niveau		58	I
6	Kazernes in eigendom		56	I
7	Overige vrijwilligerskosten		36	I
8	Overige goederen en diensten		28	I
9	Subsidies		14	I
10	Oefenen - bestuurlijk/multidisciplinair/crisiscommunicatie		11	I/S
11	Huisvestingskosten gebouwen		10	I
12	Kapitaallasten B&H/ICT en kazernes		6	I
13	Salarissen	922		I
14	Opleiden brandweerpersoneel/vrijwilligers	224		I
15	Overige personeelskosten	138		I/S
16	Gemeentelijke bijdrage kazernes in eigendom	56		I
17	Vrijwilligersvergoedingen	44		S
18	P&O Opleiding en ontwikkeling	38		I
19	Inkomens- en vermogensoverdrachten	38		S
20	Kapitaallasten materiaal	23		I
21	Oefenen op lokaal niveau	12		I
22	Materieel & Materiaal	4		I
	Totaal analyse BBN	**1.498**	**1.272**	
	Per saldo na verrekening reserves	**226**		

Bevolkingszorg		**Nadeel**	**Voordeel**	**I/S**
1	Overige goederen en diensten BZ		44	I/S
2	Kapitaallasten BZ		7	I/S
3	Opleiden en oefenen BZ		3	I
4	Mutaties reserves	24		I
5	Salarissen BZ	16		I
6	Materiaal & Materieel BZ	1		I
	Totaal analyse BBN	**40**	**53**	
	Per saldo na verrekening reserves		**13**	

BBN en Bevolkingszorg				
		1.538	**1.325**	
	Per saldo na verrekening reserves	**213**		

Toelichting voordelen Brandweer

1. **Mutaties reserves: voordeel € 825.000 (incidenteel)**

   Dotaties € 19.000 nadeel
   - Een € 36.000 hogere reservering als gevolg van het overschot door de onbenutte ruimte in de activiteitenbudgetten van vrijwilligers. Deze afwijking heeft geen effect op het resultaat aangezien hier eenzelfde onderschrijding op de kostenbudgetten tegenover staat.
   - Een € 16.000 lagere reservering van kapitaallasten materieel. Het overschot aan kapitaallasten met betrekking tot materieel en materiaal ad € 610.000 is gestort in de daartoe gevormde bestemmingsreserve; dit was € 16.000 minder dan begroot, aangezien het werkelijke overschot minder groot is dan voorzien.

   Onttrekkingen € 845.000 voordeel
   - Een € 630.000 hogere onttrekking uit de Reserve vakantiegeld was benodigd, doordat de vrijval van deze reserve was begroot in 2017. Op basis van nadere aanwijzingen zijn de kosten (€ 654.000) en de onttrekking al in 2016 in de exploitatie gebracht. Afgezien van het verschil heeft deze afwijking geen effect op het resultaat.
   - Een € 205.000 hogere onttrekking uit de Reserve convenantsgelden was benodigd door twee afwijkingen:
     - Doordat voor de convenantsprojecten lagere uitgaven zijn gerealiseerd, is de corresponderende onttrekking in dit opzicht 88.000 lager. Dit verschil is niet van invloed op het resultaat.
     - Bij de bestuursrapportage werd nog aangenomen dat het dekkingstekort in de primaire begroting (vanwege de niet-gerealiseerde bezuiniging op de meldkamer) grotendeels gecompenseerd zou worden door incidentele overschotten. Dit is niet uitgekomen, zodat in afwijking van de gewijzigde begroting de kosten van 5 fte meldkamerpersoneel geheel zijn onttrokken. Hierdoor steeg de onttrekking met 293.000 en dit komt ten voordele van het resultaat.
   - Een € 7.000 hogere onttrekking uit de Reserve verlofuren, doordat het precieze moment van de vrijval van dit resterende saldo niet voorzien was.
   - De overige € 3.000 betreft de iets hogere onttrekking uit de Reserve kwaliteitsverbetering brandweeronderwijs.

2. **Convenantsgelden: voordeel € 88.000 (incidenteel)**
   Op de kosten van convenantprojecten is een voordeel ontstaan van € 88.000. Van het pan voor de afbouw van de reserve Convenantsgelden voor 2016/2017 is in 2016 zo'n 43% besteed. De lopende projecten worden op dit moment opnieuw geïnventariseerd zodat het plan tot afbouw van de reserve kan worden bijgesteld met het oog op de opheffing van de reserve na 2017. Doordat dit voordeel wordt gecompenseerd door een lagere onttrekking heeft dit geen effect op het resultaat (zie toelichting op onttrekkingen).

3. **Huisvestingskosten facilitair/inventaris: voordeel € 77.000 (incidenteel/structureel)**
   - Een bedrag van € 23.000,00 wordt structureel overgeboekt naar het team DAO in verband met het structureel verplaatsen van beheerswerkzaamheden die gerelateerd zijn aan het netwerk.
   - Daarnaast zien we dat de resultaten van de aanbesteding multifunctionals (kopieermachines) zijn vruchten begint af te werpen. Ten opzichte van 2015 is hier een bedrag van € 30.000,00 minder aan uit gegeven. Het restant van € 24.000 wat overblijft komt voort uit incidentele meevallers, beter contractmanagement en gunstige kleinere aanbestedingen.

4. **BDUR-ontvangsten: voordeel € 63.000 (structureel)**
   Dit verschil bestaat uit een voordeel van € 63.000 op de BDUR-ontvangsten in 2016, als het gevolg van een niet eerder aangekondigde indexering. Deze eenmalig uitgekeerde compensatie zal overigens vanaf 2017 structureel verwerkt worden.

5. **Oefenen op regionaal niveau: voordeel € 58.000 (incidenteel)**
   Oefening van chauffeurs en overige specialismen zijn beperkt gebleven tot oefenen met waterwagens.

6. **Kazernes in eigendom: voordeel € 56.000 (incidenteel)**
   Een voordeel van € 56.000 werd behaald op de eigenaarslasten van de in eigendom overgenomen kazernes. De bijdragen van de betreffende gemeenten hiervoor zijn overeenkomstig lager geweest behoudens een correctie voor verschil in afschrijvingstermijnen, zodat deze afwijking grotendeels neutraal is ten aanzien van het resultaat.

7. **Overige vrijwilligerskosten: voordeel € 36.000 (incidenteel)**
   Dit voordeel bestaat uit de onbenutte ruimte in de activiteitenbudgetten van vrijwilligers, doordat zij de keuze hebben een deel van deze budgetten te bewaren voor een volgend jaar. Overschotten en tekorten worden jaarlijks meegenomen naar het volgende boekjaar en daardoor heeft deze afwijking geen effect op het resultaat.

8. Overige goederen en diensten: voordeel € 28.000 (incidenteel)
Dit totale voordeel wordt met name verklaard door:

- Een deels voorzien voordeel van € 80.000 doordat de kosten van de werkplekken zijn gestegen doordat enerzijds meer werkplekken nodig werden en anderzijds meer kosten werden geïntegreerd in de werkplektarieven, zoals netwerklijnen en multifunctionals. Door het samenbrengen van kosten zal dit budget structureel sterk stijgen, hetgeen evenwel niet onvoorzien is en via herschikking binnen de ICT-begroting opgelost wordt (zie ook Telefonie).
- De kosten op post Telefonie zijn sterk gedaald door voordelen uit aanbesteding en dit uit zich voor 2016 al in een voordeel van € 68.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting. De daling zal structureel nog groter zijn en zal de kostenstijging van werkplekken en applicaties compenseren.
- Op de kosten van Digitale informatievoorziening is een nadeel ontstaan van € 42.000 doordat meer externe inhuur noodzakelijk bleek omdat een vaste collega ziek werd en overleed.
- Een voordeel van € 58.000 op Database Operationele Informatievoorziening, doordat sector OBP heeft besloten DOIV niet door te ontwikkelen.
- Een incidenteel voordeel van € 21.000 op Verzekeringen, doordat minder schades geclaimd zijn op het budget voor eigen risico; meerjarig is een premieverhoging voorzien.
- Een voordeel van € 16.000 op Meldkameropbrengsten door toename van het aantal OMS-aansluitingen en meldingen.
- Een nadeel van € 18.000 ontstaan doordat de extra kosten van incidentele activiteiten op het gebied van planvorming en evenementenveiligheid maar gedeeltelijk doorbelast konden worden.

9. Subsidies: voordeel € 14.000 (incidenteel)
De subsidie Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018 betreft een instrument om bij te dragen aan een kwaliteitsimpuls van de omgevingsveiligheid. Het programma heeft een looptijd van vier jaar (van 2015 tot en met 2018) en hieraan wordt door de 3 Brabantse veiligheidsregio's gezamenlijk deelgenomen. Het voordeel op de inkomsten uit de subsidie is het gevolg van een te lage raming van de ingezette declarabele uren in dit jaar, die leidde tot een onderschatting van het subsidiebedrag.

10. Oefenen - bestuurlijk/multidisciplinair/crisiscommunicatie: voordeel € 11.000 (incidenteel/structureel)
Deze voordelige afwijking is veroorzaakt door een voorzichtige inschatting ten tijde van de bestuursrapportage.

11. Huisvestingskosten gebouwen: voordeel € 10.000 (incidenteel)
Beperkte onderschrijding van het budget.

12. Kapitaallasten B&H/ICT en kazernes: voordeel € 6.000 (incidenteel)
Beperkte onderschrijding van het budget.

Toelichting nadelen Brandweer

13. Salarissen: nadeel € 922.000 (incidenteel)
Dit totale nadeel wordt met name verklaard door:

- Incidentbestrijding: incidentele kosten vanwege de getroffen regeling in verband met bovenformativiteit enerzijds en anderzijds in verband met extra kosten van inactieve medewerker, resulterend in een nadeel van € 185.000.
- Bedrijfsvoering: door de stelselwijziging van het individueel keuze budget zijn de kosten verhoogd met 7 maanden vakantiegeld (€ 655.000). Bij het opmaken van de bestuursrapportage was niet voorzien dat de verwerking in 2016 plaatsvond. Dit nadeel wordt grotendeels gedekt door de onttrekking aan de reserve vakantiegeld die hiervoor gevormd is.
- Bedrijfsvoering: Incidentele kosten vanwege de getroffen regeling in verband met bovenformativiteit/afvloeiing van medewerkers, resulterend in een nadeel van € 218.000.
- Bedrijfsvoering: vanwege het feit dat inhuur ten laste van de corresponderende afdelingen wordt geboekt, vertoont het vacaturebudget onder bedrijfsvoering een batig saldo van € 204.000.
- Een nadeel op inhuur van € 69.000. Het nadeel wordt nagenoeg geheel gedekt door de extra ontvangen BDUR uitkering.

Op totaalniveau bekeken is, na de onttrekkingen uit de reserve Vakantiegeld (in verband met IKB) en uit de reserve Convenantsgelden (dekkingstekort door ongerealiseerde bezuiniging meldkamer), het verschil op de Salarissen (BBN) minimaal, namelijk € 29.000 voordeel ofwel 0,18% van de begroting, hetgeen overigens wegvalt tegen het nadeel op Reiskosten veroorzaakt wordt door een toewijzingsverschil tussen de begroting en realisatie.

14. Opleiden brandweerpersoneel/vrijwilligers: nadeel € 224.000 (incidenteel)
Het nadeel van € 224.000 is voornamelijk ontstaan door:

- Een nadeel van € 109.000 op de kosten van Opleiden brandweerpersoneel/vrijwilligers, doordat o.a. 1 'leergang manschap' meer is georganiseerd dan gepland en er hebben meer opleidingen van specialisten plaatsgevonden ten gevolge van de nieuwe visie op repressie (rijbewijzen, specialistische opleidingen zoals WO, THV).

- Een nadeel van € 69.000 op de baten van Opleiden. De opbrengsten van opleidingen zijn altijd afhankelijk van het aantal externe kandidaten, waarvan het niet in te schatten is hoeveel er jaarlijks aansluiten. Dit jaar zijn het er aanzienlijk minder geweest.
- Een nadeel van 38.000 op de post Opleiden en oefenen van vast personeel is ontstaan doordat er bovenmatig is gecompenseerd voor het grote percentage opleidingen in het opleidingsplan dat in het verleden moest worden doorgeschoven. Om deze redenen werd in 2016 een ambitieus plan uitgevoerd waarin onder andere het volledige leiderschapstraject voor postcommandanten werd doorlopen. Het aantal vervallen opleidingen is uiteindelijk lager uitgevallen dan verwacht.

15. Overige personeelskosten: nadeel € 138.000 (incidenteel/structureel)
Het nadeel van € 138.000 is voornamelijk ontstaan door:
- Een (ogenschijnlijk) nadeel op Reis- en verblijfkosten van € 30.000, hetgeen wegvalt tegen het totaalvoordeel op de salarisposten. Deze afwijkingen hebben slechts een technische oorzaak (bij de prognoses werd gewerkt met een opslagpercentage dat licht afweek van de werkelijke boekingsgang).
- Op het budget Arbokosten is een nadeel van € 60.000 ontstaan doordat in verband met arbeidshygiëne onvoorziene aanpassingen noodzakelijk bleken. Een kleiner deel van deze kosten zal van structurele aard blijken, waarvan de hoogte nog moet blijken.
- Een nadeel van € 39.000 op de post Gratificaties, Jubilea, Afscheid en Recepties, hetgeen is voornamelijk ontstaan doordat geen rekening was gehouden met 2 jubileumuitkeringen naar aanleiding van ontslag (€ 21.000) en met de organisatie van het 5-jarige jubileum van de regionale brandweer (€ 10.000).

16. Gemeentelijke bijdrage kazernes in eigendom: nadeel € 56.000 (incidenteel)
Dit verschil bestaat uit een neutraal nadeel van € 56.000 op de bijdragen voor kazernes in eigendom, hetgeen gelijk is aan het corresponderende voordeel in de kosten.

17. Vrijwilligersvergoedingen: nadeel € 44.000 (structureel)
In 2015 ontstond een voordeel dat voor een belangrijk deel bepaald werd door het terugdringen van OMS-meldingen. Uit analyse van de beschikbare statistische gegevens over 2016 bleek dat het effect, minder uitrukken na OMS-meldingen, beperkt was. Daarnaast is het aantal uitrukken mede afhankelijk van andere externe actoren die van jaar tot jaar tot fluctueren (zoals weer- en seizoensinvloeden). Het verlagen van de begroting met € 87.000 was optimistisch.

18. P&O Opleiding en ontwikkeling: nadeel € 38.000 (incidenteel)
Een nadeel van 38.000 op de post Opleiden en oefenen van vast personeel is ontstaan doordat er bovenmatig is gecompenseerd voor het grote percentage opleidingen in het opleidingsplan dat in het verleden moest worden doorgeschoven. Om deze redenen werd in 2016 een ambitieus plan uitgevoerd waarin onder andere het volledige leiderschapstraject voor postcommandanten werd doorlopen. Het aantal vervallen opleidingen is uiteindelijk lager uitgevallen dan verwacht.

19. Inkomens- en vermogensoverdrachten: nadeel € 38.000 (structureel)
Dit nadeel in 2016 is ontstaan omdat bij het opstellen van de bestuursrapportage niet alle eenmalige bijdragen aan landelijke projecten, welke op basis van externe besluitvorming tot stand komen, waren voorzien. De structurele stijgingen van bijdragen aan het IFV worden vooralsnog gedekt door de normale indexering. Vanaf 2018 zal ook de bijdrage aan het landelijke GEO-project (€ 26.000) structureel worden; naar verwachting zal deze gedekt kunnen worden uit besparingen op de individuele inkoop van GEO-data.

20. Kapitaallasten materiaal: nadeel € 23.000 (incidenteel)
De post kapitaallasten materieel geeft saldi op enkele posten in de jaarrekening. In totaliteit is er echter geen afwijking. Het restant op dit budget is gedoteerd aan de hiervoor bestemde reserve kapitaallasten materieel.

21. Oefenen op lokaal niveau: nadeel € 12.000 (incidenteel)
Beperkte overschrijding van het budget.

22. Materieel & Materiaal: nadeel € 4.000 (incidenteel)
Beperkte overschrijding van het budget.

Toelichting voordelen Bevolkingszorg

1. **Overige goederen en diensten BZ: voordeel € 44.000 (incidenteel/structureel)**
   Op verzoek van het Dagelijks Bestuur was een bijdrage van € 50.000 toegezegd aan de Provincie ten behoeve van activiteiten rondom de opvang van vluchtelingen. Doordat deze toezegging niet tot de voorziene uitgave heeft geleid is het incidentele voordeel op deze post ontstaan.

2. **Kapitaallasten BZ: voordeel € 7.000 (incidenteel/structureel)**
   Het voordeel op de kapitaallasten van Bevolkingszorg wordt veroorzaakt door uitstel van de vervanging van ICT-voorzieningen.

3. **Opleiden en oefenen BZ: voordeel € 3.000 (incidenteel)**
   Geen significante afwijking.

4. **Mutaties reserves: nadeel € 24.000 (incidenteel)**
   Een verwacht nadeel dat werd gedekt door de Reserve bevolkingszorg heeft zich niet voorgedaan (toegelicht onder punt 1). De onttrekking is daarom vervallen.

5. **Salarissen BZ: nadeel € 16.000 (incidenteel)**
   Dit beperkte nadeel is het gevolg van de noodzakelijke inhuur ter vervanging van een afwezige medewerker.

6. **Materiaal & Materieel BZ: nadeel € 1.000 (incidenteel)**
   Geen significante afwijking.

Incidentele Baten en Lasten 2016 > € 50.000 BBN (inclusief Bevolkingszorg)
Artikel 28, lid c van het BBV schrijft voor dat in de programmarekening een overzicht wordt opgenomen van de incidentele baten en lasten. De incidentele baten en lasten zijn in onderstaande tabel opgenomen waarmee inzicht ontstaat in hoeverre het resultaat beïnvloed wordt door posten naast de reguliere bedrijfsvoering.

Incidentele Baten en Lasten 2016 > € 50.000 BBN (inclusief Bevolkingszorg)			bedragen x € 1000	
BBN		**Nadeel**	**Voordeel**	
	Convenantgelden uitgaven		88	
	Onttrekkingen Convenantgelden	88		
	Totaal analyse (> € 50.000) BBN	**88**	**88**	
	Per saldo	-		
Bevolkingszorg		**Nadeel**	**Voordeel**	
	(n.v.t.)			
	Totaal analyse (> € 50.000) BZ	**-**	**-**	
	Per saldo		-	
Totaal per saldo		**-**		

De verschillen groter dan € 50.000 op de als incidenteel aangemerkte uitgaven zijn hierboven reeds toegelicht.

Toelichting Brandweer

Convenantsgelden
Als meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de afbouw is vastgelegd (2015-2017), kwalificeren de uitgaven voor éénmalige projecten ten laste van de reserve Convenantsgelden als incidentele baten en lasten, ook al bestaat deze geldstroom langer dan 3 jaar. Aangezien de onttrekking aan deze reserve overeenkomstig is verlaagd, is het saldo van de afwijkingen in deze categorie nihil.

GHOR Brabant-Noord

Analyse resultaat 2016 ten opzichte van begroting GHOR				bedragen * € 1.000
		Nadeel	**Voordeel**	**I/S**
1.	Personeelslasten		51	I
2.	Kapitaallasten		88	I
3.	Huisvestingskosten		48	I/S
4.	Bedrijfskosten		165	I/S
5.	Toevoeging voorziening	169		I
6.	Bijzondere baten		11	I
7.	Bijdrage Kosten Gemene Rekening	194		I
	Totaal analyse GHOR	**363**	**363**	

Toelichting voordelen

1. **Personeelslasten: voordeel € 51.000 (incidenteel)**
   Er is een voordeel ad € 41.000 op de personeelskosten ontstaan als gevolg van een aantal verschillen:
   - Voordeel op de loonkosten is o.a. ontstaan doordat niet alle vacatures volledig zijn ingevuld (€ 77.000). Deze ruimte is benut voor de uitvoering van personele regelingen (€103.000). Per saldo een nadeel van €26.000 (incidenteel);
   - €19.000 nadeel (structureel) is ontstaan doordat in de aangeleverde loonbegroting geen index was meegenomen;
   - €35.000 voordeel (14k structureel en 21k incidenteel) is ontstaan doordat er i.h.k.v. de GGB (Grootschalige Geneeskundige Bijstand) met de RAV een aangepaste DVO is opgesteld en ook deze vrij van btw is (€14.000). Conform de overgangsregeling m.b.t. de GGB blijft dit budget in ieder geval gehandhaafd tot en met 2018;
   - €35.000 voordeel (incidenteel) is ontstaan door lagere toelagen, piket -en overwerkkosten;
   - €26.000 voordeel (incidenteel) door ontvangen UWV-vergoedingen zwangerschaps-en bevallingsverlof en door verschillen op diverse kleine posten.

2. **Kapitaallasten: voordeel € 88.000 (82k incidenteel, 6k structureel)**
   Het voordeel op de kapitaalslasten wordt grotendeels (€ 82.000) veroorzaakt doordat de in 2016 opgestarte aanbesteding van de vervanging van het operationele wagenpark on hold is gezet. Dit in verband met het onderzoek dat in het najaar is gedaan naar flexibilisering/wijzigingen van de crisisorganisatie GHOR. Daarnaast is er een deel van het materieel afgevoerd (€ 6.000 structureel).

3. **Huisvestingskosten: voordeel € 48.000 (34k incidenteel, 14k structureel)**
   Het voordeel op de huisvestingskosten is grotendeels (€30.000) ontstaan i.v.m. een herrekening, met terugwerkende kracht naar 2015, van de exploitatiekosten van het pand aan de Gruttostraat. (14k structureel zal worden aangepast in de begroting vanaf 2017). Daarnaast wordt er in de begroting rekening gehouden met een jaarlijkse afrekening van exploitatiekosten ad €5.000. Voor 2016 is er echter een creditnota ontvangen ad €7.000 (per saldo €12.000 verschil). De overige €5.000 van het verschil is niet benutte standaardruimte t.b.v. klein inventaris en voor mogelijke huur van andere locaties voor stalling van calamiteitenvoertuigen.

4. **Bedrijfskosten: voordeel € 165.000 (77k incidenteel, 88k structureel)**
   Het voordeel binnen de bedrijfskosten ad € 165.000 bestaat uit een aantal verschillen op subposten:
   - € 68.000 voordeel (structureel). Door gewijzigde bedrijfsvoering van GGD HvB en het herzien van de interne doorbelasting zijn de kosten voor GHOR BN structureel lager; de begroting vanaf 2017 wordt hiervoor aangepast.
   - € 25.000 voordeel (incidenteel) door een verlaging van OvD-G inzetkosten als gevolg van tijdelijk aangescherpte inzetcriteria n.a.v. de implementatie van GGB.
   - € 20.000 voordeel (structureel) doordat de dienstverlening van de RAV aan de GHOR als gevolg van een aangepaste overeenkomst blijvend buiten de btw-heffing valt.
   - € 19.000 voordeel i.v.m. lagere kosten voor automatisering en communicatie (incidenteel);
   - € 10.000 voordeel (incidenteel) door lagere kosten van het huidige operationele wagenpark die deels samenhangen met de on hold gezette aanbesteding voor het wagenpark en deels met brandstof en verzekering.
   - € 22.000 voordeel (incidenteel) door lagere bestedingen op PR, representatie, vergaderkosten en diverse kleinere posten.

6. **Bijzondere baten: voordeel €11.000 (incidenteel)**
   Dit voordeel is ontstaan als gevolg van afgeboekte correcties op de salariskosten uit 2014 en 2015.

Toelichting nadelen

5. Bijdrage kosten voor gemene rekening: nadeel € 194.000
Conform de overeenkomst kosten voor gemene rekening over de GHOR-taak vindt de afrekening van het werkelijke exploitatietotaal plaats op basis van de vastgestelde verdeelsleutel. Het nadeel van € 194.000 is het verschil tussen de werkelijke kosten en begrote kosten van beide deelnemende partijen (Veiligheidsregio en GGD).

8. Toevoeging voorziening: nadeel € 169.000
Met het opstellen van de begroting 2016 is de GHOR Brabant-Noord uitgegaan van het noodzakelijk treffen van minnelijke regelingen met medewerkers van GHOR BN i.v.m. de interne en externe ontwikkelingen. Deze bestedingen zijn in bovenstaand overzicht weergegeven als toevoeging voorziening voor zover deze verplichtingen niet reeds tot uitbetaling zijn gekomen. Met een viertal medewerkers zijn personele regelingen getroffen met verplichtingen welke lopen tot en met het jaar 2019. O.b.v. het BBV heeft GGD Hart voor Brabant voor de hiermee samenhangende kosten een voorziening gevormd. De kosten welke hiermee samenhangen bedragen € 169.000 en komen voor rekening van de GHOR Brabant-Noord."

Incidentele Baten en Lasten > € 50.000 GHOR
Artikel 28, lid c van het BBV schrijft voor dat in de programmarekening een overzicht wordt opgenomen van de incidentele baten en lasten. Er zijn voor de GHOR geen incidentele baten en lasten gerapporteerd in dit opzicht.

GHOR Brabant-Noord kent geen afwijkingen groter dan € 50.000 op posten die incidenteel begroot zijn.

GMC Brabant-Noord

Analyse resultaat 2016 ten opzichte van begroting GMC				bedragen * € 1.000
		Nadeel	Voordeel	I/S
1	Opleiding en vorming		30	I
2	Huisvesting		68	I
3	Vervoer		4	I
4	Verbinding en automatisering		117	I
5	Operationeel		34	I
6	Beheer		254	I
7	Overige		394	I
8	Opbrengsten		9	S
9	Beschikking reserve		81	I
	Totaal analyse GMC	**-**	**991**	
	Financieringsfunctie		9	I/S
	Per saldo		**999**	

Toelichting voordelen

Uit de tabel blijkt dat de jaarrekening 2016 met een batig saldo sluit van € 999.000. Dit batige saldo vloeit voort uit het terughoudende beleid dat de laatste jaren door het GMC wordt gevoerd, de lagere rente en incidentele meevallers. Dit terughoudende beleid houdt verband met de geschetste ontwikkelingen rondom de meldkamer(s). Concreet hebben vooral onderstaande factoren invloed op het saldo van het GMC:

1. **Opleiding & vorming: €27.000 voordeel**
   Het terughoudende beleid heeft ook zijn invloed op het taakveld Opleiding en vorming. T.o.v. het budget van € 37.500 werd slechts €10.000 uitgegeven.

2. **Huisvesting: € 68.000 voordeel**
   Er is een voordeel op de afschrijvingskosten van de inventaris doordat deze nog niet is vervangen. Betreft hier voornamelijk de investeringen meubelen/inventaris € 39.000 positief. Ook de begrootte toevoeging € 32.200 vanuit de voorziening groot onderhoud is niet gebruikt.

4. **Verbinding & automatisering: € 40.000 voordeel**
   Door uitstel van investeringen is er een voordeel op de afschrijvingskosten ontstaan van € 287.491. Daartegenover staat hogere uitgaven bij duurzame goederen en overige zaken en diensten, respectievelijk €108.000 en €138.000.

6. **Beheer: € 256.000 voordeel**
   Er werd binnen het budget een post opgenomen van € 245.000 overige kosten beheer. Hiervan werd echter maar € 5.700 uitgegeven. De hier opgenomen stelpost onvoorzien van € 237.000 behoefde niet te worden ingezet. Daarnaast werden op kleinere posten ook voordeel behaald.

7. **Overige lasten: € 471.000 voordeel**
   - Vrijval voorziening huisvesting groot onderhoud.€ 231.000 voordeel
   - In het kader van de verbouwing van het pand aan de Gruttostraat in ’s-Hertogenbosch is deze voorziening vrijgevallen, € 198.000.- niet opgebouwde voorziening € 32.000.
   - Overige baten verbindingen en automatisering: 273.000 voordeel betreft doorbelasting van kosten VR BZO en politie MK Eindhoven,

9. **Vrijval reserve Harmonisatie GMS. € 81.000 voordeel**
   Het project Harmonisatie GMS is grotendeels afgerond, waardoor de gestichte voorziening geheel kon vrijvallen. De verwachte minimale resterende kosten van dit project worden in de lopende exploitatie geboekt.

Incidentele Baten en Lasten > € 50.000 GMC
Artikel 28, lid c van het BBV schrijft voor dat in de programmarekening een overzicht wordt opgenomen van de incidentele baten en lasten.

Incidentele Baten en Lasten 2016 > € 50.000 GMC				bedragen * € 1.000
		Nadeel	**Voordeel**	
7	Vrijval voorziening grootonderhoud huisvesting		231	
7	Verbinding en automatisering		273	
9	Mutatie bestemmingsreserve harmonisatie GMS		81	
	Totaal analyse (> € 50.000) GMC	**-**	**585**	
	Per saldo		**585**	

Uit bovenstaand overzicht kan worden afgeleid dat in de jaarrekening 2016 van het GMC een voordeel van € 585.000 is ontstaan op incidentele kosten. Zie toelichting hierboven- analyse resultaat.

5.3.4 Topinkomens

Publicatieverplichting bezoldiging
Uit hoofde van de WNT moet de bezoldiging van alle (gewezen) topfunctionarissen (dienstverband) worden verantwoord, ook als de bezoldigingsnorm niet is overschreden. Van overige medewerkers in dienstverband moet alleen een vermelding plaatsvinden bij overschrijding van de bezoldigingsnorm. Van hen moet de veiligheidsregio, op grond van de WNT en het gewijzigde artikel 28 BBV, in de toelichting op het overzicht van baten en lasten het volgende opnemen:

- de beloning;
- de belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- de functie of functies;
- de duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- een motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm; en
- (indien de norm is overschreden) de bezoldiging, de functie of functies en de duur van het dienstverband over het voorafgaande kalenderjaar.

Van topfunctionarissen moet bovendien ook de naam openbaar worden gemaakt. Bij de niet-topfunctionarissen is dit niet verplicht en kan worden volstaan met het noemen van de functie(s).
Een gewezen topfunctionaris is een topfunctionaris, die op of na 1 januari 2013 topfunctionaris in de zien van de WNT is geweest.

Deze gegevens worden gepubliceerd conform het door het Ministerie van BZK voorgeschreven model (tabel 1a en 1b).

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Veiligheidsregio Brabant-Noord is € 179.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief (zie tabel 1b).

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	P. Verlaan	W.A.G. Hillenaar	J. Hamming	W.J.L. Buijs-Glaudemans	A.G.J.M. Rombouts	H.A.G. Hellegers	M.A.H. Moorman	P.M.J.H. Bos	K.W.Th. van Soest	M. Buijs	W.A.G. Hillenaar	A.M.H. Roolvink	J. Zwijnenburg-Van der Vliet	M.C. Bakermans	A. Walraven	J. Eugster-van Bergeijk	M.L.P. Sijbers	J.C.M. Pommer	P.M. Maas	I.R. Adema	M. Fränzel	R.J. van de Mortel
Functiegegevens	Regionaal Commandant Secretaris VR	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur	Lid Algemeen Bestuur
Aanvang[2] en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 13/09	13/09 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee
Individueel WNT-maximum[3]	€ 179.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Beloning	€ 133.918	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.076	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Subtotaal	€ *148.994*	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bezoldiging	€ 148.994	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Gegevens 2015																						
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	NVT	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beloning	€ 130.640	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.667	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bezoldiging 2015	€ 146.307	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

5.4 Single information single audit

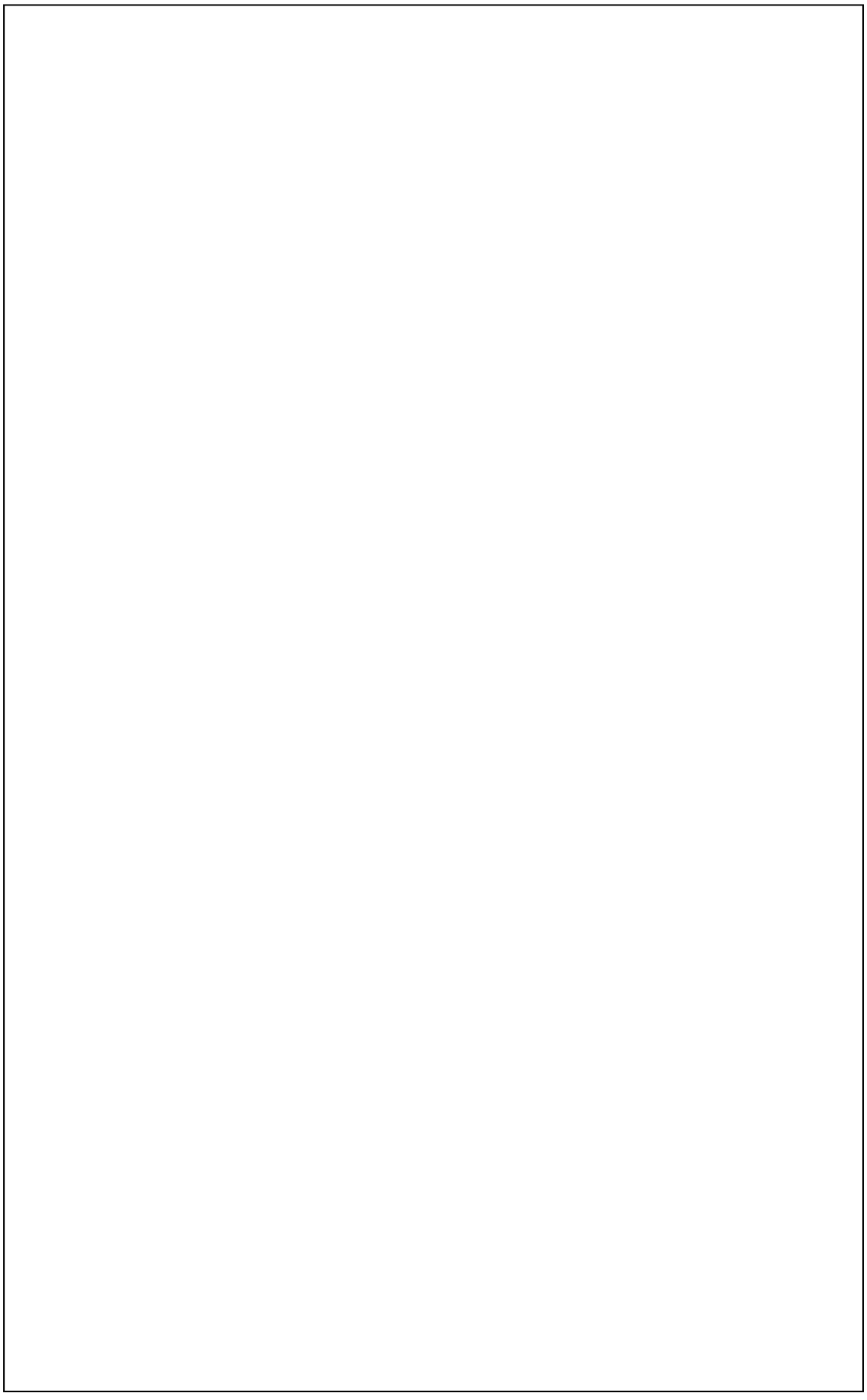
SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017

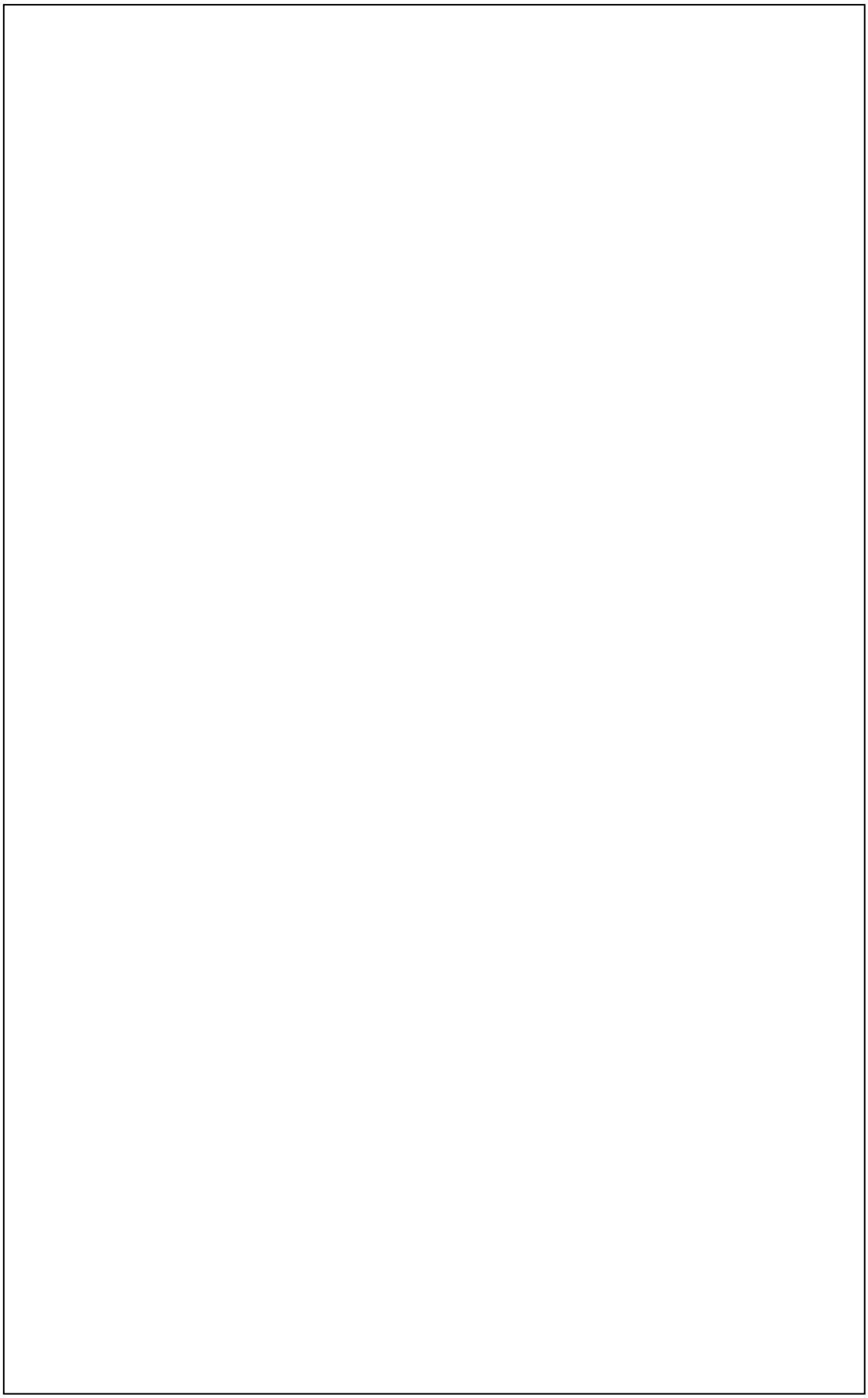
V&J	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: A2 / 01* € 6.503.157

BDUR 2016				bedragen * € 1
	BBN	**GHOR**	**Gemeenten (BTW)**	**Totaal**
1e kwartaal	724.710	308.957	576.273	1.609.940
2e kwartaal	724.710	308.957	576.273	1.609.940
3e kwartaal	724.710	308.957	576.273	1.609.940
4e kwartaal	724.710	308.957	576.273	1.609.940
Loonindexering	63.397	-		63.397
TOTAAL	**2.962.235**	**1.235.828**	**2.305.094**	**6.503.157**

De totale bijdrage voor Veiligheidsregio Brabant-Noord op grond van de BDUR bedraagt € 6.503.157. Hiervan betreft een bedrag van € 2.305.094 de compensatie van BTW, welke is doorbetaald aan de gemeenten. Een extra bijdrage ter hoogte van € 63.397 voor werd in 2016 toegekend ter compensatie van de toen nog niet verwerkte loonbijstelling 2016. Deze laatste werkt structureel door.

5.5 Controleverklaring

Bijlage 1: BBN – Kengetallen Inkoop

Doorlopen Inkooptrajecten 2015	
Omschrijving	**Bedrag aanbesteding incl. BTW**
Tankautospuiten 4x2 en 4x4 2015-2018	€ 9.000.000
ICT outsourcing (incl wan verbindingen) 2016-2022	€ 3.740.000
Tankwagens 2015-2018	€ 1.083.000
Personele verzekeringen 2016-2021	€ 1.074.000
Energie (gas en electriciteit) 2017-2020	€ 1.014.000
Brandstof 2016-2018	€ 600.000
Mobiele abbonementen en data 2016-2021	€ 864.000
Arbodienst 2016-2020	€ 720.000
Multifunctionals en printers 2015-2020	€ 500.000
Ombouw Hulpverleningsvoertuigen	€ 303.000
Mobiele telefonie (hardware)	€ 166.000
Opleidingen/trainingen/Oefenen bevolkingszorg 2016	€ 158.000
Ademluchtcilinders 2015-2019	€ 154.000
Aanschaf kleine dienstbussen	€ 151.000
Bestuurlijk Oefenen 2016-2017	€ 150.000
Verbindingen voor telefonie (incl. abonnementen)	€ 144.000
Bepakking nieuwe tankautospuit 2015-2018	€ 140.000
Brandweerslangen (150 mm)	€ 134.000
Verbindingen voor ICT 2015	€ 132.000
Inhuur projectmanager migratie ICT	€ 116.000
Ombouw grootwatertransportsysteem	€ 100.000
Dienstverlening mobiele telefonie	€ 96.000
Casco eigendommen verzekering 2016-2021	€ 96.000
Opleidingen/trainingen/Oefenen bevolkingszorg 2015	€ 90.000
Combitools (redgereedschap)	€ 76.500
Hydraulisch stutmateriaal	€ 62.000
Koppelbare hefkussens	€ 55.000
Diverse bepakkingsmateriaal voor hulpverleningsvoertuig	€ 53.000
Bekabeling kazernes nieuwe netwerk	€ 50.000
Huur tankautospuit	€ 36.000
Bureaustoelen	€ 35.000
Inhuur begeleiding 3 aanbestedingen	€ 34.000
Drukwerk	€ 30.000
Uitvoeren conditiemeting kazernes	€ 30.000
Witgoed kazernes	€ 26.000
Kerstpakketten 2015	€ 23.000
Haakarmvoertuig 2016-2019	geen geplande afname

Bijlage 2: GHOR - Kengetallen

In totaal zijn er 139 evenementenadviezen (excl. beoordeling van calamiteitenplannen etc.) uitgegeven vanuit de GHOR aan de volgende gemeenten:

GHOR evenementenadviezen 2016		
Gemeente	**Aantal 2016**	**Aantal 2015**
Bernheze	10 (+2)	8
Boekel	3 (-)	3
Boxmeer	14 (+10)	4
Boxtel	4 (+1)	3
Cuijk	5 (-3)	8
Grave	6 (+1)	5
Haaren	5 (-)	5
Heusden	5 (-)	5
Landerd	11 (-2)	13
Maasdonk	n.v.t.	nvt
Mill & Sint Hubert	4 (-4)	8
Oss	12 (-1)	13
Schijndel	4 (+2)	2
's-Hertogenbosch	28 (-10)	38
Sint Anthonis	4 (-6)	10
Sint-Michielsgestel	0 (-)	0
Sint-Oedenrode	1 (-)	1
Uden	8 (-)	8
Veghel	5 (-)	5
Vught	0 (-)	0
Totaal	**139 (-)**	**139**

Bijdrage multidisciplinair evenementenoverleg 2015 (excl. reguliere evenementencommissieoverleggen)	
Gemeente	**Evenement**
Bernheze	Pinksterfeesten
Boxmeer	Daags na de Tour (wielerronde Boxmeer)
Cuijk	Kuukse 11-kroegentocht
Cuijk	Vierdaagsefeesten (incl. doorkomst)
Landerd	Bike festival
Landerd	Breakout Run
Landerd	Halfvastenfeesten
Oss	Effe noar Geffen
Oss	We are hardstyle
Schijndel	Paaspop
's-Hertogenbosch	Bevrijdingsfestival
's-Hertogenbosch	Carnaval (incl. in- en optocht)
's-Hertogenbosch	Dance Tour
's-Hertogenbosch	Jaarwisseling
's-Hertogenbosch	Jazz in Duketown
's-Hertogenbosch	JB 500
's-Hertogenbosch	Kingsland + Koningsdag centrum
's-Hertogenbosch	Maritiem
's-Hertogenbosch	Masters of Hardcore
's-Hertogenbosch	Open dag hulpdiensten
's-Hertogenbosch	Ster ZLM tour
Uden	Festyland
Uden	Volkel in de Wolken
Veghel	Harmony of Hardcore + 7th sunday
Veghel	Vudel Koningsfeesten
Totaal	**25 evenementen**

Bijlage 3: Lijst met afkortingen

AVLS	Automatisch Voertuigen Locatie Systeem
AC	Algemeen Commandant
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BDUR	Besluit doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen
BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
BTEV	Besluit Transport Externe Veiligheid
BOPZ	Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (wet)
BOT	Brandweer Opvang Team
BRZO	Besluit Risico's en Zware Ongevallen
BZ	Bevolkingszorg
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
COT	Instituut voor Veiligheid- en Crisismanagement
COO	Competentiegericht Opleiden op Officiersniveau
COPI	Commando Plaats Incident
CvD	Commandant van Dienst
CRIB	Centraal Registratie en Informatiebureau
DTO	Defensie Telematica Organisatie
EMU-saldo	Vordering-saldo Europese economisch Monetaire Unie
ESF	Europees Sociaal Fonds
GAGS	Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GMC	Gemeenschappelijk Meld Centrum
GMS	Gemeenschappelijk Meld Systeem
GPS	Global Position System (navigatie middels satelliet)
GRIP	Gecoördineerde Regionale IncidentenbestrijdingsProcedure
GWT	Groot water transport
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HIN/HON	Hoofd Informatie/Hoofd Ondersteuning Bevolkingszorg
HOvD	Hoofd Officier van Dienst
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid
MKA	Meldkamer voor Ambulancezorg
MKB	Meldkamer Brandweer
MKP	Meldkamer Politie
NMR	Nationaal Meetnet Radioactiviteit
OGS	Ongevalsbestrijding Gevaarlijke Stoffen
OMS	Openbaar brand Meld Systeem
OvD	Officier van Dienst
OIV	Officier Informatie Voorziening
OT	Operationeel Team
PBZO	Preventie Beleid Zware Ongevallen
PG	Publieke Gezondheid
PSHOR	Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RGF	Regionaal Geneeskundig Functionaris
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
ROP	Regeling Operationele Procedures
ROL	Regeling Operationele Leiding
SMH	Spoedeisende Medische Hulpverlening
THV	Technische Hulpverlening
V&J	Veiligheid & Justitie
VR	Veiligheidsregio
VWS	Volksgezondheid Welzijn en Sport
WABO	Wet Algemene Bepalingen omgevingsrecht
WKR	Werkkostenregeling
WMB	Wet Milieu Beheer
WPG	Wet Publieke Gezondheid
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WRZO	Wet Rampen en Zware Ongevallen
WVD	Waarschuwings- en VerkenningsDienst
WVR	Wet Veiligheidsregio's
ZiROP	Ziekenhuis Rampen Opvang Plan
AVLS	Automatisch Voertuigen Locatie Systeem